

Załącznik nr 1
do Zarządzenia Nr 2729/2023
Prezydenta Miasta Krakowa
z dnia 19 września 2023 r.

Zasady rozliczania VAT w Gminie Miejskiej Kraków

Spis treści

DZIAŁ I SŁOWNIK STOSOWANYCH POJĘĆ, SKRÓTÓW I AKTÓW PRAWNYCH	3
DZIAŁ II OGÓLNE ZASADY OZNACZANIA GMINY JAKO PODATNIKA VAT	9
DZIAŁ III ZASADY IDENTYFIKOWANIA CZYNNOŚCI PODLEGAJĄCYCH OPODATKOWANIU VAT I ICH OPODATKOWANIA	11
Rozdział 1 Rozpoznawanie czynności podlegających opodatkowaniu VAT	11
Rozdział 2 Rozpoznawanie czy GMK działa w charakterze podatnika VAT (etap I).....	12
Rozdział 3 Ogólne zasady dotyczące przedmiotu opodatkowania VAT (etap II)	13
DZIAŁ IV OKREŚLENIE SZCZEGÓŁOWYCH ZASAD ROZLICZENIA VAT W ODNIESIENIU DO WYBRANYCH CZYNNOŚCI - TRANSAKCJE KRAJOWE.....	15
Rozdział 1 Czynności nieodpłatne	15
Rozdział 2 Działalność edukacyjna.....	17
Rozdział 3 Dostawa nieruchomości	19
Rozdział 4 Dostawa składników majątkowych - rzeczy ruchome i wartości niematerialne i prawne	25
Rozdział 5 Świadczenie usług wynajmu lub dzierżawy nieruchomości lub usługi o podobnym charakterze	26
Rozdział 6 Świadczenie usług wynajmu lub dzierżawy rzeczy ruchomych.....	31
Rozdział 7 Wkłady niepieniężne (aporty) do spółek kapitałowych lub osobowych.....	32
Rozdział 8 Świadczenie usług, za które odpłatność jest pobierana w postaci opłaty za wstęp (bilety)	32
DZIAŁ V PROCEDURA POSTĘPOWANIA W ODNIESIENIU DO NIEŚCIAĞALNYCH WIERZYTELNOŚCI (ZŁE DŁUGI)	33
DZIAŁ VI ZASADY ROZLICZANIA PODATKU NALEŻNEGO W ODNIESIENIU DO TRANSAKCJI Z KONTRAHENTAMI ZAGRANICZNYMI	35
Rozdział 1 Wewnątrzspółnotowa dostawa towarów	35
Rozdział 2 Wewnątrzspółnotowe nabycie towarów	38
Rozdział 3 Import usług i usługi poza terytorium kraju.....	41
Rozdział 4 Przeliczanie kwot w walutach obcych na PLN dla celów opodatkowania VAT.....	47

DZIAŁ VII DOKUMENTOWANIE TRANSAKCJI	48
Rozdział 1 Ogólne zasady dokumentowania sprzedaży w GMK	48
Rozdział 2 Rodzaje faktur oraz innych dokumentów, które mogą być wystawiane w odniesieniu do sprzedaży	51
Rozdział 3 Dokumenty dotyczące zakupu towarów i usług	58
Rozdział 4 Zasady numerowania dokumentów uwzględnianych w ewidencji VAT.....	60
DZIAŁ VIII ZASADY ROZLICZANIA PODATKU NALICZONEGO	62
Rozdział 1 Ogólne zasady odliczenia podatku naliczonego	62
Rozdział 2 Odliczanie podatku naliczonego związanego z pojazdami samochodowymi – ograniczenie odliczenia	66
Rozdział 3 Zakazy odliczania podatku naliczonego	70
Rozdział 4 Częściowe odliczanie podatku naliczonego.....	71
Rozdział 5 Ustalanie zakresu prawa do odliczania podatku naliczonego, w przypadku gdy wydatek ponoszony jest przez jedną Jednostkę a związany jest z działalnością innej Jednostki GMK.....	73
Rozdział 6 Roczna korekta odliczeń podatku naliczonego oraz korekta z uwagi na zmianę przeznaczenia lub zbycie składników majątkowych.....	78
Rozdział 7 Szczególne zasady, które mogą być przyjęte przez Jednostki w odniesieniu do realizacji prawa do odliczania podatku naliczonego.....	81
DZIAŁ IX ZASADY REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ Z ZASTOSOWANIEM MECHANIZMU PODZIELONEJ PŁATNOŚCI	83
DZIAŁ X ROZLICZANIE PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG I SKŁADANE W ZWIĄZKU Z TYM DOKUMENTY DO URZĘDU SKARBOWEGO	86
DZIAŁ XI EWIDENCJONOWANIE TRANSAKCJI OBJĘTYCH ROZLICZENIEM VAT ...	87
Rozdział 1 Zasady prowadzenia ewidencji VAT	87
Rozdział 2 Dodatkowe informacje wymagające uwzględnienia w ewidencji VAT	90
Rozdział 3 Ewidencjonowanie sprzedaży przy zastosowaniu kasy rejestrującej	98
DZIAŁ XII OBOWIĄZEK PRZECHOWYWANIA DOKUMENTÓW	106

DZIAŁ I

SŁOWNIK STOSOWANYCH POJĘĆ, SKRÓTÓW I AKTÓW PRAWNYCH

§ 1.[Pojęcia i skróty stosowane w zarządzeniu]

Ilekoć w przepisach niniejszego zarządzenia jest mowa o:

- 1) deklaracji częściowej VAT (skrót: DC) – rozumie się przez to deklarację VAT-7 sporządzaną przez każdą Jednostkę Organizacyjną obejmującą rozliczenie VAT w odniesieniu do prowadzonej przez nią działalności gospodarczej i przekazywana do Jednostki Centralnej celem sporządzenia zbiorczej deklaracji VAT-7 GMK i przekazania jej do Urzędu Skarbowego;
- 2) deklaracji VAT – rozumie się przez to deklarację VAT-7 sporządzaną za okresy podatkowe do września 2020 r. oraz część deklaracyjną pliku JPK_V7M sporządzanego za okresy podatkowe od października 2020 r., zawierające rozliczenie podatku od towarów i usług GMK za okresy miesięczne;
- 3) dowodzie wewnętrznym - rozumie się przez to fakturę wewnętrzną, dokument wewnętrzny lub jakikolwiek inny dokument sporządzony przez Jednostki Organizacyjne GMK, na podstawie którego wprowadzane są do ewidencji VAT czynności nieudokumentowane fakturami, z zastrzeżeniem, iż faktura wewnętrzna może być wystawiana wyłącznie w odniesieniu do czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem VAT związanych z zakupem towarów lub usług (WNT, import usług, dostawa, dla której podatnikiem jest nabywca) oraz do podlegających opodatkowaniu czynności nieodpłatnych;
- 4) działalności mieszanej - rozumie się przez to prowadzenie przez Jednostkę działalności obejmującej jednocześnie czynności:
 - a) zwolnione z opodatkowania VAT i opodatkowane VAT, albo
 - b) niepodlegające opodatkowaniu VAT, zwolnione z opodatkowania VAT i opodatkowane VAT, albo
 - c) niepodlegające opodatkowaniu VAT i opodatkowane VAT;
- 5) ewidencji VAT – rozumie się przez to ewidencję sporządzaną zgodnie art. 109 ust. 3 ustawy o VAT i obejmującą dane będące podstawą do prawidłowego sporządzenia deklaracji VAT, a od października 2020 r. dodatkowo uwzględniającą informacje wskazane w rozdziale 3 (§ 9 - 11) rozporządzenia ws. szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług; dane uwzględnione w ewidencji VAT zawarte są w części ewidencyjnej pliku JPK_V7M sporządzanego począwszy od rozliczenia za październik 2020 r.;
- 6) fakturze - rozumie się przez to dokument w formie papierowej lub w formie elektronicznej zawierający dane wymagane ustawą o podatku VAT lub przepisami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie;
- 7) GMK – rozumie się przez to Gminę Miejską Kraków;
- 8) GTU – rozumie się przez to Grupy Towarów i Usług wymienione w § 10 ust. 13 rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług (13 grup od GTU_01 do GTU_13);

- 9) inwestycji – rozumie się przez to zakupy inwestycyjne związane z realizacją danego przedsięwzięcia, w ramach których powstają środki trwałe, inwestycje w obcym środku trwałym lub wartości niematerialne i prawne;
- 10) Jednostce Centralnej (skrót: JC) – rozumie się przez to Biuro ds. Podatku VAT będące komórką organizacyjną Urzędu Miasta Krakowa prowadzące rozliczenie VAT na poziomie GMK;
- 11) Jednostce Organizacyjnej (skrót: JO) lub Jednostce - rozumie się przez to samorządowe jednostki budżetowe oraz Urząd Miasta Krakowa, które zostały scentralizowane dla celów rozliczeń VAT w ramach Gminy Miejskiej Kraków;
- 12) jednostkach oświatowych (placówkach oświatowych) – rozumie się przez to samorządowe jednostki budżetowe będące jednostkami organizacyjnymi systemu oświaty, to jest: szkoły, przedszkola oraz inne placówki (np. schroniska młodzieżowe, bursy, placówki kształcenia ustawicznego, placówki artystyczne, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego, biblioteki pedagogiczne, poradnie psychologiczno-pedagogiczne), dla których głównym źródłem prawa jest ustawa o systemie oświaty oraz Prawo oświatowe;
- 13) jednostce realizującej – rozumie się przez to jednostkę, która realizuje inwestycję;
- 14) jednostce użytkującej – rozumie się przez to jednostkę, która użytkuje lub będzie użytkować inwestycję;
- 15) JPK - rozumie się przez to Jednolity Plik Kontrolny,
- 16) krótkoterminowym wynajmie środków transportu – rozumie się przez to ciągłe posiadanie środka transportu lub korzystanie z niego przez okres nieprzekraczający 30 dni, a w przypadku jednostek pływających – przez okres nieprzekraczający 90 dni;
- 17) małym podatniku – rozumie się przez to podatnika VAT:
 - a) u którego wartość sprzedaży (wraz z kwotą VAT) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym, wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2.000.000 euro,
 - b) prowadzącego przedsiębiorstwo maklerskie, zarządzającego funduszami inwestycyjnymi, zarządzającego alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, będącego agentem, zleceniobiorcą lub inną osobą świadczącą usługi o podobnym charakterze, z wyjątkiem komisju - jeżeli kwota prowizji lub innych postaci wynagrodzenia za wykonane usługi (wraz z kwotą VAT) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 45.000 euro.

Przeliczenia kwot wyrażonych w euro dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1.000 zł;
- 18) mediach – rozumie się przez to towary lub usługi takie jak: energia elektryczna, energia cieplna lub chłodnicza i energia gazowa (gaz przewodowy), usługi telekomunikacyjne, radiokomunikacyjne, w zakresie rozprowadzania wody, w zakresie gospodarki ściekami oraz wywozu i unieszkodliwiania odpadów sanitarnych i pokrewnych;
- 19) MPP – rozumie się przez to mechanizm podzielonej płatności – vide pkt 30;
- 20) MUS – rozumie się przez to Małopolski Urząd Skarbowy w Krakowie właściwy dla Gminy Miejskiej Kraków dla celów rozliczeń w zakresie podatku od towarów i usług;

- 21) obiektach budownictwa mieszkaniowego – rozumie się przez to budynki mieszkalne stałego zamieszkania sklasyfikowane w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w dziale 11;
- 22) pierwszym zasiedleniu – rozumie się przez to oddanie do użytkowania pierwszemu nabywcy lub użytkownikowi lub rozpoczęcie użytkowania na potrzeby własne budynków, budowli lub ich części, po ich:
 - a) wybudowaniu, albo
 - b) ulepszeniu, jeżeli wydatki poniesione na ulepszenie, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym, stanowiły co najmniej 30% wartości początkowej;
- 23) pliku JPK – rozumie się przez to plik obejmujący JPK_VAT (dot. okresów podatkowych do września 2020 r.) lub obejmujący JPK_V7M (dot. okresów podatkowych od października 2020 r.);
- 24) plik JPK_V7M – rozumie się przez to dokument elektroniczny składający się z dwóch części: deklaracyjnej i ewidencyjnej zawierający pełen zestaw danych wskazanych w rozporządzeniu Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług, sporządzany za okresy miesięczne, składany za okresy podatkowe począwszy od października 2020 r.;
- 25) pliku JPK_VAT – rozumie się przez to dokument elektroniczny obejmujący dane zawarte w ewidencji VAT, sporządzany za okresy miesięczne, składany za okresy rozliczeniowe do września 2020 r.;
- 26) podatku należnym – rozumie się przez to kwotę podatku VAT obliczonego wg określonej stawki w odniesieniu do czynności podlegającej opodatkowaniu tym podatkiem;
- 27) podatku naliczonym – rozumie się przez to kwotę podatku VAT związanego z nabyciem towarów lub usług (zdefiniowany w art. 86 ust. 2 ustawy o VAT);
- 28) podstawie opodatkowania – rozumie się przez to wartość obejmującą co do zasady wszystko co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać z tytułu sprzedaży od nabywcy, usługobiorcy lub osoby trzeciej, włącznie z otrzymanymi dotacjami, subwencjami i innymi dopłatami o podobnym charakterze mającymi bezpośredni wpływ na cenę towarów dostarczanych lub usług świadczonych przez podatnika (zgodnie z art. 29a ust. 1 ustawy o VAT);
- 29) podzielonej płatności (z ang: split payment) – rozumie się przez to mechanizm uiszczenia zapłaty za towar lub usługę w kwocie wynikającej z otrzymanej faktury, polegający na dokonaniu przelewu przy użyciu tzw. komunikatu przelewu umożliwiającego przekazanie kwoty odpowiadającej całości albo części podatku VAT wynikającej z otrzymanej faktury na rachunek VAT, a kwoty odpowiadającej wartości sprzedaży netto wynikającej z otrzymanej faktury na rachunek V;
- 30) pojazdach samochodowych – rozumie się przez to pojazdy samochodowe w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym;
- 31) PRE – rozumie się przez to prewspółczynnik, o którym mowa w art. 86 ust. 2a ustawy o VAT;
- 32) procedurze marży – rozumie się przez to transakcje, w odniesieniu do których podstawa opodatkowania podatkiem VAT ustalana jest zgodnie z art. 119 lub 120 ustawy o VAT i odpowiada różnicy pomiędzy wartością sprzedaży, a ceną nabycia, przy czym jeśli chodzi o dostawę towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków

- (o których mowa w art. 120 ustawy VAT) w cenie nabycia uwzględnia się wyłącznie nabycie danego towaru, a w przypadku usług turystyki w cenie nabycia uwzględnia się towary i usługi nabyte dla bezpośredniej korzyści turysty;
- 33) produktach rolnych – rozumie się przez to towary pochodzące z własnej działalności rolniczej rolnika ryczałtowego oraz towary, o których mowa w art. 20 ust. 1c i 1d ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych;
 - 34) proporcji – rozumie się przez to zarówno PRE (prewspółczynnik, o którym mowa w art. 86 ust. 2a ustawy o VAT) jak i WSS (wskaźnik struktury sprzedaży, o którym mowa w art. 90 ustawy o VAT);
 - 35) rachunku V – rozumie się przez to rachunek bankowy (albo rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej) o charakterze rozliczeniowym, do którego został utworzony przez bank (przypisany) rachunek VAT;
 - 36) rachunku VAT – rozumie się przez to rachunek utworzony przez bank (przypisany) do rachunku V, rachunek na którym mogą znajdować się środki finansowe wynikające wyłącznie z zastosowania przez kontrahenta mechanizmu podzielonej płatności lub przekazane przez Jednostkę Centralną;
 - 37) rolniku ryczałtowym – rozumie się przez to rolnika dokonującego dostawy produktów rolnych pochodzących z własnej działalności rolniczej lub świadczącego usługi rolnicze, korzystającego ze zwolnienia od podatku na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT, z wyjątkiem rolnika obowiązującego na podstawie odrębnych przepisów do prowadzenia ksiąg rachunkowych;
 - 38) składnikach majątkowych - rozumie się przez to środki trwałe, pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne przyjęte na stan ewidencji środków trwałych Jednostek Organizacyjnych GMK określanej też jako ewidencja ilościowo-wartościowa;
 - 39) SOVAT – rozumie się przez to system informatyczny (aplikacji) obsługującego konsolidację rozliczeń podatku VAT w Gminie Miejskiej Kraków;
 - 40) stawce VAT – rozumie się przez to określony procentowo wskaźnik służący obliczeniu kwoty należnego podatku VAT;
 - 41) terenach budowlanych – rozumie się przez to grunty przeznaczone pod zabudowę zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu – zgodnie z decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, o których mowa w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
 - 42) towarach – rozumie się przez to rzeczy oraz ich części, co oznacza, że za towar uznaje się zarówno rzeczy ruchome jak i nieruchomości, w tym grunty, ale także prawa dotyczące nieruchomości np. prawo wieczystego użytkowania nieruchomości, udział w nieruchomości, a ponadto towaram są wszelkie postacie energii (np. energia elektryczna, ciepła);
 - 43) umowie dochodowej – rozumie się przez to umowę generującą dochody budżetowe;
 - 44) umowie wydatkowej – rozumie się przez to umowę, na podstawie której dokonywane są wydatki budżetowe;
 - 45) Urzędzie Miasta Krakowa (skrót: UMK) – rozumie się przez to urząd obsługujący Gminę Miejską Kraków scentralizowany dla celów VAT, który dokonuje cząstkowego rozliczenia podatku VAT, a w scentralizowanych rozliczeniach występuje jako odrębna jednostka organizacyjna GMK;

- 46) US – rozumie się przez to urząd skarbowy;
- 47) wydatkach rzeczowych – rozumie się przez to sklasyfikowane w odpowiedniej klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf) wydatki zarówno bieżące jak i majątkowe niebędące wydatkami osobowymi; przykładami wydatków rzeczowych jest zakup:
 - a) materiałów (np. krzesła i stoliki w szkole),
 - b) środków żywności (np. w stołówce szkolnej),
 - c) usług (np. remontowych, telefonicznych, komunalnych);
- 48) WNiP – rozumie się przez to wartości niematerialne i prawne;
- 49) WSS – rozumie się przez to wskaźnik struktury sprzedaży, o którym mowa w art. 90 ustawy o VAT;
- 50) VAT – rozumie się przez to podatek od towarów i usług.

§ 2.[Akty prawne przywołane w zarządzeniu]

Ilekcóż w niniejszym zarządzeniu zostały przywołane akty prawne bez wskazania ich pełnej nazwy, należy przez nie rozumieć:

- 1) dyrektywę nr 2006/112/WE Rady z dnia 28.11.2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. UE L 2006.347.1 ze zm.) – zwaną dalej: dyrektywą 2006/112/WE ws. wspólnego systemu podatku od wartości dodanej;
- 2) rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) nr 282/2011 z dnia 15.03.2011 r. ustanawiające środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (wersja przekształcona) (Dz.U. UE L 77.1 z dnia 23.03.2011 r. ze zm.) – zwane dalej rozporządzeniem wykonawczym Rady UE nr 282/2011;
- 3) ustawę z dnia 23.04.1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1360 ze zm.) – zwaną dalej: Kodeks cywilny;
- 4) ustawę z dnia 8.03.1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.), zwaną dalej: ustawą o samorządzie gminnym;
- 5) ustawę z dnia 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2647 ze zm.) – zwaną dalej: ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych, skrót pdof.;
- 6) ustawa z dnia 7.09.1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2230) – zwaną dalej: ustawą o systemie oświaty;
- 7) ustawę z dnia 7.07.1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 682 ze zm.) – zwaną dalej: Prawo budowlane;
- 8) ustawę z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.) – zwaną dalej: ustawą o rachunkowości;
- 9) ustawę z dnia 26.10.1995 r. o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 790 ze zm.) – zwaną dalej: ustawą o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa;
- 10) ustawę z dnia 29.08.1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm.) – zwaną dalej: Ordynacja podatkowa;
- 11) ustawę z dnia 29.08.1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2324 ze zm.) – zwaną dalej: Prawo bankowe;
- 12) ustawę z dnia 10.09.1999 r. Kodeks karny skarbowy (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 654 ze zm.) – zwaną dalej: Kodeks karny skarbowy;

- 13) ustawę z dnia 11.03.2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 931 ze zm.) – zwaną dalej: ustawa o VAT;
- 14) ustawę z dnia 17.12.2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 289 ze zm.) – zwaną dalej: dyscypliną finansów publicznych;
- 15) ustawę z dnia 25.08.2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 846) – zwaną dalej: ustawą o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw;
- 16) ustawę z dnia 20.03.2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 616) – zwaną dalej: ustawą o bezpieczeństwie imprez masowych;
- 17) ustawę z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) – zwaną dalej: ustawą o finansach publicznych;
- 18) ustawę z dnia 19.08.2011 r. o usługach płatniczych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2360 ze zm.) – zwaną dalej: ustawą o usługach płatniczych;
- 19) ustawę z dnia 20.02.2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1436), zwaną dalej: ustawą o odnawialnych źródłach energii;
- 20) ustawę z dnia 5.09.2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (t.j. Dz.U z 2018 r. poz. 280);
- 21) ustawa z dnia 14.12.2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 900) – zwaną dalej: Prawo oświatowe;
- 22) ustawę z dnia 6.03.2018 r. Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 221 ze zm.) – zwaną dalej: Prawo przedsiębiorców;
- 23) ustawę z dnia 20.07.2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 904) – zwaną dalej: ustawą przekształceniową z 2018 r.;
- 24) rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18.01.2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. z 2011 r. nr 14 poz. 67 ze zm.) zwane dalej: rozporządzeniem ws. instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych;
- 25) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20.12.2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 955) – zwane dalej: rozporządzeniem ws. zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień;
- 26) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17.12.2015 r. w sprawie sposobu określania zakresu wykorzystywania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej w przypadku niektórych podatników (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 999) – zwane dalej: rozporządzeniem ws. sposobu określania zakresu wykorzystywania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej w przypadku niektórych podatników;

- 27) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29.04.2019 r. w sprawie kas rejestrujących (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1625 ze zm.), zwane dalej: rozporządzeniem MF ws. kas rejestrujących;
- 28) rozporządzenie Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 15.10.2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 1988 ze zm.) - zwane dalej: rozporządzeniem ws. szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług;
- 29) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29.05.2020 r. w sprawie grup podatników lub rodzajów czynności, w odniesieniu do których możliwe jest używanie kas rejestrujących mających postać oprogramowania (Dz.U. z 2020 r. poz. 965 ze zm.) - zwane dalej: rozporządzenie ws. grup podatników lub rodzajów czynności, w odniesieniu do których możliwe jest używanie kas rejestrujących mających postać oprogramowania;
- 30) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22.12.2021 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz.U. z 2021 r. poz. 2442 ze zm.), zwane dalej: rozporządzeniem ws. zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących.

DZIAŁ II

OGÓLNE ZASADY OZNACZANIA GMINY JAKO PODATNIKA VAT

§ 3. [Zarejestrowanie GMK jako podatnika VAT]

1. Gmina Miejska Kraków jest zarejestrowana jako czynny podatnik VAT i posługuje się:
 - 1) w transakcjach krajowych – numerem identyfikacji podatkowej (NIP) 6761013717;
 - 2) w transakcjach wewnątrzwspólnotowych (UE) – numerem identyfikacji podatkowej PL6761013717 (w przypadku dokonywania wewnątrzwspólnotowych dostaw lub wewnątrzwspólnotowych nabyć towarów, świadczenia usług podlegających opodatkowaniu poza granicami kraju oraz importu usług).
2. Właściwym dla GMK urzędem skarbowym w zakresie rozliczania VAT jest Małopolski Urząd Skarbowy w Krakowie z siedzibą w Krakowie, os. Bohaterów Września 80, 31-621 Kraków.

§ 4. [Rozliczanie VAT przez Jednostki GMK]

Jednostki w ramach prowadzonej działalności gospodarczej samodzielnie dokonują wszystkich czynności niezbędnych do rozliczenia VAT na poziomie GMK.

§ 5. [Transakcje pomiędzy Jednostkami GMK]

Transakcje pomiędzy Jednostkami znajdują się poza systemem rozliczeń VAT i dokumentowane są notami księgowymi.

§ 6. [Oznaczanie GMK jako strony zawieranych umów]

1. W przypadku umów zawieranych przez kierujących komórkami organizacyjnymi UMK należy stosować poniższe zapisy:

UMOWA

zawarta w dniu w Krakowie, pomiędzy Gminą Miejską Kraków, z siedzibą w Krakowie (31-004), Pl. Wszystkich Świętych 3-4, zwaną w dalszej treści „Zamawiającym” reprezentowanym przez (imię i nazwisko) – (stanowisko) Wydziału/Biura (nazwa komórki organizacyjnej UMK) działającego na podstawie Pełnomocnictwa/Zarządzenia nr Prezydenta Miasta Krakowa z dnia

2. W przypadku umów zawieranych przez kierujących jednostkami budżetowymi należy stosować poniższe zapisy:

UMOWA

zawarta w dniu w Krakowie, pomiędzy Gminą Miejską Kraków, z siedzibą w Krakowie (31-004), Pl. Wszystkich Świętych 3-4, zwaną w dalszej treści „Zamawiającym” reprezentowanym przez (imię i nazwisko) – (stanowisko) (nazwa jednostki budżetowej) z siedzibą (siedziba jednostki budżetowej) działającego na podstawie Pełnomocnictwa/Zarządzenia nr Prezydenta Miasta Krakowa z dnia

3. We wszystkich umowach należy stosować numery identyfikujące GMK, to jest:

NIP 6761013717
REGON 351554353

4. W przypadku zawierania umów dochodowych należy dodatkowo zamieścić następujący zapis:
„Wystawiane faktury będą wskazywać jako podatnika-sprzedawcę”:

Gminę Miejską Kraków
pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
NIP 6761013717

Jednostkę wystawiająca:

Nazwa Jednostki (nazwa Jednostki)
Adres (adres siedziby Jednostki)
(bez podawania numeru NIP)

lub

Jednostkę wystawiająca:

Nazwa Jednostki: Urząd Miasta Krakowa – (nazwa komórki organizacyjnej UMK)
Adres: (adres siedziby komórki organizacyjnej UMK)
(bez podawania numeru NIP)

5. W przypadku zawierania umów wydatkowych należy dodatkowo zamieścić następujący zapis:
„Faktury wystawione przez Wykonawcę powinny wskazywać jako podatnika – nabywcę:

*Gminę Miejską Kraków
pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
NIP 6761013717*

Jednostkę odbierająca:

Nazwa Jednostki (*nazwa Jednostki*)

Adres (*adres siedziby jednostki*)

(bez podawania numeru NIP)

lub

Jednostkę odbierająca:

Nazwa Jednostki: *Urząd Miasta Krakowa – (nazwa komórki organizacyjnej UMK)*

Adres: (*adres siedziby komórki organizacyjnej UMK*)

(bez podawania numeru NIP)

6. Określenie „Jednostka odbierająca” jest rekomendowanym oznaczeniem, natomiast obowiązkiem jest umieszczenie na fakturze nazwy i adresu Jednostki. Dopuszcza się wskazywanie nazwy i adresu Jednostki w miejscach zdefiniowanych jako: odbiorca, adresat lub innych (także w uwagach) używanych przez wystawiającego fakturę.

§ 7. [Uregulowania wewnętrzne w JO w ramach polityki rachunkowości dotyczące zasad rozliczania VAT]

Polityka rachunkowości każdej Jednostki winna uwzględniać zasady opisane w niniejszym zarządzeniu, w szczególności zasady sporządzania, obiegu i kontroli, przechowywania i zabezpieczania dokumentów stanowiących dokumentację związaną z rozliczaniem VAT w GMK (w szczególności dokumentów sprzedaży, dokumentów zakupu, dowodów wewnętrznych, częściowych deklaracji VAT i częściowych plików JPK itp.) oraz ujednolicony plan kont.

DZIAŁ III

**ZASADY IDENTYFIKOWANIA CZYNNOŚCI PODLEGAJĄCYCH
OPODATKOWANIU VAT I ICH OPODATKOWANIA**

Rozdział 1

Rozpoznawanie czynności podlegających opodatkowaniu VAT

§ 8. [Identyfikowanie czynności podlegających VAT]

Rozpoznanie czy i w jaki sposób czynności „sprzedażowe” dokonywane przez Gminę (Jednostki) podlegają opodatkowaniu VAT powinno nastąpić w następujących etapach:

- 1) **etap I** - ustalenie czy Gmina (Jednostka) dokonując danej czynności działa w charakterze podatnika VAT;
- 2) **etap II** - jeżeli Gmina (Jednostka) dokonując danej czynności działa w charakterze podatnika VAT – ustalenie czy czynność ta jest objęta zakresem „przedmiotowym” VAT;

- 3) **etap III** - jeżeli dana czynność jest objęta zakresem „przedmiotowym” VAT – określenie szczegółowych zasad rozliczenia tej czynności dla celów VAT, tj. ustalenie:
- a) podstawy opodatkowania podatkiem VAT,
 - b) momentu powstania obowiązku podatkowego w VAT,
 - c) stawki VAT lub zastosowania zwolnienia od VAT,
 - d) obowiązków formalnych (np. właściwej formy udokumentowania danej czynności).

Rozdział 2

Rozpoznawanie czy GMK działa w charakterze podatnika VAT (etap I)

§ 9.[Ustalenie, że GMK/Jednostka działa jako podatnik VAT jako warunek uznania, że czynność podlega opodatkowaniu VAT]

Zgodnie z przepisami ustawy o VAT, opodatkowaniu tym podatkiem podlegają wyłącznie czynności (transakcje) dokonywane przez podatników VAT. Tym samym, punktem wyjścia dla określenia czy dana czynność (transakcja) dokonywana przez Jednostkę podlega opodatkowaniu VAT, jest ustalenie czy dokonując tej czynności Jednostka występuje w charakterze podatnika VAT. Należy przy tym podkreślić, iż – zgodnie z utrwalonym w doktrynie prawa podatkowego poglądem – dany podmiot, działający co do zasady jako organ władzy publicznej, może działać w charakterze podatnika VAT dokonując określonych czynności (transakcji), a dokonując innych czynności działać w charakterze podmiotu niebędącego podatnikiem VAT.

§ 10. [Podatnik VAT]

1. Ustalając czy Gmina (Jednostka) działa jako podatnik VAT w odniesieniu do danej czynności należy wziąć pod uwagę uregulowania wynikające z art. 15 ustawy o VAT tj.:
 - 1) art. 15 ust. 1 ustawy o VAT, zgodnie z którym podatnikami VAT są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, o której mowa w art. 15 ust. 2 ustawy o VAT, bez względu na cel lub rezultat takiej działalności;
 - 2) art. 15 ust. 2 ustawy o VAT, w myśl którego działalność gospodarcza obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody, działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych;
 - 3) art. 15 ust. 6 ustawy o VAT, który stanowi, iż za podatników VAT nie uznaje się organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa, dla realizacji których zostały one powołane, z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych.

2. W świetle powyższych regulacji w praktyce uznaje się, iż jednostki samorządu terytorialnego (w tym gminy):
 - a) **nie działają w charakterze podatników VAT** – w zakresie w jakim realizują zadania nałożone na te jednostki odrębnymi przepisami, dla realizacji których jednostki te zostały powołane (w szczególności: gmina nie jest uważana za podatnika VAT, jeżeli dana czynność jest związana z realizacją zadań własnych gminy, określonych w ustawie o samorządzie gminnym, określana jako działalność publiczna),
 - b) **działają w charakterze podatników VAT** – w zakresie, w jakim dokonują czynności (transakcji) mających charakter działalności gospodarczej na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych.

§ 11. [Grupa VAT]

1. Od 1 stycznia 2023 r. podatnikiem VAT może być również grupa podmiotów. Uzyskuje ona status podatnika podatku od towarów i usług, jeśli podmioty te zawrą umowę o utworzeniu grupy VAT i będzie między nimi występować:
 - 1) powiązanie finansowe,
 - 2) powiązanie ekonomiczne,
 - 3) powiązanie organizacyjne,które to powiązania zostały szczegółowo zdefiniowane w art. 15a ustawy o VAT.
2. Grupa VAT, o której mowa w ust. 1, nabywać będzie status podatnika VAT z dniem wskazanym w umowie o utworzeniu grupy VAT zawartej co najmniej na 3 lata, ale nie wcześniej niż z dniem dokonania jej rejestracji w urzędzie skarbowym właściwym dla przedstawiciela grupy VAT. Z chwilą rejestracji grupy VAT jako podatnika, naczelnik urzędu skarbowego wykreśla z rejestru jako podatników VAT członków tej grupy.
3. W przypadku, o którym wyżej mowa, kontrahentem Gminy będzie grupa VAT, która wówczas w swojej nazwie winna posiadać oznaczenie „grupa VAT” lub „GV”. Jeśli Gmina nabywała towary lub usługi od podmiotów, które następnie staną się członkami grupy VAT, to należy pamiętać, że nie będą one już miały odrębnego statusu podatnika VAT i nie będą wystawiać faktur z dotychczasowym numerem NIP.

Rozdział 3

Ogólne zasady dotyczące przedmiotu opodatkowania VAT (etap II)

§ 12. [Przedmiot opodatkowania VAT]

1. W przypadku uznania, iż dana czynność (transakcja) jest wykonywana przez Jednostkę działającą w charakterze podatnika VAT, należy zweryfikować, czy czynność ta mieści się w katalogu czynności podlegających opodatkowaniu VAT, co winno być ocenione zgodnie z poniżej opisanymi uregulowaniami.
2. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o VAT, opodatkowaniu VAT podlegają następujące czynności (transakcje):
 - 1) odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju;

- 2) eksport towarów tj. dostawa towarów wysyłanych lub transportowanych z terytorium kraju poza terytorium Unii Europejskiej przez dostawcę lub na jego rzecz lub nabywcę mającego siedzibę poza terytorium kraju lub na jego rzecz, z wyłączeniem towarów wywożonych przez samego nabywcę do celów wyposażenia lub zaopatrzenia statków rekreacyjnych oraz turystycznych statków powietrznych lub innych środków transportu służących do celów prywatnych, jeżeli wywóz towarów poza terytorium Unii Europejskiej jest potwierdzony przez urząd celny określony w przepisach celnych;
 - 3) import towarów na terytorium kraju tj. przywóz towarów z terytorium państwa trzeciego na terytorium Unii Europejskiej;
 - 4) wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów za wynagrodzeniem na terytorium kraju, tj. nabycie prawa do rozporządzania jak właściciel towarami, które w wyniku dokonanej dostawy są wysyłane lub transportowane na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium państwa członkowskiego rozpoczęcia wysyłki lub transportu przez dokonującego dostawy, nabywcę towarów lub na ich rzecz;
 - 5) wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów, tj. wywóz towarów z terytorium kraju w wykonaniu czynności określonych w art. 7 na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej inne niż terytorium Polski.
3. Czynność jest objęta przedmiotem opodatkowania, o którym mowa w ust. 2, o ile spełnione są następujące warunki:
- 1) stanowi ona:
 - a) dostawę towarów, przez którą rozumie się przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel, przy czym przez towar rozumie się rzeczy oraz ich części, a także wszelkie postacie energii, albo
 - b) usługę, przez którą rozumie się każde świadczenie na rzecz osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, które nie stanowi dostawy towarów;
 - 2) dokonana została za odpłatnością, z zastrzeżeniem § 16 - 17 niniejszego załącznika, przy czym odpłatność za dostawę towarów lub świadczenie usług nie musi mieć postaci pieniężnej, odpłatność jako świadczenie wzajemne może przybrać również postać rzeczową tj. zapłata może nastąpić w postaci innego towaru lub w postaci innej usługi (np. zamiana towarów, barter) albo mieszaną tj. zapłata w części pieniężna i w części rzeczowa.

§ 13. [Dostawa towarów]

Za dostawę towarów podlegającą opodatkowaniu VAT uznaje się m.in. następujące czynności:

- 1) przeniesienie z nakazu organu władzy publicznej lub podmiotu działającego w imieniu takiego organu lub przeniesienie z mocy prawa własności towarów w zamian za odszkodowanie;
- 2) ustanowienie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego, ustanowienie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu oraz przekształcenie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego na spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, a także ustanowienie na rzecz członka spółdzielni mieszkaniowej odrębnej własności lokalu mieszkalnego lub lokalu o innym

- przeznaczeniu oraz przeniesienie na rzecz członka spółdzielni własności lokalu lub własności domu jednorodzinnego, jak również zbycie tych praw;
- 3) oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste, jak również zbycie tego prawa;
 - 4) wydanie towarów na podstawie umowy dzierżawy, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze, w wyniku których odpisów amortyzacyjnych dokonuje korzystający, a umowa przewiduje, że z chwilą zapłaty ostatniej raty prawo własności zostaje przeniesione;
 - 5) wydanie towarów pomiędzy komitentem a komisantem, przez komisanta na rzecz osoby trzeciej, a także wydanie towaru przez komisanta na rzecz komitenta w ramach umowy komisum zakupu.

§ 14. [Usługi]

Za usługę podlegającą opodatkowaniu VAT uznaje się m.in. następujące czynności:

- 1) przeniesienie praw do wartości niematerialnych i prawnych, bez względu na formę, w jakiej dokonano czynności prawnej;
- 2) zobowiązanie do powstrzymania się od dokonania czynności lub do tolerowania czynności lub sytuacji;
- 3) świadczenie usług zgodnie z nakazem organu władzy publicznej lub podmiotu działającego w jego imieniu lub nakazem wynikającym z mocy prawa.

§ 15. [Czynności niepodlegające VAT]

Opodatkowaniu podatkiem VAT nie podlegają czynności:

- 1) wskazane w art. 6 ustawy o VAT tj.:
 - a) transakcje zbycia przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa,
 - b) czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy;
- 2) wykonywane pomiędzy Jednostkami, ponieważ czynności te – dla celów VAT – uznawane są za wykonane przez GMK z „samym sobą”.

DZIAŁ IV OKREŚLENIE SZCZEGÓŁOWYCH ZASAD ROZLICZENIA VAT W ODNIESIENIU DO WYBRANYCH CZYNNOŚCI - TRANSAKCJE KRAJOWE

Rozdział 1 Czynności nieodpłatne

§ 16. [Czynności nieodpłatne zrównane z czynnościami odpłatnymi]

W przypadku czynności polegających na dostawie towarów lub świadczeniu usług dokonywanych nieodpłatnie, traktowane są jako czynności zrównane z czynnościami odpłatnymi tj. podlegającymi opodatkowaniu podatkiem VAT, ale tylko wówczas, gdy spełnione są dodatkowe warunki.

§ 17. [Nieodpłatne dostawy towarów]

1. Nieodpłatna dostawa towarów traktowana jest jako czynność zrównana z czynnościami odpłatnymi i podlega opodatkowaniu podatkiem VAT, pod warunkiem, że przy nabyciu danego towaru GMK przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego (w całości lub w części).

2. Zasadą jest, że z tytułu zakupów towarów (np. upominków, gadżetów, materiałów promocyjnych), które następnie mają zostać przekazane nieodpłatnie dla celów działalności publicznej, nie przysługuje prawo do odliczenia podatku VAT naliczonego. Nieodpłatne przekazanie tych towarów nie podlega opodatkowaniu podatkiem VAT.
3. W przypadku zakupu towarów (np. upominków, gadżetów, materiałów promocyjnych), które następnie mają zostać nieodpłatnie przekazane w związku z wykonywanymi przez GMK czynnościami opodatkowanymi, przysługuje prawo odliczenia podatku VAT naliczonego przy zakupie tych towarów. Jednocześnie w momencie nieodpłatnego przekazania towarów powstaje obowiązek odprowadzenia podatku VAT należnego na zasadach właściwych dla odpłatnej dostawy towarów, z wyjątkiem gdy są to:
 - 1) prezenty o małej wartości (por. ust. 4);
 - 2) próbki towarów (por. ust. 5),
jeżeli przekazanie to następuje na cele związane z działalnością gospodarczą GMK.
4. Przez prezenty o małej wartości rozumie się przekazywane przez GMK jednej osobie towary o łącznej wartości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 100 zł (bez podatku VAT), jeżeli GMK prowadzi ewidencję pozwalającą na ustalenie tożsamości tych osób, natomiast gdy nie ujęto takich prezentów w ewidencji, o której wyżej mowa, to będą traktowane jako prezenty o małej wartości, gdy jednostkowa cena nabycia towaru bez podatku VAT (a gdy nie ma ceny nabycia, jednostkowy koszt wytworzenia), określone w momencie przekazywania towaru, nie przekraczają 20 zł.
5. Przez próbkę natomiast rozumie się identyfikowalny jako próbka egzemplarz towaru lub jego niewielka ilość, które pozwalają na ocenę cech i właściwości towaru w jego końcowej postaci, przy czym ich przekazanie (wręczenie) przez podatnika:
 - 1) ma na celu promocję tego towaru oraz
 - 2) nie służy zasadniczo zaspokojeniu potrzeb odbiorcy końcowego w zakresie danego towaru, chyba że zaspokojenie potrzeb tego odbiorcy jest nieodłącznym elementem promocji tego towaru i ma skłaniać tego odbiorcę do zakupu promowanego towaru.

§ 18. [Nieodpłatne świadczenie usług]

1. Nieodpłatne świadczenie usług traktowane jest jako czynność zrównana z czynnościami odpłatnymi (podlegająca opodatkowaniu podatkiem VAT), pod warunkiem, że dokonywane są dla celów innych niż działalność gospodarcza GMK. W przypadku gdy nieodpłatnie świadczone usługi polegają na przekazaniu do używania innym podmiotom składników majątkowych GMK, to spełnione winny być dwa warunki, by uznać te czynności za podlegające opodatkowaniu VAT tj. dokonywane są dla celów innych niż działalność gospodarcza GMK oraz przy nabyciu danego towaru GMK odliczyła podatek naliczony (w całości lub w części).
2. Usługi wykonywane nieodpłatnie, które:
 - 1) nie „towarzyszą działalności gospodarczej” GMK tzn. są świadczone wyłącznie na cele działalności publicznej a więc w odniesieniu do czynności, co do których GMK w ogóle nie działa w charakterze podatnika VAT - czynności takie nie podlegają opodatkowaniu podatkiem VAT;
 - 2) natomiast jeśli towarzyszą działalności gospodarczej podatnika (GMK) i:
 - a) są świadczone wyłącznie na cele działalności gospodarczej - czynności takie uznawane są za niepodlegające opodatkowaniu,

- b) są świadczone wyłącznie na cele inne niż działalność gospodarcza, ale wykonywane są z wykorzystaniem towarów lub usług nabytych w ramach działalności gospodarczej (i np. odliczony został VAT związany z ich nabyciem) - traktowane są jako podlegające opodatkowaniu VAT,
- c) polegają na przekazaniu do używania towarów stanowiących część przedsiębiorstwa podatnika (a więc będących składnikami majątkowymi GMK), przy spełnieniu dwóch warunków:
 - co do których przysługiwało, w całości lub w części, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu, imporcie lub wytworzeniu tych towarów, bądź ich części składowych,
 - użycie ich następuje do celów innych niż działalność gospodarcza GMK, traktowane są jako podlegające opodatkowaniu VAT,
- d) polegają na użyciu towarów stanowiących część przedsiębiorstwa (a więc będących składnikami majątkowymi GMK/Jednostek), co do których w ogóle nie przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu, imporcie lub wytworzeniu tych towarów, bądź ich części składowych lub użycie ich następuje do celów działalności gospodarczej GMK - nie podlegają opodatkowaniu VAT.

Rozdział 2

Działalność edukacyjna

§ 19. [Zasady rozróżnienia działalności edukacyjnej jako działalność publiczna lub działalność gospodarcza]

1. W przypadku czynności związanych z realizacją zadań w zakresie edukacji, GMK występuje w roli podatnika VAT tylko wówczas, gdy spełnione są następujące warunki:
 - 1) czynności te nie mają charakteru działalności publicznej,
 - 2) pobierane są za nie opłaty, które co do zasady skalkulowane zostały w sposób uwzględniający zysk.
2. Natomiast w przypadku, gdy czynności związane z realizacją przez GMK/Jednostki zadań w zakresie edukacji:
 - 1) mają charakter działalności publicznej, a więc wykonywane są w ramach reżimu publiczno-prawnego oraz
 - 2) nie są za nie pobierane żadne opłaty, a jeśli są pobierane, to opłaty te nie stanowią rzeczywistej równowartości świadczenia (tj. uwzględniają jedynie całość lub część kosztów realizacji usług, nie zostały skalkulowane w sposób uwzględniający zysk), to GMK nie występuje w tych przypadkach w roli podatnika VAT i tym samym nie podlegają one opodatkowaniu tym podatkiem.

§ 20. [Działalność publiczna w zakresie edukacji]

Za niepodlegające opodatkowaniu VAT, zgodnie z zasadami opisanymi w § 19 ust. 2 niniejszego załącznika, uznać należy m.in. następujące czynności związane ze świadczeniem przez jednostki oświatowe GMK usług w zakresie edukacji publicznej:

- 1) nieodpłatnie świadczoną edukację dzieci i młodzieży szkolnej,
- 2) organizowanie przez szkoły tzw. „zielonych szkół”.

- 3) opiekę w przedszkolu ponad podstawę programową,
- 4) wyżywienie wychowanków/uczniów, nauczycieli i personelu administracyjnego w jednostkach oświatowych,
- 5) wydawanie duplikatów dokumentów m.in. legitymacji szkolnych, świadectw ukończenia roku szkolnego,
- 6) organizację egzaminów na rzecz Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, w przypadku, gdy dokonuje ona zwrotu kosztów poniesionych w tym celu przez jednostki oświatowe,
- 7) zakwaterowanie uczniów w bursach i internatach.

§ 21. [Działalność gospodarcza w zakresie edukacji]

1. Jeśli usługi edukacyjne w zakresie kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży szkolnej świadczone są przez Jednostki oświatowe i spełniają warunki, o których mowa w § 19 ust. 1 niniejszego załącznika, to chociaż stanowią wówczas przedmiot opodatkowania podatkiem od towarów i usług, to jednak korzystają ze zwolnienia od podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 26 lit. a ustawy o VAT. Zwolnienie na podstawie tego przepisu obejmuje również dostawę towarów lub świadczenie usług ściśle związanych z tymi usługami.
2. Jeśli usługi edukacyjne (szkoleniowe) spełniają warunki, o których mowa w § 19 ust. 1 niniejszego załącznika, ale nie są świadczone przez Jednostki oświatowe, albo są przeznaczone dla osób dorosłych, to korzystają ze zwolnienia z podatku VAT tylko gdy:
 - 1) szkolenie ma charakter kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego oraz:
 - a) prowadzone jest w formach i na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach, albo
 - b) finansowane w całości ze środków publicznych,wówczas podstawą zwolnienia jest art. 43 ust. 1 pkt 29 lit. a lub lit. c ustawy o VAT (zwolnienie to obejmuje również dostawę towarów ściśle z tymi usługami związanych);
 - 2) polegają na nauczaniu języków obcych, wówczas podstawą zwolnienia jest art. 43 ust. 1 pkt 28 ustawy o VAT (zwolnienie to obejmuje również dostawę towarów ściśle z tymi usługami związanych).Zwolnienie na podstawie ww. przepisów obejmuje również dostawę towarów lub świadczenie usług ściśle związanych z tymi usługami.
3. Jeśli usługi edukacyjne polegają na organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, świadczone są przez Jednostki oświatowe i spełniają warunki, o których mowa w § 19 ust. 1 niniejszego załącznika, to chociaż stanowią wówczas przedmiot opodatkowania podatkiem od towarów i usług, to korzystają ze zwolnienia od podatku VAT:
 - 1) na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 24 lit. a ustawy o VAT – w przypadku półkolonii (w tym czynności dodatkowe np. wyjścia edukacyjne),
 - 2) na podstawie § 3 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia ws. zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień - w przypadku kolonii, obozów, zimowisk, wycieczek.

Jeśli z organizowanych form wypoczynku korzystają osoby dorosłe (świadczenie nie jest realizowane na rzecz dzieci i młodzieży ze szkół i jednostek oświatowych) – usługi w powyższym zakresie świadczone dla tych osób nie mogą korzystać z ww. zwolnień od podatku VAT tj. na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 24 ustawy o VAT, gdyż w tym przypadku realizowanych usług nie można uznać jako formę opieki nad dziećmi i młodzieżą szkolną, ani na podstawie § 3 ust. 1 pkt 8 ww. rozporządzenia, gdyż przepis ten wprost wskazuje, że dotyczy wyłącznie dzieci i młodzieży ze szkół i jednostek oświatowych.

Rozdział 3

Dostawa nieruchomości

§ 22. [Dostawa nieruchomości niezabudowanych]

1. Dostawę nieruchomości stanowią takie czynności jak: sprzedaż nieruchomości lub udziałów w niej, zniesienie współwłasności nieruchomości, aport nieruchomości lub udziałów w niej, darowizna nieruchomości lub udziałów w niej o ile spełnione są warunki o których mowa w § 17 ust. 1 niniejszego załącznika, wywłaszczenie nieruchomości za odszkodowaniem, oddanie nieruchomości w wieczyste użytkowanie, przekształcenie prawa wieczystego użytkowania nieruchomości z mocy prawa w prawo własności tej nieruchomości.
2. Jeżeli przedmiotem dostawy jest nieruchomość gruntowa złożona z kilku (kilkunastu) działek ewidencyjnych, odrębnej kwalifikacji podatkowej dla celów opodatkowania podatkiem VAT podlega każda działka ewidencyjna.
3. W przypadku gdy do zbywanej działki ewidencyjnej:
 - 1) nie został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a także nie została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (w tym także decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego lub o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej),
 - 2) został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i zgodnie z tym planem grunt podlegający dostawie nie jest przeznaczony pod zabudowę – tereny rolne, leśne, itp.,transakcja taka podlega zwolnieniu z opodatkowania VAT. Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia: art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o VAT.
4. W przypadku gdy dla zbywanej działki ewidencyjnej został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (albo decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej), a grunt podlegający dostawie jest przeznaczony pod zabudowę - transakcja taka opodatkowana jest VAT wg podstawowej stawki VAT.
5. Podstawę opodatkowania w przypadku dostawy nieruchomości niezabudowanych stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
6. Obowiązek podatkowy w przypadku dostawy nieruchomości niezabudowanych powstaje z chwilą dokonania dostawy tej nieruchomości nabywcy tzn. podpisania umowy notarialnej. Jeżeli jednak przed wydaniem nieruchomości nastąpi częściowa lub całkowita

płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu otrzymania tej płatności, w odniesieniu do otrzymanej kwoty.

7. W przypadku gdy dostawa nieruchomości niezabudowanej dokonywana jest w drodze przetargu, a warunkiem uczestnictwa w nim jest wniesienie wadium, obowiązek podatkowy w odniesieniu do kwoty wadium powstaje z chwilą wyłonienia oferenta, który wygrał przetarg i tym samym zaliczenia wadium na poczet ceny.
8. Fakturę dokumentującą tę czynność należy wystawić w przypadku dokonania dostawy na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę wystawia się nie wcześniej niż 60 dnia przed dniem dokonania dostawy lub otrzymania zaliczki i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy tego towaru lub otrzymano zaliczkę. W przypadku dostawy ww. towaru na rzecz osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, należy wystawić fakturę na jej wniosek złożony w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dostarczono towar bądź otrzymano całość lub część zapłaty. Jeżeli żądanie to zostało zgłoszone do końca miesiąca, w którym dostarczono towar bądź otrzymano całość lub część zapłaty – to fakturę należy wystawić we wskazanym wyżej terminie, a jeżeli żądanie wystawienia faktury zostało zgłoszone po upływie miesiąca, w którym dokonano dostawy towaru lub otrzymano zaliczkę - to należy ją wystawić nie później niż 15. dnia od dnia zgłoszenia żądania.
9. Faktury dokumentujące dostawę nieruchomości niezabudowanych, zwolnionych z opodatkowania VAT, powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.
10. Powyższe zasady dotyczą także dostawy udziałów w nieruchomościach niezabudowanych, zniesienia ich współwłasności nieruchomości, ich aportu oraz wywłaszczenia takiej nieruchomości za odszkodowaniem, z zastrzeżeniem, że w przypadku ww. wywłaszczenia nieruchomości obowiązek podatkowy powstaje wyłącznie z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty.

§ 23. [Dostawa nieruchomości zabudowanych]

1. Jeżeli przedmiotem dostawy jest nieruchomość zabudowana złożona z kilku (kilkunastu) działek ewidencyjnych, odrębnej kwalifikacji podatkowej podlega każda działka ewidencyjna.
2. W przypadku gdy na jednej działce ewidencyjnej znajduje się kilka obiektów stanowiących budynek lub budowlę, kwalifikacji podatkowej dokonuje się odrębnie dla każdego z tych obiektów.
3. W przypadku gdy na działce znajdują się obiekty budowlane koniecznym jest ustalenie czy obiekty te stanowią budynki, budowle w rozumieniu Prawa budowlanego. Jeśli obiekty znajdujące się na działce nie stanowią budynku, budowli lub ich części, a także w przypadku gdy na działce znajdują się obiekty liniowe (budowle) niebędące własnością sprzedawcy, transakcję taką należy zakwalifikować jako dostawa nieruchomości niezabudowanej.
4. W przypadku gdy obiekty znajdujące się na nieruchomości stanowią budynek, budowlę lub ich część, należy ustalić czy w odniesieniu do tych obiektów nastąpiło pierwsze zasiedlenie (por. definicja zawarta w § 1 niniejszego załącznika).

5. Jeżeli w odniesieniu do obiektów znajdujących się na nieruchomości nastąpiło pierwsze zasiedlenie, a dodatkowo od pierwszego zasiedlenia upłynął okres co najmniej dwóch lat, to taka dostawa korzysta ze zwolnienia z opodatkowania VAT. Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia: art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT.
6. Jeżeli do danej dostawy nieruchomości zabudowanej ma zastosowanie ww. zwolnienie od podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT – to istnieje możliwość rezygnacji ze zwolnienia z opodatkowania takiej dostawy jeżeli zostaną łącznie spełnione następujące warunki:
 - 1) obie strony transakcji (sprzedawca i nabywca) są czynnymi podatnikami VAT;
 - 2) obie strony złożą zgodne oświadczenie o wyborze opcji opodatkowania dostawy nieruchomości zabudowanej;
 - 3) oświadczenie to winno zostać:
 - a) złożone przed dniem dokonania dostawy nieruchomości zabudowanej właścicielowi dla nabywcy naczelnikowi urzędu skarbowego, albo
 - b) zawarte w akcie notarialnym, do zawarcia którego dochodzi w związku z dostawą tych towarów.
7. W przypadku gdy w odniesieniu do obiektów znajdujących się na sprzedawanej nieruchomości nie nastąpiło pierwsze zasiedlenie lub od pierwszego zasiedlenia nie upłynął okres co najmniej dwóch lat, dostawa taka może zostać zwolniona z opodatkowania jeżeli:
 - 1) dostawcy przy nabyciu w stosunku do tych obiektów nie przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego oraz
 - 2) sprzedawca nie ponosił wydatków na ulepszenie tych obiektów o wartości przekraczającej 30% wartości początkowej tej nieruchomości, w stosunku do których przysługiwałoby mu prawo do odliczenia podatku naliczonego.Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia: art. 43 ust. 1 pkt 10a ustawy o VAT. W odniesieniu do dostawy nieruchomości podlegających zwolnieniu z VAT na podstawie ww. przepisu nie istnieje możliwość wybrania opcji opodatkowania VAT.
8. W przypadku gdy nieruchomość nie może korzystać ze zwolnień, o których mowa w ust. 5 - 7, należy ustalić czy budynek lub lokal będący przedmiotem dostawy można zakwalifikować do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym, do opodatkowania których ma zastosowanie obniżona stawka podatku VAT.

Do budownictwa tego zalicza się:

- 1) budynki mieszkalne lub ich części (w tym lokale mieszkalne) sklasyfikowane w PKOB 11, z wyłączeniem znajdujących się w tych budynkach lokali użytkowych,
- 2) lokale mieszkalne w budynkach niemieszkalnych sklasyfikowanych w PKOB 12,
- 3) budynki instytucji ochrony zdrowia świadczące usługi zakwaterowania z opieką lekarską i pielęgniarską, zwłaszcza dla ludzi starszych i niepełnosprawnych, sklasyfikowane w PKOB 1264,

a także funkcjonalnie z nimi związaną mikroinstalację, o której mowa w art. 2 pkt 19 ustawy o odnawialnych źródłach energii.

Zastrzec jednak należy, że w przypadku budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz lokali mieszkalnych, zalicza się je do budownictwa objętego społecznym programem

mieszkaniowym tylko wówczas, gdy ich powierzchnia użytkowa nie przekracza odpowiednio 300 m² (dom jednorodzinny) i 150 m² (lokal mieszkalny).

W przypadku zakwalifikowania danego obiektu do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym do jego dostawy stosuje się stawkę VAT w wysokości 8%. Jeśli powierzchnia danego budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego przekracza ww. limity, to w odniesieniu do dostawy ww. obiektów w zakresie powierzchni przekraczającej wskazaną wyżej powierzchnię - stosuje się podstawową stawkę VAT.

9. W przypadku dostawy nieruchomości zabudowanych, które nie spełniają warunków do zastosowania zwolnienia z opodatkowania oraz do zastosowania obniżonej stawki podatku, transakcja taka opodatkowana jest przy zastosowaniu podstawowej stawki VAT.
10. Podstawę opodatkowania VAT w przypadku dostawy nieruchomości zabudowanych, stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto. W przypadku dostawy zwolnionej z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.
11. Z podstawy opodatkowania sprzedawanej nieruchomości zabudowanej nie wyodrębnia się wartości gruntu. Dostawa taka stanowi jedną transakcję. Zatem grunt opodatkowany jest taką samą stawką lub korzysta z tego samego zwolnienia z opodatkowania jak położony na nim budynek, budowla lub ich część. Zasada ta nie dotyczy transakcji, w przypadku gdy wraz z ustanowieniem prawa użytkowania wieczystego gruntu następuje dostawa budynków, budowli lub ich części położonych na tym gruncie. W takim jednak przypadku ustanowienie prawa wieczystego użytkowania gruntu podlegałoby opodatkowaniu wg stawki 23%, natomiast budynki, budowle położone na tym gruncie podlegałyby opodatkowaniu wg zasad opisanych we wcześniejszych punktach tj. zależnie od okoliczności sprawy korzystałyby ze zwolnienia, były opodatkowane stawką 8% lub stawką 23%.
12. Obowiązek podatkowy w przypadku dostawy nieruchomości zabudowanych powstaje z chwilą dokonania dostawy tej nieruchomości nabywcy tzn. podpisania umowy notarialnej. Jednak jeżeli przed wydaniem nieruchomości nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu otrzymania tej płatności, w odniesieniu do otrzymanej kwoty.
13. W przypadku gdy dostawa nieruchomości zabudowanej dokonywana jest w drodze przetargu, a warunkiem uczestnictwa w nim jest wniesienie wadium, obowiązek podatkowy, w odniesieniu do kwoty wadium, powstaje z chwilą wyłonienia oferenta, który wygrał przetarg i tym samym i zaliczenia wadium na poczet ceny.
14. Fakturę dokumentującą tę czynność należy wystawić w przypadku dokonania dostawy na rzecz podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę wystawia się nie wcześniej niż 60 dnia przed dniem dokonania dostawy lub otrzymania zaliczki i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy tego towaru lub otrzymano zaliczkę. W przypadku dostawy ww. towaru na rzecz osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, należy wystawić fakturę na jej wniosek złożony w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dostarczono towar bądź otrzymano całość lub część zapłaty. Jeżeli żądanie to zostało zgłoszone do końca miesiąca, w którym dostarczono towar bądź otrzymano całość

lub część zapłaty – to fakturę należy wystawić we wskazanym wyżej terminie, a jeżeli żądanie wystawienia faktury zostało zgłoszone po upływie miesiąca, w którym dokonano dostawy towaru lub otrzymano zaliczkę - to należy ją wystawić nie później niż 15. dnia od dnia zgłoszenia żądania.

15. Faktury dokumentujące dostawę nieruchomości zabudowanych, zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.
16. Powyższe zasady dotyczą także dostawy udziałów w nieruchomościach niezabudowanych, zniesienia ich współwłasności nieruchomości, ich aportu oraz wyłączenia takiej nieruchomości za odszkodowaniem, z zastrzeżeniem, że w przypadku ww. wyłączenia nieruchomości obowiązek podatkowy powstaje wyłącznie z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty.

§ 24. [Wieczyste użytkowanie gruntu]

1. Jeżeli przedmiotem ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu jest nieruchomość złożona z dwóch (lub większej ilości) działek ewidencyjnych, odrębnej kwalifikacji podatkowej podlega każda działka ewidencyjna.
2. W przypadku oddawania w użytkowanie wieczyste działki ewidencyjnej, znajdującej się na obszarze nieobjętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego lub na obszarze dla którego nie została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, transakcja taka podlega zwolnieniu z opodatkowania. Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia: art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o VAT.
3. W przypadku gdy działka ewidencyjna oddawana w użytkowanie wieczyste znajduje się na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a grunt podlegający oddaniu w użytkowanie wieczyste nie jest przeznaczony pod zabudowę (tereny rolne, leśne, itp.) transakcja taka zwolniona jest z opodatkowania. Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia: art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o VAT.
4. W przypadku gdy, działka ewidencyjna oddawana w użytkowanie wieczyste znajduje się na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego lub decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, transakcja taka opodatkowana jest podstawową stawką VAT.
5. Jeżeli oddanie gruntu (działki) w użytkowanie wieczyste nastąpiło przed dniem 1 maja 2004 r. - to czynność ta nie stanowi dostawy towarów w rozumieniu art. 7 ust. 1 ustawy o VAT, ani żadnej innej czynności podlegającej opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług i pozostaje poza zakresem ww. ustawy. Natomiast w sytuacji, gdy oddanie gruntu (działki) w użytkowanie wieczyste nastąpiło po 30 kwietnia 2004 r. a nie ma zastosowania zwolnienie z VAT zgodnie z ww. zasadami, to jeśli czynność ta miała miejsce w okresie od 1 maja 2004 r. do 31 grudnia 2010 r. - opłaty roczne opodatkowane są przy zastosowaniu stawki VAT wynoszącej 22%, a w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. - wg stawki podstawowej wynoszącej obecnie 23%.
6. Wskazane powyżej zasady opodatkowania oraz zwolnienia z opodatkowania mają zastosowanie zarówno do pierwszej opłaty, jak i do opłat rocznych z tytułu ustanowienia prawa wieczystego użytkowania gruntu.
7. W przypadku ustanowienia prawa wieczystego użytkowania gruntu dokonywanego wraz z jednoczesną dostawą budynku, budowli lub ich części, podstawę opodatkowania

- określa się odrębnie dla tego prawa i obiektu (budynku, budowli lub ich części), znajdującego się na gruncie oddawanym w użytkowanie wieczyste.
8. Podstawę opodatkowania pierwszej opłaty oraz dla opłaty rocznej ponoszonych przez użytkowników z tytułu ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu - stanowi kwota ustalona w umowie o oddanie gruntu (działki) w użytkowanie wieczyste.
 9. Obowiązek podatkowy w odniesieniu do opłat rocznych z tytułu prawa wieczystego użytkowania, powstaje z chwilą otrzymania zapłaty, nie później jednak niż z upływem roku do którego odnoszą się te opłaty (31 grudnia danego roku).
 10. Fakturę dokumentującą tę czynność należy wystawić w przypadku ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu na rzecz podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. W odniesieniu do opłat rocznych z tytułu prawa wieczystego użytkowania faktura winna być wystawiona z chwilą otrzymania zapłaty, nie później jednak niż z upływem roku do którego odnoszą się te opłaty (31 grudnia danego roku). W przypadku ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu na rzecz osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, należy wystawić fakturę na jej wniosek.
 11. Faktury dokumentujące ustanowienie prawa użytkowania wieczystego gruntu korzystającego ze zwolnienia z opodatkowania, powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.
 12. W przypadku gdy zbycie prawa wieczystego użytkowania dotyczy gruntu, na którym znajduje się budynek, budowla lub ich część, stawkę VAT, możliwość zastosowania zwolnienia z opodatkowania VAT, a także moment powstania obowiązku podatkowego dla takiej transakcji ustala się na zasadach określonych jak dla dostawy gruntu zabudowanego (Dostawa nieruchomości zabudowanych). Natomiast gdy czynność ta dotyczy gruntu niezabudowanego, to sposób opodatkowania należy ustalić na zasadach określonych jak dla dostawy gruntu niezabudowanego (Dostawa nieruchomości niezabudowanych).

§ 25. [Opłata przekształceniowa]

1. W związku z przekształceniem prawa użytkowania wieczystego gruntów w prawo własności, pozostaje do spłaty należność w formie opłaty rocznej przekształceniowej lub opłaty jednorazowej z tytułu przekształcenia.
2. W przypadku gdy przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności dotyczy gruntów związanych z budynkami/lokalami mieszkalnymi i następuje **z mocy prawa**, to:
 - 1) czynność ta stanowi dostawę towarów odrębną od dostawy jaką było oddanie tego gruntu w wieczyste użytkowanie;
 - 2) opłaty ustalane w efekcie przekształcenia prawa wieczystego użytkowania gruntu w prawo własności na mocy ustawy przekształceniowej z 2018 r., stanowią kwoty brutto i zawierają podatek VAT;
 - 3) dostawa ta jest opodatkowana podatkiem VAT wg stawki podstawowej tj. 23%;
 - 4) obowiązek podatkowy w odniesieniu do opłat z tego tytułu otrzymanych od 1 stycznia 2022 r. powstaje z chwilą ich otrzymania;

- 5) obowiązek wystawienia faktury w odniesieniu do ww. czynności powstaje z chwilą otrzymania zapłaty, na wystawionej fakturze powinna być dodatkowo zamieszczona adnotacja „metoda kasowa”.
3. W przypadku gdy przekształcenie prawa użytkownika wieczystego w prawo własności następuje **na wniosek użytkownika wieczystego**, to nie występuje odrębna dostawa towarów, natomiast opłata przekształceniowa należna z tego tytułu od użytkownika wieczystego stanowi uzupełnienie ceny dostawy tej nieruchomości, która dokonana została z chwilą ustanowienia prawa wieczystego użytkowania. Sposób opodatkowania w przypadku ww. opłaty, w tym obowiązek podatkowy, ustala się na zasadach analogicznych jak w przypadku ustanowienia prawa wieczystego użytkowania, o którym mowa w § 24 niniejszego załącznika.
4. Fakturę dotyczącą opłat z tytułu przekształcenia prawa wieczystego użytkowania w prawo własności należy wystawić, w przypadku gdy przekształcenie jest realizowane na rzecz podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. W przypadku gdy przekształcenie o którym mowa jest dokonywane na rzecz osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, należy wystawić fakturę na jej wniosek.

Rozdział 4

Dostawa składników majątkowych

- rzeczy ruchome i wartości niematerialne i prawne

§ 26. [Dostawa rzeczy ruchomych będących składnikami majątku]

1. W przypadku dostawy składników majątkowych będących towarami używanymi przez Jednostkę (a dokładnie przez Gminę), która wykorzystywała je wyłącznie na cele działalności zwolnionej z VAT, jeżeli z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów nie przysługiwało GMK prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, to transakcja taka korzysta ze zwolnienia z opodatkowania. Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia: art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT. W przypadku dostawy towarów używanych, które wykorzystywane były do czynności opodatkowanych (choćby w części) lub działalności mieszanej, dostawa taka nie może korzystać ze zwolnienia z VAT na podstawie ww. art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT.
2. W przypadku gdy dostawa składników majątkowych nie może korzystać ze zwolnienia z opodatkowania, to taka transakcja co do zasady opodatkowana jest podstawową stawką podatku VAT wynoszącą obecnie 23%. Należy jednak każdorazowo przeanalizować czy w przypadku towarów objętych daną dostawą nie ma zastosowania stawka obniżona zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o VAT, co może dotyczyć np. wyrobów medycznych, o ile spełnione byłyby warunki określone w przepisach ww. ustawy.
3. Podstawę opodatkowania dla dostawy towarów używanych, o których wyżej mowa, stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
4. Obowiązek podatkowy w przypadku dostawy towarów używanych, o których wyżej mowa, powstaje z chwilą dokonania dostawy danego towaru dla nabywcy. Jeżeli jednak przed wydaniem danej rzeczy nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu otrzymania tej płatności, w odniesieniu do otrzymanej kwoty.

5. Fakturę dokumentującą tę czynność należy wystawić w przypadku dokonania dostawy na rzecz podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę wystawia się nie wcześniej niż 60 dnia przed dniem dokonania dostawy lub otrzymania zaliczki i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy tego towaru lub otrzymano zaliczkę. W przypadku dostawy ww. towaru na rzecz osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, należy wystawić fakturę na jej wniosek złożony w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dostarczono towar bądź otrzymano całość lub część zapłaty. Jeżeli żądanie to zostało zgłoszone do końca miesiąca, w którym dostarczono towar bądź otrzymano całość lub część zapłaty – to fakturę należy wystawić we wskazanym wyżej terminie, a jeżeli żądanie wystawienia faktury zostało zgłoszone po upływie miesiąca, w którym dokonano dostawy towaru lub otrzymano zaliczkę - to należy ją wystawić nie później niż 15. dnia od dnia zgłoszenia żądania.
6. Faktury dokumentujące dostawę towarów używanych zwolnionych z opodatkowania VAT, powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

§ 27. [Sprzedaż WNiP będących składnikami majątku]

1. W przypadku sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych stanowiących składniki majątkowe Jednostek (Gminy), w tym np. licencje do programów komputerowych lub inne prawa majątkowe, transakcja taka traktowana jest jako usługa w rozumieniu przepisów o podatku VAT i opodatkowana jest podstawową stawką podatku VAT wynoszącą obecnie 23%.
2. Podstawę opodatkowania dla sprzedaży WNiP, o których wyżej mowa, stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
3. Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży WNiP, o których wyżej mowa, powstaje z chwilą przekazania danej WNiP dla nabywcy. Jeżeli jednak przed jej wydaniem nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu otrzymania tej płatności, w odniesieniu do otrzymanej kwoty.
4. Fakturę dokumentującą tę czynność należy wystawić w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę wystawia się nie wcześniej niż 60 dnia przed dniem przekazania WNiP lub otrzymania zaliczki i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano ww. czynności lub otrzymano zaliczkę.

Rozdział 5

Świadczenie usług wynajmu lub dzierżawy nieruchomości lub usługi o podobnym charakterze

§ 28. [Świadczenie usług wynajmu lub dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe]

1. W przypadku świadczenia usług wynajmu lub dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe co do zasady nie stosuje się żadnej preferencji podatkowej (obniżonej stawki VAT lub zwolnienia z opodatkowania). Transakcja taka opodatkowana jest podstawową stawką VAT. Wyjątek stanowią usługi dzierżawy gruntów przeznaczonych na cele rolnicze,

które korzystają ze zwolnienia z podatku VAT. Podstawa zwolnienia: § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia ws. zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień.

2. Podstawę opodatkowania w przypadku świadczenia usług wynajmu lub dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto. W zależności od postanowień umowy wynajmu lub dzierżawy podstawa opodatkowania dla sprzedaży tzw. „mediów” może zostać określona razem lub odrębnie od podstawy opodatkowania czynszu z tytułu świadczenia usług wynajmu lub dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe.
3. Obowiązek podatkowy w przypadku świadczenia usług wynajmu lub dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe powstaje z chwilą wystawienia faktury, nie później jednak niż z chwilą upływu terminu płatności z tego tytułu. Zasady tej nie zmienia fakt otrzymania przez sprzedawcę częściowej lub całkowitej płatności (zaliczki) z tytułu świadczenia usług wynajmu lub dzierżawy nieruchomości, gdyż w przypadku tych usług zdarzenia te nie rodzą obowiązku podatkowego.
4. Fakturę dokumentującą tę czynność należy wystawić w przypadku świadczenia usług na rzecz podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności. Istnieje możliwość wystawienia faktury z tego tytułu przed wykonaniem usługi (w tym wcześniej niż 60. dnia przed datą wykonania usługi), jednak warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest wskazanie okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
5. Refakturowanie usług, w tym tzw. „mediów”, wymaga każdorazowego ustalenia stanu faktycznego.
6. W przypadku gdy ze stanu faktycznego wynika, że refakturowane media powinny być traktowane jako element/składnik wynagrodzenia (czynszu) za najem lub ich wartość ustalono w kwocie ryczałtowej - media należy opodatkować stawką VAT właściwą dla wynajmu/dzierżawy.
7. W przypadku gdy wynajmujący/wydzierżawiający ustali należną od najemcy/dzierżawcy odpłatność za media według zużycia (czyli np. wg wskazań indywidualnego licznika lub inną metodą) – to „refakturowane” media powinny być traktowane w umowie jako element osobny od usług wynajmu lub dzierżawy, a w konsekwencji:
 - 1) odsprzedaż (refakturowanie usług, w tym tzw. „mediów”) nabytych we własnym imieniu, lecz na rzecz innych podmiotów usług, dokonywana jest co do zasady przy zastosowaniu stawek VAT lub zwolnienia z opodatkowania, które określone zostały przy ich nabyciu, z wyjątkiem przypadku gdy ich zakup nastąpi od podmiotu korzystającego ze zwolnienia z opodatkowania ze względu na jego podmiotowość podatkową, a w takiej sytuacji „refakturowanie” usług (ich odsprzedaż) dokonuje się przy zastosowaniu stawki VAT właściwej dla danego towaru lub usługi;
 - 2) w przypadku refakturowania „mediów” (lub innych usług związanych z najmem/dzierżawą), podstawę opodatkowania stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT podstawę opodatkowania stanowi kwota netto;

- 3) obowiązek podatkowy powstaje na zasadach właściwych dla sprzedaży określonego rodzaju towaru lub usługi;
 - 4) przepisy dotyczące powstania obowiązku podatkowego od zaliczki stosuje się wyłącznie do refakturowania towarów lub usług, dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach ogólnych, natomiast w odniesieniu do dostawy mediów (lub innych usług), dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach szczególnych (na przykład telekomunikacyjnych, ochrony osób, związanych z uzdatnianiem i dostarczaniem wody za pośrednictwem sieci wodociągowych itp.), nie stosuje się przepisów dotyczących powstania obowiązku podatkowego w odniesieniu do otrzymanej zaliczki.
8. Powyższe zasady mają też zastosowanie do oddania nieruchomości do użytkowania za odpłatnością.

§ 29. [Świadczenie usług wynajmu lub dzierżawy nieruchomości na cele mieszkaniowe]

1. W przypadku usług wynajmu lub dzierżawy nieruchomości przysługuje zwolnienie z opodatkowania VAT dla takiej transakcji, gdy spełnione są łącznie trzy następujące warunki:
 - 1) transakcja dotyczy nieruchomości o charakterze mieszkalnym,
 - 2) wynajem lub dzierżawa dokonywane są na rachunek własny,
 - 3) wynajem lub dzierżawa następuje:
 - a) na cele mieszkalne najemcy lub
 - b) na rzecz społecznych agencji najmu, o których mowa w art. 22a ust. 1 ustawy o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa.

Podstawę prawną do zastosowania zwolnienia zawiera art. 43 ust.1 pkt 36 ustawy o VAT. Usługa wynajmu bądź dzierżawy nieruchomości o charakterze mieszkalnym (np. lokalu mieszkalnego), świadczona na rzecz podmiotu gospodarczego (innego niż społeczna agencja najmu, o której wyżej mowa), który wykorzystuje wynajmowaną nieruchomość na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej (w tym np.: podnajmuje tę nieruchomość innym podmiotom lub udostępnia swoim pracownikom dla celów mieszkaniowych) – podlega opodatkowaniu z zastosowaniem podstawowej stawki podatku VAT, z wyjątkiem przypadków opisanych w ust. 2. Zwolnienie, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 36 ustawy o VAT, nie ma w tym przypadku zastosowania, gdyż nie są nim objęte usługi wynajmu nieruchomości mieszkalnych, których celem nie jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych najemcy, lecz realizacja jego celów gospodarczych.

2. Dodatkowo od dnia 10.05.2022 r. obowiązuje zwolnienie od VAT usług wynajmowania lub wdzierżawiania nieruchomości o charakterze mieszkalnym lub części nieruchomości, na własny rachunek, w sytuacji gdy świadczone są na rzecz:
 - 1) jednostek samorządu terytorialnego i ich związków,
 - 2) samorządowych jednostek organizacyjnych (za które należy uznać zarówno samorządowe jednostki budżetowe nie objęte centralizacją VAT, jak też samorządowe instytucje kultury),
 - 3) jednoosobowych spółek samorządu terytorialnego niebędących społecznymi agencjami najmu, o których mowa w art. 22a ust. 1 o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa,

ale wyłącznie w celu wynajmu lub dzierżawy na rzecz osób fizycznych na ich własne cele mieszkaniowe.

Podstawę prawną do zastosowania zwolnienia w powyżej wskazanych przypadkach zawiera § 3 ust. 1 pkt 22 rozporządzenia w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień.

3. Podstawę opodatkowania w przypadku świadczenia usług wynajmu lub dzierżawy nieruchomości mieszkalnych, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. W przypadku usługi zwolnionej z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto. W zależności od postanowień umowy wynajmu lub dzierżawy, podstawa opodatkowania dla sprzedaży tzw. „mediów” może zostać określona razem lub odrębnie od podstawy opodatkowania czynszu z tytułu świadczenia usług wynajmu lub dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe.
4. Obowiązek podatkowy w przypadku usług wynajmu lub dzierżawy nieruchomości mieszkalnych, o których mowa w ust. 1 i 2, powstaje z chwilą wystawienia faktury, nie później jednak niż z chwilą upływu terminu płatności wynikającego z umowy. Zasady tej nie zmienia fakt otrzymania przez sprzedawcę częściowej lub całkowitej płatności (zaliczki) z tytułu świadczenia usług wynajmu lub dzierżawy nieruchomości, gdyż w przypadku najmu i dzierżawy zdarzenia te nie rodzą obowiązku podatkowego.
5. Fakturę dokumentującą tę czynność należy wystawić w przypadku świadczenia usług na rzecz podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności. Istnieje możliwość wystawienia faktury z tego tytułu przed wykonaniem usługi (w tym wcześniej niż 60. dnia przed datą wykonania usługi), jednak warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest wskazanie okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
6. Refakturowanie usług, w tym tzw. „mediów” wymaga każdorazowej analizy stanu faktycznego.
7. W przypadku gdy ze stanu faktycznego wynika, że refakturowane media powinny być traktowane jako element/składnik wynagrodzenia (czynszu) za najem lub ich wartość ustalono w kwocie ryczałtowej - media należy opodatkować stawką VAT właściwą dla wynajmu/dzierżawy.
8. W przypadku gdy wynajmujący/wydzierżawiający ustali należną od najemcy/dzierżawcy odpłatność za media według zużycia (czyli np. wg wskazań indywidualnego licznika lub inną metodą) – to refakturowane media powinny być traktowane w umowie jako element osobny od usług wynajmu lub dzierżawy, a w konsekwencji:
 - 1) odsprzedaż mediów nabytych we własnym imieniu, lecz na rzecz innych podmiotów, dokonywana jest co do zasady przy zastosowaniu stawek VAT lub zwolnienia z opodatkowania, które określone zostały przy ich nabyciu, z wyjątkiem przypadku gdy ich zakup nastąpi od podmiotu korzystającego ze zwolnienia z opodatkowania ze względu na jego podmiotowość podatkową, a w takiej sytuacji refakturowanie mediów (odsprzedaż) dokonuje się przy zastosowaniu stawki VAT właściwej dla danego towaru lub usługi;
 - 2) w przypadku refakturowania mediów (lub innych usług związanych z najmem/dzierżawą), podstawę opodatkowania stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT podstawę opodatkowania stanowi kwota netto;
 - 3) obowiązek podatkowy powstaje na zasadach właściwych dla sprzedaży określonego rodzaju towaru lub usługi;

- 4) przepisy dotyczące powstania obowiązku podatkowego od zaliczki stosuje się wyłącznie do refakturowania towarów lub usług, dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach ogólnych, natomiast w odniesieniu do dostawy mediów (lub innych usług), dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach szczególnych (na przykład telekomunikacyjnych, ochrony osób, związanych z uzdatnianiem i dostarczaniem wody za pośrednictwem sieci wodociągowych itp.), nie stosuje się przepisów dotyczących powstania obowiązku podatkowego w odniesieniu do otrzymanej zaliczki.

§ 30. [Bezumowne korzystanie z nieruchomości]

1. W przypadku bezumownego korzystania z nieruchomości wymaga ustalenia czy zajmowanie nieruchomości następuje za wiedzą, zgodą i wolą właściciela do kontynuowania takiego stanu rzeczy, gdyż czynność ta nie podlega opodatkowaniu VAT w sytuacji bezumownego korzystania z nieruchomości przez użytkownika w okresie przed ujawnieniem tego stanu oraz wówczas gdy podjęte zostaną działania procesowe (np. wystąpienie z powództwem o opróżnienie lokalu) i właściciel nieruchomości dąży do odzyskania zajętej nieruchomości.
2. Jeżeli bezumowne korzystanie z nieruchomości przez użytkownika bez tytułu prawnego, w okresie po ujawnieniu tego stanu, następuje za zgodą i wolą właściciela do kontynuowania czynności polegającej na użytkowaniu nieruchomości, a dodatkowo obie strony dążą do prawnego uregulowania tego stanu (zawarcia umowy) – to czynność ta podlega opodatkowaniu podatkiem VAT.
3. Jeżeli bezumowne korzystanie z nieruchomości przez użytkownika bez tytułu prawnego następuje w okresie przed ujawnieniem tego stanu lub następuje w okresie po ujawnieniu tego stanu, ale:
 - 1) następuje bez zgody właściciela gruntu i bez jego dobrej woli do kontynuowania czynności polegającej na użytkowaniu nieruchomości,
 - 2) obie strony nie dążą do prawnego uregulowania tego stanu (zawarcia umowy),
 - 3) właściciel nieruchomości podjął czynności zmierzające do usunięcia użytkownika z zajmowanej nieruchomości- to czynność ta nie podlega opodatkowaniu podatkiem VAT.
4. Opodatkowanie podatkiem VAT bezumownego korzystania z nieruchomości, o którym mowa w ust. 2, w tym stosowanie właściwej stawki VAT lub zwolnienia z tego podatku, ustala się na zasadach określonych dla świadczenia usług wynajmu lub dzierżawy nieruchomości przeznaczonych na cele mieszkalne lub użytkowe. Zasada powyższa ma zastosowanie również w przypadku, gdy po zakończeniu umowy najmu/dzierżawy nie nastąpiło podpisanie nowej umowy, jednak obie strony dążą do prawnego uregulowania tego stanu czyli zawarcia umowy.
5. Podstawę opodatkowania w przypadku bezumownego korzystania z nieruchomości, o którym mowa w ust. 2, stanowi wszystko co użytkownik zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto. Podstawę opodatkowania dla sprzedaży tzw. „mediów”, określa się odrębnie od podstawy opodatkowania opłaty z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości. Sprzedaż tzw. „mediów”, których wartość została ustalona według zużycia przez użytkownika, opodatkowana jest przy zastosowaniu właściwych dla nich stawek określonych w ustawie o VAT.

6. Obowiązek podatkowy w przypadku bezumownego korzystania z nieruchomości, o którym mowa w ust. 2, powstaje z chwilą wystawienia faktury, nie później jednak niż z upływem terminu płatności określonego w piśmie wzywającym do uregulowania należności z tego tytułu.
7. Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku, gdy użytkownikiem jest podatnik VAT lub osoba prawna niebędąca podatnikiem VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności określonego w piśmie wzywającym do uregulowania należności z tego tytułu. Istnieje możliwość wystawienia faktury z tytułu usług, o których mowa w ust. 2, przed ich wykonaniem (w tym wcześniej niż 60. dnia przed datą wykonania usług), jednak warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
8. W przypadku gdy użytkownikiem jest osoba fizyczna niebędąca podatnikiem VAT i w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym wykonano usługę, zgłosił żądanie wystawienia faktury, należy taką fakturę wystawić.

Rozdział 6

Świadczenie usług wynajmu lub dzierżawy rzeczy ruchomych

§ 31. [Wynajem lub dzierżawa ruchomości]

1. Usługi wynajmu lub dzierżawy ruchomości nie korzystają ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem VAT, a zatem taka transakcja opodatkowana jest podstawową stawką podatku VAT wynoszącą obecnie 23%.
2. Podstawę opodatkowania w przypadku świadczenia usług wynajmu lub dzierżawy ruchomości stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
3. Obowiązek podatkowy w przypadku świadczenia usług wynajmu lub dzierżawy ruchomości powstaje z chwilą wystawienia faktury, nie później jednak niż z chwilą upływu terminu płatności z tego tytułu. Zasady tej nie zmienia fakt otrzymania przez sprzedawcę częściowej lub całkowitej płatności (zaliczki) z tytułu świadczenia usług wynajmu lub dzierżawy ruchomości, gdyż w przypadku najmu/dzierżawy zdarzenia te nie rodzą obowiązku podatkowego.
4. Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności. Istnieje możliwość wystawienia faktury z tego tytułu przed wykonaniem usługi (w tym wcześniej niż 60. dnia przed datą wykonania usługi), jednak warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
5. W przypadku gdy nabywca, będący osobą fizyczną niebędącą podatnikiem VAT, w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę zgłosił żądanie wystawienia faktury, należy taką fakturę wystawić.

Rozdział 7

Wkłady niepieniężne (aporty) do spółek kapitałowych lub osobowych

§ 32. [Aporty]

1. Wkłady niepieniężne (aporty) mogą dotyczyć towarów (nieruchomości lub rzeczy ruchomych) bądź wartości niematerialnych i prawnych. W przypadku aportu towaru czynność ta stanowi dostawę towarów, w przypadku aportu wartości niematerialnych i prawnych – czynność ta stanowi usługę.
2. Wniesienie aportu do spółki w zamian za udziały lub akcje stanowi czynność odpłatną. Wynagrodzeniem otrzymanym przez wnoszącego aport są udziały/akcje w takiej spółce. Wartość nominalna otrzymanych w zamian za aport udziałów/akcji stanowi wynagrodzenie brutto i tym samym VAT od tej wartości powinien być liczony metodą „w stu”, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Jeżeli w umowie dotyczącej wniesienia danego aportu, zostanie jednoznacznie wskazane, że kwotę należną od spółki, do której wnoszony jest aport stanowią nie tylko udziały, lecz również podatek VAT, który odrębnie zostanie przekazany na rachunek bankowy GMK, to wynagrodzenie brutto (kwotę należną) stanowi suma nominalnej wartości udziałów i należnego podatku VAT (a tym samym wartość nominalna udziałów stanowi wówczas wartość netto).
4. Opodatkowanie podatkiem VAT aportu wnoszonego do spółki kapitałowej lub osobowej następuje wg stawek właściwych dla dostawy danego rodzaju towaru lub wartości niematerialnej i prawnej, przy czym mogą mieć też zastosowanie zwolnienia od podatku VAT. W przypadku, gdy przedmiotem aportu są nieruchomości zastosowanie mogą mieć zwolnienia unormowane w art. 43 ust. 1 pkt 9, pkt 10 lub pkt 10a ustawy o VAT.
5. Obowiązek podatkowy w przypadku wniesienia aportu powstaje z chwilą podpisania umowy w formie aktu notarialnego dokumentującego ww. czynność.
6. Na udokumentowanie ww. czynności winna być wystawiona faktura. Fakturę w tym przypadku wystawia się najpóźniej 15. dnia następnego miesiąca po dokonaniu dostawy lub usługi, o których mowa w ust. 1. Faktura dokumentująca aport nieruchomości zwolnionych z opodatkowania VAT powinna obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

Rozdział 8

Świadczenie usług, za które odpłatność jest pobierana w postaci opłaty za wstęp (bilety)

§ 33. [Wstępy]

1. Usługi, za które odpłatność jest pobierana w postaci opłaty za wstęp obejmują:
 - 1) działalność obiektów sportowych oraz usługi wstępu na imprezy sportowe,
 - 2) usługi kulturalne lub rozrywkowe, wyłącznie w zakresie usług wstępu na widowiska artystyczne,
 - 3) usługi związane z rozrywką i rekreacją, wyłącznie w zakresie wstępu na dyskoteki, sale taneczne.
2. Usługi te są opodatkowane VAT przy zastosowaniu obniżonej stawki VAT.
3. Podstawę opodatkowania ww. usług, za które pobierana jest opłata za wstęp, stanowi

- wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
4. Obowiązek podatkowy w przypadku świadczenia ww. usług powstaje z chwilą wykonania usługi na rzecz nabywcy. Jeżeli jednak przed wykonaniem usługi nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu otrzymania tej płatności w odniesieniu do otrzymanej kwoty.
 5. Fakturę dokumentującą tę czynność należy wystawić w przypadku świadczenia ww. usług na rzecz podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę wystawia się nie wcześniej niż 60. dnia przed dniem wykonania usługi lub otrzymania zaliczki i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wykonano usługę lub otrzymano zaliczkę. W przypadku wykonania ww. usługi na rzecz osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, należy wystawić fakturę na jej wniosek złożony w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym wykonano usługę bądź otrzymano całość lub część zapłaty. Jeżeli żądanie to zostało zgłoszone do końca miesiąca, w którym wykonano usługę bądź otrzymano całość lub część zapłaty – to fakturę należy wystawić we wskazanym wyżej terminie, a jeżeli żądanie wystawienia faktury zostało zgłoszone po upływie miesiąca, w którym wykonano usługę lub otrzymano zaliczkę - to należy ją wystawić nie później niż 15. dnia od dnia zgłoszenia żądania.

DZIAŁ V

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W ODNIESIENIU DO NIEŚCIAĞALNYCH WIERZYTELNOŚCI (ZŁE DŁUGI)

§ 34. [Wierzytelności nieściągalne]

W przypadku wierzytelności, które nie zostały uregulowane ani zbyte (w całości lub w części) w okresie **90 dni** od daty upływu terminu jej płatności określonego w umowie lub na fakturze, możliwe jest skorzystanie przez podatnika VAT z procedury postępowania w odniesieniu do nieściągalnych wierzytelności polegającej na skorygowaniu podstawy opodatkowania oraz podatku należnego o kwoty objęte daną wierzytelnością.

§ 35. [Warunki skorzystania z ulgi na złe długi przez sprzedawcę]

Skorzystanie z ww. procedury jest możliwe, pod warunkiem, że:

- 1) wierzytelności zostały uprzednio wykazane w deklaracji jako sprzedaż opodatkowana i podatek należny;
- 2) czynność została dokonana na rzecz:
 - a) podatnika VAT zarejestrowanego jako podatnik VAT czynny,
 - b) podatnika VAT zwolnionego od tego podatku lub osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej (konsumenta), pod warunkiem, że:
 - wierzytelność została potwierdzona prawomocnym orzeczeniem sądu i skierowana na drogę postępowania egzekucyjnego,
 - wierzytelność została wpisana do rejestru długów prowadzonego na poziomie krajowym,
 - wobec dłużnika ogłoszono upadłość konsumencką na podstawie odrębnych przepisów;

- 3) do dnia złożenia przez Gminę deklaracji podatkowej, w której następowałaby korekta, wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie (w całości lub w części);
- 4) od daty wystawienia faktury dokumentującej wierzytelność nie upłynęły 3 lata licząc od końca roku, w którym została wystawiona.

§ 36. [Sposób i moment dokonania korekty przez sprzedawcę]

1. Korekty deklaracji VAT dokonuje się poprzez zmniejszenie podstawy opodatkowania i kwoty podatku należnego wynikającej z faktury dokumentującej nieściągalną wierzytelność.
2. Korekty dokonuje się w rozliczeniu za okres, w którym upływa 90 dni od daty terminu płatności wierzytelności, określonego w umowie lub na fakturze.

§ 37. [Zasada obowiązująca w GMK – kwota 5.000 zł]

W Gminie Miejskiej Kraków należy przyjąć jako zasadę korygowania podstawy opodatkowania i podatku należnego, w sytuacji, gdy nieuregulowana wierzytelność, o której mowa w § 34 niniejszego załącznika, objęta daną fakturą wynosi co najmniej 5.000 zł (wartość brutto) i spełnione są warunki wymienione w § 35 niniejszego załącznika.

§ 38. [Powrotna korekta przez sprzedawcę]

W przypadku gdy po złożeniu deklaracji podatkowej, w której dokonano stosownej korekty, należność zostanie uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie (w całości lub w części), koniecznym jest zwiększenie podstawy opodatkowania oraz kwoty podatku należnego w odniesieniu do uregulowanej należności lub zbytej wierzytelności (w całości lub w części) w rozliczeniu za okres, w którym należność została uregulowana lub zbyta. W przypadku częściowego uregulowania należności, podstawę opodatkowania oraz kwotę podatku należnego zwiększa się w odniesieniu do tej części.

§ 39. [Korekta w przypadku wierzytelności nieściągalnych przez nabywcę]

1. Pamiętać należy, że zasady powyższe odnoszą się też odpowiednio do nabywania towarów lub usług, w przypadku gdy Jednostka w ww. okresie (**90 dni** od terminu płatności) nie uregulowała należności (w całości lub w części) na rzecz sprzedawcy. W takim razie Jednostka **ma obowiązek** (niezależnie od kwoty brutto wynikającej z danej faktury) zmniejszyć odliczony podatek naliczony w odniesieniu do podatku VAT przypadającego na niezapłaconą część należności w rozliczeniu za okres, w którym upłynął wskazany termin.
2. Korekty nie dokonuje się jeżeli Jednostka ureguluje należność najpóźniej w ostatnim dniu okresu rozliczeniowego, w którym upłynął 90 dni od dnia upływu płatności tej należności.
3. W przypadku gdy po złożeniu deklaracji VAT, w której dokonano stosownej korekty, należność zostanie uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie, Jednostka ma ponownie prawo odliczenia podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym należność została uregulowana lub zbyta. W przypadku częściowego uregulowania należności, podatek odliczony podlega odliczeniu w odniesieniu do tej części.

DZIAŁ VI
ZASADY ROZLICZANIA PODATKU NALEŻNEGO
W ODNIESIENIU DO TRANSAKCJI Z KONTRAHENTAMI ZAGRANICZNYMI

Rozdział 1
Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów

§ 40. [Istota WDT]

1. Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów (WDT) – to wywóz towarów z terytorium kraju w wykonaniu czynności określonych w art. 7 ustawy o VAT na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium kraju.
2. Za wewnątrzwspólnotową dostawę towarów uznaje się również przemieszczenie towarów własnych podatnika z Polski na terytorium innego państwa członkowskiego UE, jeżeli mają służyć działalności gospodarczej podatnika.

§ 41. [Warunki, od spełnienia których zależy rozpoznanie WDT]

WDT występuje, gdy łącznie spełnione są następujące warunki:

- 1) dokonujący dostawy jest podatnikiem VAT-czynnym, który na moment złożenia deklaracji podatkowej, w której wykazuje tę dostawę towarów - jest zarejestrowany jako podatnik VAT-UE;
- 2) nabywca jest podatnikiem podatku od wartości dodanej (lub osobą prawną niebędącą podatnikiem podatku od wartości dodanej) i posiada właściwy i ważny numer identyfikacyjny dla transakcji wewnątrzwspólnotowych, nadany mu przez właściwe dla niego państwo członkowskie - nabywca jest obowiązany do podania tego numeru dostawcy;
- 3) dokonano wywozu towarów z terytorium Polski na terytorium innego państwa członkowskiego w wyniku dokonanej dostawy towarów;
- 4) dostawca przed upływem terminu do złożenia deklaracji podatkowej za dany okres rozliczeniowy, posiada w swojej dokumentacji dowody, że towary będące przedmiotem WDT zostały wywiezione z terytorium kraju i dostarczone do nabywcy na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium kraju.

§ 42. [Przypadki kiedy nie występuje WDT]

1. Nie uznaje się za WDT dostawy następujących towarów:
 - 1) statków, tankowców, części do środków transportu morskiego, środków transportu lotniczego oraz części zamiennych itp. (o których mowa w art. 83 ust. 1 pkt 1, 3, 6, 10 i 18 ustawy o VAT);
 - 2) opodatkowanych przy zastosowaniu procedury marży w zakresie dostawy towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków nabytych uprzednio przez tego podatnika w ramach prowadzonej działalności, w celu odprzedaży.
2. Natomiast w przypadku przemieszczenia własnego towarów nie uznaje się tych czynności za WDT, gdy np. przemieszczenie to ma charakter tymczasowy lub dotyczy towarów instalowanych lub montowanych w innym państwie członkowskim lub dotyczy towarów będących przedmiotem wewnątrzwspólnotowej sprzedaży towarów na odległość

czy przemieszczanych na pokładach statków, samolotów lub pociągów z przeznaczeniem do dostawy pasażerom. (zob. art.13 ust. 4 ustawy o VAT).

§ 43. [Stawka VAT mająca zastosowanie do WDT]

1. W odniesieniu do wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów ma zastosowanie stawka VAT w wys. 0%.
2. Stawka 0% nie ma zastosowania, jeżeli podatnik nie dopełnił obowiązku złożenia informacji podsumowującej lub złożona informacja podsumowująca nie zawiera prawidłowych danych dotyczących wewnątrzwspólnotowych dostaw towarów zgodnie z wymogami określonymi w art. 100 ust. 8 ustawy o VAT, chyba że podatnik należycie na piśmie wyjaśnił uchybienie naczelnikowi urzędu skarbowego.

§ 44. [Obowiązek podatkowy w odniesieniu do WDT]

Obowiązek podatkowy w odniesieniu do WDT powstaje z chwilą wystawienia faktury przez podatnika, nie później jednak niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano tej dostawy. Zaliczka nie powoduje jednak powstania obowiązku podatkowego.

§ 45. [Podstawa opodatkowania w odniesieniu do WDT]

Podstawą opodatkowania WDT jest wszystko co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów otrzymał lub ma otrzymać z tytułu sprzedaży od nabywcy lub osoby trzeciej, włącznie z otrzymanymi dotacjami, subwencjami i innymi dopłatami o podobnym charakterze mającymi bezpośredni wpływ na cenę towarów dostarczanych przez podatnika.

Podstawa opodatkowania obejmuje:

- 1) podatki, cła, opłaty i inne należności o podobnym charakterze, z wyjątkiem kwoty podatku;
- 2) koszty dodatkowe, takie jak prowizje, koszty opakowania, transportu i ubezpieczenia, pobierane przez dokonującego dostawy od nabywcy.

§ 46. [Fakturowanie WDT]

1. Dokonanie WDT winno być każdorazowo udokumentowane wystawioną fakturą, z zastrzeżeniem ust. 2, która winna dodatkowo wskazywać:
 - 1) numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku, poprzedzony kodem PL;
 - 2) numer, za pomocą którego nabywca towaru jest zidentyfikowany na potrzeby podatku od wartości dodanej w danym państwie członkowskim, zawierający dwuliterowy kod stosowany na potrzeby podatku od wartości dodanej właściwy dla tego państwa członkowskiego.
2. Nie wystawia się faktury na zaliczkę dotyczącą WDT (art. 106b ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o VAT).

§ 47. [Dowody dotyczące WDT]

1. Dowodami, na podstawie których dostawca winien wykazać, że nastąpiło WDT są następujące dokumenty, jeżeli łącznie potwierdzają dostarczenie towarów będących przedmiotem wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów do nabywcy znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju:
 - 1) dokumenty przewozowe otrzymane od przewoźnika (spedytora), odpowiedzialnego za wywóz towarów z terytorium kraju, z których jednoznacznie wynika, że towary

- zostały dostarczone do miejsca ich przeznaczenia na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium kraju - w przypadku gdy przewóz towarów jest zlecany przewoźnikowi (spedytorowi);
- 2) specyfikacja poszczególnych sztuk ładunku, przy czym w sytuacji, gdy wywóz zorganizowany został przez dostawcę lub nabywcę własnymi środkami transportu, to dostawca powinien posiadać dokument zawierający co najmniej:
 - a) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres siedziby działalności gospodarczej lub miejsca zamieszkania podatnika dokonującego wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów oraz nabywcy tych towarów,
 - b) adres, pod który są przewożone towary, w przypadku gdy jest inny niż adres siedziby działalności gospodarczej lub miejsca zamieszkania nabywcy,
 - c) określenie towarów i ich ilości,
 - d) potwierdzenie przyjęcia towarów przez nabywcę do miejsca, o którym mowa w podpunkcie a lub b, znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju,
 - e) rodzaj oraz numer rejestracyjny środka transportu, którym są wywożone towary lub numer lotu - w przypadku gdy towary przewożone są środkami transportu lotniczego.
 2. W przypadku gdy ww. dokumenty nie potwierdzają jednoznacznie dostarczenia towarów do nabywcy znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju towarów, dowodami potwierdzającymi WDT mogą być również inne dokumenty, w szczególności:
 - 1) korespondencja handlowa z nabywcą, w tym jego zamówienie;
 - 2) dokumenty dotyczące ubezpieczenia lub kosztów frachtu;
 - 3) dokument potwierdzający zapłatę za towar, z wyjątkiem przypadków, gdy dostawa ma charakter nieodpłatny lub zobowiązanie jest realizowane w innej formie, w takim przypadku inny - dokument stwierdzający wygaśnięcie zobowiązania;
 - 4) dowód potwierdzający przyjęcie przez nabywcę towaru na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju.
 3. W art. 45a rozporządzenia wykonawczego Rady UE nr 282/2011 wskazano katalog dowodów, których posiadanie pozwala domniemywać, że towar został dostarczony do nabywcy w innym państwie UE i można zastosować stawkę 0%.

§ 48. [Moment deklarowania WDT]

Jeżeli podatnik nie posiada dokumentów przed upływem terminu do złożenia deklaracji podatkowej za okres, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu WDT, to:

- 1) nie wykazuje tej dostawy w ewidencji za ten okres (np. styczeń br.);
- 2) czeka na dokumenty do upływu terminu do złożenia deklaracji za następny miesiąc (w tym przypadku luty br.);
- 3) jeśli nadal nie otrzyma dokumentów to znów nie wykazuje tej dostawy i czeka na dokumenty do upływu terminu do złożenia deklaracji za kolejny po następnym okresie rozliczeniowym (w tym przypadku za marzec br.);
- 4) a jeśli i w tym terminie ich nie otrzyma, to w rozliczeniu za ten miesiąc (marzec br.) wykazuje dostawę ze stawką właściwą dla dostawy danego towaru na terytorium kraju.

Otrzymanie dowodów w terminie późniejszym, upoważnia podatnika do wykazania WDT ze

stawką 0% w ewidencji sprzedaży za okres rozliczeniowy, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu dokonania przez niego dostawy i dokonania korekty deklaracji podatkowej oraz odpowiednio informacji podsumowującej (w tym przypadku za styczeń br. I marzec br.)

§ 49. [WDT wyrobów akcyzowych]

W odniesieniu do wyrobów akcyzowych oraz nowych środków transportu obowiązują szczególne zasady rozliczania ich WDT.

Rozdział 2

Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów

§ 50. [Istota WNT]

1. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów (WNT) - to nabycie prawa do rozporządzania jak właściciel towarami, które w wyniku dokonanej dostawy są wysyłane lub transportowane na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium państwa członkowskiego rozpoczęcia wysyłki lub transportu przez dokonującego dostawy, nabywcę towarów lub na ich rzecz.
2. Za wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów na terytorium Polski będzie również uznane przemieszczenie towarów własnych podatnika od wartości dodanej z państwa członkowskiego UE na terytorium Polski.

§ 51. [Warunki, od spełnienia których zależy rozpoznanie WNT]

WNT występuje, gdy łącznie spełnione są następujące warunki:

- 1) dokonujący dostawy jest podatnikiem podatku od wartości dodanej lub podatnikiem VAT;
- 2) nabywca jest podatnikiem VAT (albo osobą prawną niebędącą podatnikiem) lub podatnikiem podatku od wartości dodanej;
- 3) dokonano przywozu towarów z terytorium innego państwa członkowskiego na terytorium Polski w wyniku dokonanej dostawy towarów;
- 4) nabywane towary mają służyć działalności gospodarczej podatnika;
- 5) nabycie nastąpiło za wynagrodzeniem.

§ 52. [Przypadki kiedy nie występuje WNT]

1. WNT nie występuje gdy:

- 1) dotyczy nabywania towarów przez następujące podmioty:
 - a) rolników ryczałtowych dla prowadzonej przez nich działalności rolniczej,
 - b) podatników, którzy wykonują jedynie czynności inne niż opodatkowane podatkiem i którym nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług,
 - c) podatników, u których sprzedaż jest zwolniona od podatku na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 ustawy o VAT,
 - d) osoby prawne, które nie są podatnikami, jeżeli całkowita wartość wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów na terytorium kraju nie przekroczyła w trakcie roku podatkowego kwoty 50.000 zł oraz nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym kwoty 50.000 zł;

- 2) dostawa towarów, w wyniku której ma miejsce wewnątrzspółnotowe nabycie towarów na terytorium kraju:
 - a) nie stanowiła u podatnika polskiego VAT (w rozumieniu art. 15 ustawy o VAT), albo nie stanowiłaby u podatnika podatku od wartości dodanej, dostawy towarów, o której mowa w art. 7 ww. ustawy lub stanowiła, albo stanowiłaby, taką dostawę towarów, ale dokonywaną przez podatnika, u którego sprzedaż jest zwolniona od podatku na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 wskazanej ustawy, albo podatnika podatku od wartości dodanej, do którego miałyby zastosowanie podobne zwolnienia, z wyjątkiem przypadku, gdy przedmiotem dostawy są nowe środki transportu, albo
 - b) stanowiłaby dostawę towarów, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT (dostawa z montażem);
 - 3) dostawa dotyczy towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków (o których mowa w art. 120 ust. 1 ustawy o VAT), w wyniku której ma miejsce wewnątrzspółnotowe nabycie towarów na terytorium kraju, jest opodatkowana podatkiem od wartości dodanej na terytorium państwa członkowskiego rozpoczęcia wysyłki lub transportu towarów przy zastosowaniu procedury marży (odpowiadającej regulacjom zawartym w art. 120 ust. 4 i 5 ww. ustawy), a nabywca posiada dokumenty jednoznacznie potwierdzające nabycie towarów na tych zasadach;
 - 4) dostawa towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków (o których mowa w art. 120 ust. 1 ustawy o VAT), w wyniku której ma miejsce wewnątrzspółnotowe nabycie towarów na terytorium kraju, jest dokonywana przez organizatora aukcji (licytacji) oraz do dostawy tej zastosowano szczególne zasady opodatkowania podatkiem od wartości dodanej obowiązujące w państwie członkowskim rozpoczęcia transportu lub wysyłki, stosowane do dostaw towarów dokonywanych przez organizatora aukcji (licytacji), wyłączające uznanie dostawy towarów za czynność odpowiadającą wewnątrzspółnotowej dostawie towarów, pod warunkiem posiadania przez nabywcę dokumentów jednoznacznie potwierdzających nabycie towarów na tych szczególnych zasadach.
2. Nie stanowi także WNT przemieszczenie towarów własnych na terytorium Polski m.in. jeżeli ma ono charakter tymczasowy (np. w celu ich wyeksportowania lub wykonania na nich usług na terytorium Polski) lub dotyczy towarów instalowanych lub montowanych w Polsce, będących przedmiotem wewnątrzspółnotowej sprzedaży towarów na odległość czy przemieszczanych na pokładach statków, samolotów lub pociągów z przeznaczeniem do dostawy pasażerom (ustawa określa ściśle warunki, kiedy przemieszczenie towarów ma charakter tymczasowy – zob. art.12 ustawy o VAT).

§ 53. [Stawka VAT mająca zastosowanie do WNT]

Do wewnątrzspółnotowego nabycia towarów – co do zasady – ma zastosowanie stawka taka, jak do dostawy analogicznych towarów na terytorium kraju. Zwalnia się jednak od podatku VAT wewnątrzspółnotowe nabycie w przypadku:

- 1) towarów, do których miałyby zastosowanie przepisy art. 43 ust. 1 pkt 5-8 ustawy o VAT, w szczególności:
 - a) transakcje, łącznie z pośrednictwem, dotyczące walut, banknotów i monet używanych jako prawny środek płatniczy, z wyłączeniem banknotów i monet

- będących przedmiotami kolekcjonerskimi, za które uważa się monety ze złota, srebra lub innego metalu oraz banknoty, które nie są zwykle używane jako prawny środek płatniczy lub które mają wartość numizmatyczną,
- b) dostawę złota dla Narodowego Banku Polskiego;
- 2) towarów, których import na warunkach określonych w przepisach dotyczących importu towarów byłby zwolniony od podatku.

§ 54. [Obowiązek podatkowy w odniesieniu do WNT]

Obowiązek podatkowy w odniesieniu do WNT (podobnie jak w przypadku WDT) powstaje z chwilą wystawienia faktury przez podatnika, nie później jednak niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano tej dostawy. Zaliczka nie powoduje jednak powstania obowiązku podatkowego.

§ 55. [Podstawa opodatkowania w odniesieniu do WNT]

1. Podstawą opodatkowania WNT jest wszystko co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów otrzymał lub ma otrzymać z tytułu sprzedaży od nabywcy lub osoby trzeciej, włącznie z otrzymanymi dotacjami, subwencjami i innymi dopłatami o podobnym charakterze mającymi bezpośredni wpływ na cenę towarów dostarczanych przez podatnika.
2. Podstawa opodatkowania obejmuje:
 - 1) podatki, cła, opłaty i inne należności o podobnym charakterze, z wyjątkiem kwoty podatku;
 - 2) koszty dodatkowe, takie jak prowizje, koszty opakowania, transportu i ubezpieczenia, pobierane przez dokonującego dostawy od nabywcy.
3. W przypadku gdy podstawa opodatkowania wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów uległa obniżeniu, to zmniejszenia tej podstawy oraz podatku należnego, dokonuje się w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym zaistniała przyczyna jej obniżenia (np. udzielenie dodatkowego rabatu przez kontrahenta lub skonta).

§ 56. [Miejsce opodatkowania WNT]

1. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów uznaje się za dokonane na terytorium państwa członkowskiego, na którym towary znajdują się w momencie zakończenia ich wysyłki lub transportu.
2. Nie wyłączając zastosowania powyższej reguły, w przypadku gdy nabywca towaru, przy WNT podał numer przyznany mu przez dane państwo członkowskie dla celów transakcji wewnątrzwspólnotowych inne niż państwo członkowskie, na którym towary znajdują się w momencie zakończenia ich wysyłki lub transportu, wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów uznaje się za dokonane również na terytorium tego państwa członkowskiego, chyba że nabywca udowodni, że wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów:
 - 1) zostało opodatkowane na terytorium państwa członkowskiego, na którym towary znajdują się w momencie zakończenia ich wysyłki lub transportu, albo
 - 2) zostało uznane za opodatkowane na terytorium państwa członkowskiego, na którym towary znajdują się w momencie zakończenia ich wysyłki lub transportu, ze względu na zastosowanie procedury uproszczonej w wewnątrzwspólnotowej transakcji trójstronnej.

Uwaga! Nie można odliczyć podatku naliczonego w przypadku opodatkowania

wewnątrzspółnotowego nabycia towarów, o którym mowa w ustępie powyżej, na terytorium kraju z powodu podania numeru „PL”, w sytuacji gdy towary w momencie zakończenia ich wysyłki lub transportu znajdują się na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju (art. 88 ust. 6 ustawy o VAT).

Rozdział 3

Import usług i usługi poza terytorium kraju

§ 57. [Usługi w transakcjach z kontrahentami zagranicznymi]

W przypadku świadczenia lub nabywania usług w transakcjach z kontrahentami zagranicznymi, celem opodatkowania podatkiem od towarów i usług, należy stosować zasadę „trzech kroków”:

- 1) określić rodzaj danej usługi;
- 2) ustalić miejsce świadczenia usługi (tzw. prawnego miejsca świadczenia, które nie musi być zgodne z faktycznym – fizycznym miejscem świadczenia);
- 3) ustalić kto będzie zobowiązany do rozliczenia podatku VAT (lub podatku o podobnym charakterze) – czy świadczący usługę, czy nabywca usługi.

§ 58. [Miejsce świadczenia usług]

1. Ustalając miejsce świadczenia usług (zarówno świadczonych przez Jednostkę, jak i nabywanych) należy w pierwszej kolejności wziąć pod uwagę kim jest nabywca tzn. czy jest podatnikiem VAT czy też nie. Dla potrzeb stosowania przepisów w zakresie określenia miejsca świadczenia usług ustawa wprowadza szczególną definicję podatnika, uznając, że jest nim każdy podmiot, który wykonuje samodzielnie działalność gospodarczą (i to zarówno zdefiniowaną w ustawie o VAT, jak i zdefiniowaną w innych systemach prawnych, której definicja odpowiada tej przyjętej w polskich przepisach), jak również osoba prawna niebędąca podatnikiem zidentyfikowana (lub zobowiązana do identyfikacji) w państwie członkowskim Unii Europejskiej do celów podatku od towarów i usług lub podatku od wartości dodanej. Definicja podatnika obejmuje zatem również podatników podatku od wartości dodanej czy podatku o podobnym charakterze, a w przypadku gdy w danym systemie prawnym brak jest tego rodzaju podatków, każdy podmiot wykonujący samodzielnie działalność gospodarczą odpowiadającą działalności gospodarczej określonej w przepisach o podatku od towarów i usług.
2. Z uwagi na rozróżnienie miejsca świadczenia usług ze względu na ich nabywcę, obowiązują dwie zasady ogólne w tym zakresie, zależne od tego czy usługi są świadczone na rzecz podatnika (zasada uregulowana w **art. 28b ustawy o VAT**) czy są świadczone na rzecz podmiotu, który nie jest podatnikiem VAT – dla „niepodatnika” (**art. 28c ustawy o VAT**) tj.:
 - 1) miejsce świadczenia usług na rzecz podatnika (B2B, business-to-business - z ang. transakcje pomiędzy dwoma lub więcej podmiotami gospodarczymi):
 - a) zasadą podstawową jest, że miejscem świadczenia usług na rzecz innego podatnika VAT - jest miejsce, w którym usługobiorca posiada siedzibę działalności gospodarczej albo stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej (w przypadku gdy usługi są świadczone w (lub ze) stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, które znajduje się w innym miejscu niż

jego siedziba działalności gospodarczej), a w sytuacji gdy usługobiorca nie posiada siedziby działalności gospodarczej lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, to należy wziąć pod uwagę miejsce, w którym posiada on stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu, z zastrzeżeniem lit. b,

- b) jeżeli usługi są przeznaczone wyłącznie na cele osobiste podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, wspólników, udziałowców, akcjonariuszy, członków spółdzielni i ich domowników, członków organów stanowiących osób prawnych lub członków stowarzyszenia, do określenia miejsca świadczenia stosuje się zasady B2C;
- 2) miejsce świadczenia usług na rzecz podmiotu niebędącego podatnikiem (B2C, business-to-customer - z ang. transakcja pomiędzy przedsiębiorstwami i klientami indywidualnymi) - zasadą podstawową w tym przypadku jest, że miejscem świadczenia usług na rzecz podmiotu, który nie jest podatnikiem VAT - jest miejsce, w którym usługodawca posiada siedzibę działalności gospodarczej, albo stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej (w przypadku gdy usługi są świadczone w (lub ze) stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, które znajduje się w innym miejscu niż jego siedziba działalności gospodarczej), a w sytuacji gdy usługodawca nie posiada siedziby działalności gospodarczej lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, to należy wziąć pod uwagę miejsce, w którym posiada on stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu.
3. Jeżeli przepisy nie określają dla konkretnych usług odrębnej zasady określania miejsca świadczenia, zawsze będą miały zastosowanie wyżej wskazane reguły podstawowe (odrębna dla świadczenia dla podatnika i odrębna w przypadku świadczenia dla podmiotu niebędącego podatnikiem). Jednak od zasad ogólnych zostały wprowadzone pewne odstępstwa.
4. Ustalanie miejsca świadczenia usług wg zasad szczególnych:
 - 1) usługi związane z nieruchomościami (dla każdego nabywcy) - miejscem świadczenia usług związanych z nieruchomościami, w tym usług świadczonych przez rzeczoznawców, pośredników w obrocie nieruchomościami, usług zakwaterowania w hotelach lub obiektach o podobnej funkcji, takich jak ośrodki wczasowe lub miejsca przeznaczone do użytku jako kempingi, użytkowania i używania nieruchomości oraz usług przygotowywania i koordynowania prac budowlanych, takich jak usługi architektów i nadzoru budowlanego, jest miejsce położenia nieruchomości;
 - 2) usługi transportu pasażerów (dla każdego nabywcy) - miejscem świadczenia usług transportu pasażerów jest miejsce, gdzie odbywa się transport, z uwzględnieniem pokonanych odległości;
 - 3) w przypadku wstępu (dla każdego nabywcy) na imprezy kulturalne, artystyczne, sportowe, naukowe, edukacyjne, rozrywkowe lub podobne takie jak targi i wystawy oraz usługi pomocnicze do tych usług - miejscem świadczenia jest miejsce w którym te imprezy faktycznie się odbywają;
 - 4) usługi restauracyjne i cateringowe (dla każdego nabywcy) - miejscem ich opodatkowania jest miejsce, gdzie te usługi są faktycznie wykonywane (wyjątkiem

jest świadczenie usług restauracyjnych i cateringowych na pokładach statków, statków powietrznych lub pociągów podczas części transportu pasażerów wykonanej na terytorium Unii Europejskiej, bo wówczas miejscem świadczenia jest miejsce rozpoczęcia przewozu osób);

- 5) usługi krótkoterminowego wynajmu środków transportu (dla każdego nabywcy) - miejscem świadczenia jest miejsce, w którym te środki transportu są rzeczywiście oddawane do dyspozycji usługobiorcy;
- 6) usługi turystyki o których mowa w art. 119 ustawy o VAT (dla każdego nabywcy) - miejscem świadczenia jest miejsce, gdzie świadczący usługę ma siedzibę lub stałe miejsce zamieszkania (albo stałe miejsce prowadzenia działalności);
- 7) usługi transportu towarów świadczone dla podatnika - miejscem świadczenia tych usług jest:
 - a) terytorium znajdujące się poza terytorium Unii Europejskiej – dotyczy to przypadku gdy transport ten jest wykonywany w całości poza terytorium Unii Europejskiej, a nabywca posiada na terytorium kraju siedzibę działalności gospodarczej, stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, dla którego są świadczone te usługi, a w przypadku braku takiej siedziby działalności gospodarczej lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, posiada na terytorium kraju stałe miejsce zamieszkania albo zwykłe miejsce pobytu,
 - b) terytorium kraju – dotyczy to przypadku gdy transport ten jest wykonywany w całości na terytorium kraju, a nabywca posiada na terytorium państwa trzeciego siedzibę działalności gospodarczej, stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, dla którego są świadczone te usługi, a w przypadku braku takiej siedziby działalności gospodarczej lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, posiada na terytorium państwa trzeciego stałe miejsce zamieszkania albo zwykłe miejsce pobytu;
- 8) usługi transportu towarów dla „niepodatników” - miejscem świadczenia tych usług jest:
 - a) co do zasady miejsce, w którym odbywa się transport, z uwzględnieniem pokonanych odległości, albo
 - b) miejsce, gdzie transport towarów się rozpoczyna, ale tylko wówczas, gdy rozpoczęcie i zakończenie ma miejsce odpowiednio na terytorium dwóch różnych państw członkowskich (miejsce rozpoczęcia transportu oznacza miejsce, w którym faktycznie rozpoczyna się transport towarów, niezależnie od pokonanych odległości do miejsca, gdzie znajdują się towary, a miejsce zakończenia transportu oznacza miejsce, w którym faktycznie kończy się transport towarów);
- 9) usługi pomocnicze do usług transportowych (takich jak załadunek, rozładunek, przeładunek lub podobne usługi) oraz wyceny podzielonego majątku ruchomego dla „niepodatników” – miejscem świadczenia usług jest miejsce, w którym usługi są faktycznie wykonywane;
- 10) usługi pośredników dla „niepodatników” - miejscem świadczenia usług przez pośredników działających w imieniu i na rzecz osób trzecich jest miejsce, w którym dokonywana jest podstawowa transakcja;

- 11) usługi elektroniczne, telekomunikacyjne, nadawcze dla „niepodatników” - miejscem świadczenia usług jest miejsce, w którym nabywca posiada siedzibę, stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu, przy czym zasada ta nie ma zastosowania gdy łącznie spełnione są następujące warunki:
- a) usługodawca posiada siedzibę działalności gospodarczej (a w razie braku takiej siedziby - stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu) tylko na terytorium jednego państwa członkowskiego,
 - b) usługi te są świadczone na rzecz podmiotów posiadających siedzibę, stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium państwa członkowskiego podmiotu świadczącego usługę,
 - c) całkowita wartość usług, pomniejszona o kwotę podatku, nie przekroczyła w trakcie roku podatkowego ani w poprzednim roku podatkowym kwoty 10.000 euro lub jej równowartości (w przypadku usługodawcy polskiego, a więc posiadającego siedzibę działalności gospodarczej, a w razie braku takiej siedziby - stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu, tylko na terytorium kraju – to wyrażona w złotych równowartość kwoty w euro wynosi 42.000 zł);
- 12) usługi niematerialne dla „niepodatników” spoza UE - miejscem świadczenia usług jest miejsce, gdzie nabywca posiada siedzibę, stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu, a dotyczy to usług:
- a) sprzedaży praw lub udzielania licencji i sublicencji, przeniesienia lub cesji praw autorskich, patentów, praw do znaków fabrycznych, handlowych, oddania do użytkowania wspólnego znaku towarowego albo wspólnego znaku towarowego gwarancyjnego, albo innych pokrewnych praw,
 - b) reklamy,
 - c) doradczych, inżynierskich, prawniczych, księgowych oraz usług podobnych do tych usług,
 - d) przetwarzania danych, dostarczania informacji oraz usług tłumaczeń,
 - e) bankowych, finansowych, ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, z wyjątkiem wynajmu sejfów przez banki,
 - f) dostarczania (oddelegowania) personelu,
 - g) wynajmu, dzierżawy lub innych o podobnym charakterze, których przedmiotem są rzeczy ruchome, z wyjątkiem środków transportu, za które uznaje się również przyczepy i naczepy oraz wagony kolejowe,
 - h) polegających na zapewnieniu dostępu do systemów gazowych, systemów elektroenergetycznych lub do sieci dystrybucji energii cieplnej lub chłodniczej i usług bezpośrednio z nimi związanych,
 - i) przesyłowych, w tym gazu w systemie gazowym, energii elektrycznej w systemie elektroenergetycznym, energii cieplnej lub chłodniczej przez sieci dystrybucji energii cieplnej lub chłodniczej i usług bezpośrednio z nimi związanych,
 - j) polegających na zobowiązaniu się do powstrzymania się od dokonania czynności lub posługiwania się prawem, o których mowa w powyższych podpunktach.

5. W rozporządzeniu wykonawczym Rady UE nr 282/2011 zostały ujęte szczegółowe zasady dokonywania rozliczeń związanych z miejscem świadczenia usług.

§ 59. [Miejsce świadczenia usług w Polsce, w transakcjach z GMK]

Zidentyfikowanie miejsca świadczenia danych usług pozwala na stwierdzenie, w którym państwie dana usługa jest świadczona, przy czym:

- 1) jeśli usługę świadczy Gmina – to identyfikacja miejsca świadczenia usług na terytorium Polski, oznacza, że jest to usługa krajowa opodatkowana na zasadach analogicznych jak inne usługi krajowe, a jeśli miejsce opodatkowania zostanie rozpoznane na terytorium innego kraju – oznacza to, że należy daną usługę traktować jako „usługę poza terytorium kraju”;
- 2) jeśli usługę Gmina nabywa – to identyfikacja miejsca świadczenia usług na terytorium Polski, oznacza, że usługę tę należy traktować jako import usług, a jeśli miejsce opodatkowania zostanie rozpoznane na terytorium innego kraju – to usługa ta nie rodzi żadnych obowiązków w zakresie podatku VAT (jest neutralna podatkowo w zakresie tego podatku).

§ 60. [Usługi poza terytorium kraju]

1. W przypadku świadczenia usług, dla których miejsce opodatkowania znajduje się poza terytorium kraju, czynności te:
 - 1) winny być uwzględnione w ewidencji sprzedaży;
 - 2) w deklaracji winny być wykazane tylko te, co do których występuje prawo do odliczenia podatku naliczonego od nabycia towarów i usług z nimi związanych, co dotyczy takich usług które gdyby były świadczone na terytorium kraju uprawniałyby do takiego odliczenia, a więc byłyby opodatkowane podatkiem VAT (nie korzystałyby ze zwolnienia z tego podatku);
 - 3) w informacji podsumowującej wykazuje się tylko te usługi, które łącznie spełniają następujące warunki:
 - a) realizowane są na rzecz podatnika podatku od wartości dodanej lub osoby prawnej niebędącej takim podatnikiem, zidentyfikowanych na potrzeby podatku od wartości dodanej,
 - b) nabywca posiada siedzibę (lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej do którego dane usługi są świadczone) na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
 - c) miejsce świadczenia usług ustalono zgodnie z zasadą podstawową wynikającą z art. 28b ustawy o VAT (zasada ogólna dotycząca miejsca świadczenia usług dla podatnika),
 - d) są to usługi inne niż zwolnione od podatku od wartości dodanej lub opodatkowane stawką 0% (fakt czy dane usługi są traktowane jako zwolnione z VAT lub opodatkowane VAT należy ocenić przez pryzmat przepisów krajowych), dla których zobowiązaniem do zapłaty podatku od wartości dodanej jest usługobiorca.
2. Podatnicy świadczący usługi, których miejscem świadczenia nie jest terytorium kraju, są obowiązani w prowadzonej ewidencji podać:
 - 1) nazwę usługi;

- 2) wartość usługi bez podatku od wartości dodanej lub podatku o podobnym charakterze.
3. Obowiązek podatkowy z tytułu tych usług ustala się na zasadach dotyczących analogicznych usług świadczonych na terytorium Polski.
4. W przypadku wykonania usługi, dla których obowiązującym do rozliczenia podatku, podatku od wartości dodanej lub podatku o podobnym charakterze jest nabywca towaru lub usługi – faktura winna zawierać wyrazy „odwrotne obciążenie” (art. 106e ust. 1 pkt 18 ustawy o VAT). Faktura powinna ponadto zawierać numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku, poprzedzony kodem PL oraz numer, za pomocą którego nabywca usługi jest zidentyfikowany na potrzeby podatku od wartości dodanej w danym państwie członkowskim, zawierający dwuliterowy kod stosowany na potrzeby podatku od wartości dodanej właściwy dla tego państwa członkowskiego.

§ 61. [Import usług]

1. Import usług Jednostka winna rozpoznać, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:
 - 1) Jednostka (Gmina) nabywa usługę;
 - 2) miejsce świadczenia danej usługi znajduje się na terytorium kraju;
 - 3) podatnik świadczący usługę nie posiada siedziby działalności gospodarczej oraz stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium kraju, a w przypadku usług związanych z nieruchomością świadczący nie jest zarejestrowany w Polsce jako czynny podatnik VAT.
2. W przypadku rozpoznania importu usług – zobowiązany do rozliczenia podatku VAT z tytułu tej transakcji jest nabywca (Jednostka).
3. Podstawę opodatkowania z tytułu importu usług ustala się stosując przepisy odpowiednie jak w przypadku transakcji krajowych. Podstawa opodatkowania w tym przypadku obejmuje więc wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługobiorca zapłacił usługodawcy lub ma zapłacić z tytułu nabycia usług, pamiętając również o tym, że obejmuje również:
 - 1) podatki, cła, opłaty i inne należności o podobnym charakterze, z wyjątkiem kwoty podatku;
 - 2) oraz koszty dodatkowe, takie jak prowizje, koszty opakowania, transportu i ubezpieczenia, należne usługodawcy od usługobiorcy.

Podstawy opodatkowania nie określa się tylko wówczas, gdy wartość usługi została wliczona do podstawy opodatkowania wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, albo gdy wartość usługi, na podstawie odrębnych przepisów, zwiększa wartość celną importowanego towaru. W przypadku gdy podstawa opodatkowania importu usług uległa obniżeniu, to zmniejszenia tej podstawy oraz podatku należnego, dokonuje się w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym zaistniała przyczyna jej obniżenia (np. udzielenie dodatkowego rabatu przez kontrahenta lub skonta).

4. Obowiązek podatkowy w imporcie usług powstaje co do zasady z chwilą wykonania usługi, przy czym jeżeli przed wykonaniem usługi otrzymano całość lub część zapłaty, w szczególności: przedpłatę, zaliczkę, zadatek, ratę - to obowiązek podatkowy powstaje z chwilą jej otrzymania w odniesieniu do otrzymanej kwoty. Występują także wyjątki dotyczące m.in. usług zwolnionych od podatku zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 37-41 ustawy o VAT (obowiązek powstaje z chwilą dokonania zapłaty) usług budowlanych lub budowlano-montażowych (obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wystawienia faktury).

5. Do importu usług zastosowanie mają stawki podatku VAT lub zwolnienia z opodatkowania, które byłyby właściwe dla świadczenia analogicznych usług, gdyby czynności te były wykonywane na zasadach ogólnych.
6. W związku z zakupem usługi od kontrahenta zagranicznego Jednostka (jako nabywca) zobowiązana jest do naliczenia kwoty podatku należnego z tytułu dokonanej transakcji i ujęcia jej w rejestrze sprzedaży oraz wykazania w cząstkowym pliku JPK za właściwy okres rozliczeniowy.
7. Kwota podatku należnego od importu usług stanowi dla Jednostki kwotę podatku naliczonego do odliczenia na zasadach określonych w przepisach ustawy o VAT.

Rozdział 4

Przeliczanie kwot w walutach obcych na PLN dla celów opodatkowania VAT

§ 62. [Kwoty w walucie obcej]

1. Zasadą jest, że gdy kwoty stosowane do określenia podstawy opodatkowania określone są w walucie obcej, ich przeliczenia dokonuje się według kursu danej waluty obcej na ostatni dzień roboczy poprzedzający dzień powstania obowiązku podatkowego, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3. Do przeliczenia stosuje się średni kurs, o którym wyżej mowa, ogłoszony przez Narodowy Bank Polski, lub alternatywnie kurs wymiany opublikowany przez Europejski Bank Centralny (w takim przypadku waluty inne niż euro przelicza się z zastosowaniem kursu wymiany każdej z nich względem euro).
2. W przypadku gdy podatnik wystawi fakturę przed powstaniem obowiązku podatkowego, a kwoty stosowane do określenia podstawy opodatkowania zostaną określone na tej fakturze w walucie obcej, przeliczenia na złote dokonuje się według kursu danej waluty obcej na ostatni dzień roboczy poprzedzający dzień wystawienia faktury. Przepis ust. 1 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.
3. W przypadku usług wstępu na imprezy masowe, w rozumieniu ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, kwoty stosowane do określenia podstawy opodatkowania wyrażone w walucie obcej mogą być przeliczane na złote zgodnie z przepisami celnymi stosowanymi na potrzeby obliczania wartości celnej importowanych towarów.

§ 63. [Kwoty w walucie obcej w przypadku korekty]

1. Jeśli kwoty stosowane do określenia podstawy opodatkowania podatkiem VAT wyrażone w walucie obcej uległy zmianie i podstawa opodatkowania podlegać będzie korekcie, to przeliczenia na złote skorygowanej wartości w walucie obcej dokonuje się według tego samego kursu, który był zastosowany do przeliczenia kwot pierwotnych. Zasada ta będzie mieć zastosowanie zarówno do zwiększenia jak też do zmniejszenia kwot stanowiących podstawę do określenia podstawy opodatkowania, w tym gdy zmiana będzie dokonywana na podstawie faktur korygujących, jak również wówczas, gdy takie faktury nie zostały wystawione.
2. Od zasady unormowanej w ust. 1 określony został wyjątek, zgodnie z którym przeliczenia na złote kwot wskazanych w fakturze korygującej wyrażonych w walucie obcej można dokonać według kursu danej waluty obcej ogłoszonego na ostatni dzień roboczy poprzedzający dzień wystawienia faktury korygującej (dotyczy to kursu średniego danej waluty ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski lub ewentualnie ostatniego kursu wymiany opublikowanego przez Europejski Bank Centralny na wskazany dzień).

Zasada ta może być zastosowana tylko w przypadku:

- 1) wystawienia przez Jednostkę **zbiorczej faktury korygującej** z tytułu opustu lub obniżki ceny w odniesieniu do własnej sprzedaży,
- 2) otrzymania **zbiorczej faktury korygującej** z tytułu opustu lub obniżki ceny wystawionej w odniesieniu do towarów lub usług nabytych w danym okresie od zagranicznego kontrahenta, rozpoznanych jako:
 - a) import usług, lub
 - b) wewnątrzspółnotowe nabycie towarów, lub
 - c) dostawę, dla której podatnikiem jest nabywca zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 5 ustawy o VAT.

Zastosowanie ww. zasady ma charakter fakultatywny.

DZIAŁ VII DOKUMENTOWANIE TRANSAKCJI

Rozdział 1 Ogólne zasady dokumentowania sprzedaży w GMK

§ 64. [Zasady wystawiania faktur]

1. Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania dostawy towarów lub wykonania usług na rzecz:
 - 1) podatników podatku VAT;
 - 2) osób prawnych niebędących podatnikami;
 - 3) osób fizycznych na tzw. żądanie.
2. Faktura winna co do zasady zawierać następujące elementy:
 - 1) datę wystawienia;
 - 2) kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę;
 - 3) imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy;
 - 4) numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
 - 5) numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi;
 - 6) datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury;
 - 7) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi;
 - 8) miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług;
 - 9) cenę jednostkową towaru lub usługi bez kwoty podatku (cenę jednostkową netto);
 - 10) kwoty wszelkich opustów lub obniżek cen, w tym w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej netto;
 - 11) wartość dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto);

- 12) stawkę podatku;
 - 13) sumę wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
 - 14) kwotę podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku;
 - 15) kwotę należności ogółem.
3. Przy wystawianiu dokumentów sprzedaży przez Jednostki GMK, należy wskazać następujące dane:

Sprzedawca:
Gmina Miejska Kraków
Pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
NIP 6761013717

Jednostka wystawiająca:

Nazwa Jednostki (*nazwa Jednostki*)
Adres (*adres siedziby Jednostki*).
(bez podawania numeru NIP).

lub

Jednostka wystawiająca:

Nazwa Jednostki: *Urząd Miasta Krakowa – (nazwa komórki organizacyjnej UMK)*
Adres: (*adres siedziby komórki organizacyjnej UMK*)
(bez podawania numeru NIP).

4. Na dokumentach sprzedaży należy podawać nazwę Jednostki w formie pełnej lub skróconej, ale stosowanej oficjalnie (np. gdy ze statutu wynika jaką skróconą nazwą Jednostka może się posługiwać).
5. Jeżeli stosowany w Jednostce system fakturujący uniemożliwia stosowanie określenia „Jednostka wystawiająca”, o którym mowa powyżej, dopuszcza się umieszczenie nazwy i adresu Jednostki na dokumencie sprzedaży bez tego określenia.
6. Wskazywana w dokumencie sprzedaży nazwa (rodzaj) towaru lub usługi, powinna w sposób jednoznaczny określać towar lub usługę będące przedmiotem sprzedaży oraz umożliwiać identyfikację sprzedawanego towaru lub usługi. Nie jest dopuszczalne wskazywanie w nazwie towaru lub usługi jedynie oznaczenia symbolicznego tj. cyfrowego lub cyfrowo-literowego lub tylko odesłania do umowy. Niezależnie od tego na wystawianych fakturach należy wskazywać dodatkowo podstawę wystawienia dokumentu sprzedaży, np. numer i datę umowy.
7. W przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług zwolnionych z opodatkowania prawidłowo wystawiona faktura powinna dodatkowo zawierać:
 - 1) przepis ustawy albo aktu wydanego na podstawie ustawy, na podstawie którego podatnik stosuje zwolnienie od podatku, albo
 - 2) przepis dyrektywy 2006/112/WE, który zwalnia od podatku taką dostawę towarów lub takie świadczenie usług, albo
 - 3) inną podstawę prawną wskazującą na to, że dostawa towarów lub świadczenie usług korzysta ze zwolnienia.

8. Kwoty podatku VAT na fakturze wykazuje się w złotych. Kwoty wykazywane na fakturze zaokrągla się do pełnych groszy, przy czym końcówki poniżej 0,5 grosza pomija się, a końcówki od 0,5 grosza zaokrągla się do 1 grosza.
9. Na fakturze sprzedaży nie jest wymagany podpis nabywcy. Ze względu jednak na późniejszą konieczność sądowego dochodzenia ewentualnych roszczeń wskazane jest dla celów dowodowych posiadanie potwierdzenia odbioru faktury.
10. Fakturę wystawia się co do zasady nie później niż 15. dnia miesiąca, następującego po miesiącu, w który dokonano dostawy towarów lub świadczenia usług albo otrzymano zaliczkę, z wyjątkiem:
 - 1) usług budowlanych lub budowlano-montażowych świadczonych na rzecz innego podatnika – fakturę wystawia się do 30. dnia od dnia wykonania usługi,
 - 2) dostawy książek drukowanych (oprócz map i ulotek) oraz gazet, czasopism i magazynów, drukowanych – fakturę wystawia się do 60. dnia od dnia wydania towarów, a w przypadku, gdy umowa przewidywałaby rozliczenie zwrotów wydawnictw, nie później niż 120. dnia od pierwszego dnia wydania towarów,
 - 3) czynności polegających na drukowaniu książek (oprócz map i ulotek) oraz gazet, czasopism i magazynów – fakturę wystawia się do 90. dnia od dnia wykonania usługi,
 - 4) najmu, dzierżawy, leasingu lub usług o podobnym charakterze, ochrony osób oraz usług ochrony, dozoru i przechowywania mienia, stałej obsługi prawnej i biurowej, dystrybucji lub dostaw energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej oraz gazu przewodowego, a także świadczenia usług telekomunikacyjnych wymienionych w poz. 24-37, 50 i 51 załącznika nr 3 do ustawy o VAT – fakturę wystawia się nie później niż z upływem terminu płatności.

W odniesieniu do czynności wymienionych powyżej w pkt 1 – 3, faktura może być też wystawiona do 60 dni przed ich dokonaniem, natomiast w przypadku czynności wymienionych powyżej w pkt 4 – takie ograniczenie nie występuje, o ile faktura zawiera informację, jakiego okresu rozliczeniowego dotyczy.

11. Faktura może być przekazana nabywcy w formie papierowej lub elektronicznej, w tym za pośrednictwem Platformy Elektronicznego Fakturowania.
12. Faktury w formie papierowej wystawia się, w co najmniej dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje nabywca, a drugi zachowuje w swojej dokumentacji Jednostka dokonująca sprzedaży. W przypadku faktur przesyłanych w formie elektronicznej Jednostka dokonująca sprzedaży przesyła je lub udostępnia nabywcy, zachowując je jednocześnie w swojej dokumentacji.
13. Wszystkie faktury powinny być wystawiane przy użyciu systemów informatycznych. W przypadku braku możliwości wystawienia faktury przy użyciu systemu informatycznego dopuszcza się możliwość ręcznego wystawienia faktury. Po ustaniu przyczyn uniemożliwiających wystawienie faktury komputerowo, dokument należy ująć w programie fakturującym.
14. W przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług, dla których obowiązującym do rozliczenia podatku od wartości dodanej lub podatku o podobnym charakterze jest nabywca towaru lub usługi (sprzedaż dokonywana na rzecz podmiotu zagranicznego), prawidłowo wystawiona faktura powinna zawierać wyrazy „odwrotne obciążenie”.

15. W przypadku dokonywania dostawy towarów wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, w których kwota należności ogółem (wartość brutto) przekracza 15.000 zł prawidłowo wystawiona faktura powinna zawierać wyrazy „mechanizm podzielonej płatności”.
16. W przypadku sprzedaży zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej potwierdzonej paragonem fiskalnym fakturę na rzecz podatnika VAT wystawia się wyłącznie, jeżeli paragon potwierdzający dokonanie tej sprzedaży zawiera numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku VAT lub podatku od wartości dodanej. Dotyczy to wyłącznie sytuacji, gdy należność objęta paragonem przekracza 450 zł brutto.
17. Prawidłowo wystawione i zatwierdzone faktury stanowią podstawę do ujęcia ich w rejestrach sprzedaży oraz w księgach rachunkowych prowadzonych przez Jednostki.

Rozdział 2

Rodzaje faktur oraz innych dokumentów, które mogą być wystawiane w odniesieniu do sprzedaży

§ 65. [Faktury zaliczkowe]

1. W przypadku gdy, przed wykonaniem usługi lub przed dostawą towaru nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu otrzymania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej kwoty.
2. Wpłatę taką, dokonaną przez podatników VAT lub osoby prawne niebędące podatnikami, należy udokumentować poprzez wystawienie faktury.
3. Faktura „zaliczkowa” zawiera elementy zwykłej faktury, przy czym nie musi zawierać ceny jednostkowej netto towaru lub usługi, natomiast winna dodatkowo zawierać otrzymaną kwotę zapłaty, kwotę podatku VAT wyliczoną metodą „w stu”, a także dane dotyczące zamówienia lub umowy.
4. Faktury „zaliczkowej” nie wystawia się przy dokumentowaniu zaliczek na poczet:
 - 1) wewnątrzspółnotowej dostawy towarów;
 - 2) dostaw energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej oraz gazu przewodowego;
 - 3) świadczenia usług telekomunikacyjnych;
 - 4) świadczenia usług związanych z uzdatnianiem i dostarczaniem wody za pośrednictwem sieci wodociągowych;
 - 5) świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej oraz gazu przewodowego,
 - 6) świadczenia usług wynajmu, dzierżawy, leasingu lub usług o podobnym charakterze;
 - 7) świadczenia usług ochrony osób oraz usług ochrony, dozoru i przechowywania mienia;
 - 8) świadczenia usług stałej obsługi prawnej i biurowej.
5. W przypadku gdy, faktura „zaliczkowa” nie obejmowała całości należności za dostawę towaru lub świadczenie usługi, wystawia się fakturę „zaliczkową końcową”. Na takim dokumencie należy pomniejszyć sumę wartości towarów lub usług o kwotę otrzymanych części zapłaty, a tym samym pomniejszyć kwotę podatku o sumę kwot podatku wykazanego w fakturach dokumentujących otrzymanie części zapłaty.

6. Faktura „zaliczkowa końcowa” powinna zawierać wykaz numerów faktur „zaliczkowych” wystawionych przed dostawą towaru lub wykonaniem usługi.
7. W przypadku gdy, faktura „zaliczkowa” obejmowała całość zapłaty za dostawę towaru lub świadczenie usługi, nie wystawia się faktury „zaliczkowej końcowej”.

§ 66. [Faktury uproszczone]

1. Podatnik VAT ma prawo do wystawienia faktury uproszczonej tj. niezawierającej wszystkich danych wymaganych dla prawidłowego wystawienia faktury.
2. Faktury uproszczone mogą być wystawione tylko w przypadku, gdy kwota należności ogółem z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług nie przekracza kwoty 450 zł brutto albo kwoty 100 euro brutto (jeżeli kwota należności określona jest w fakturze w euro), pod warunkiem, że zawiera dane pozwalające określić dla poszczególnych stawek podatku kwotę VAT.
3. W fakturach uproszczonych nie wskazuje się nazwy ani adresu nabywcy, jednak umieścić należy jego NIP. Poza tym podatnik wystawiający fakturę uproszczoną ma obowiązek wskazać datę wystawienia dokumentu, przedmiot sprzedanych towarów lub usług oraz kwotę należnego VAT i łączną kwotę należności brutto.
4. Możliwość wystawienia faktury uproszczonej w przypadku transakcji o wartości do 450 zł (lub 100 euro) nie oznacza zakazu wystawiania w takiej sytuacji faktury zawierającej pełną ilość danych, jeśli tylko taka będzie wola podatnika lub nabywcy.
Jednak należy pamiętać, że Jednostka nie może wystawić faktury uproszczonej w celu udokumentowania sprzedaży w odniesieniu do:
 - 1) wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów;
 - 2) wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów na odległość;
 - 3) w przypadku gdy faktura wystawiana jest na żądanie osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej;
 - 4) dostawy towarów i świadczenia usług na terytorium państwa członkowskiego innego niż terytorium kraju, dla których osobą zobowiązaną do zapłaty podatku od wartości dodanej jest nabywca towaru lub usługobiorca.
5. Faktury uproszczone wystawia się w terminach przewidzianych dla zwykłych faktur.
6. Paragon fiskalny wystawiony na kwotę do 450 zł lub 100 euro, na którym uwzględniony został numer NIP lub VAT UE nabywcy, stanowi fakturę uproszczoną.

§ 67. [Faktury VAT-RR]

1. W przypadku gdy zakup produktów rolnych dokonywany jest od rolnika ryczałtowego zobowiązanym do wystawienia faktury z tytułu dokonania tej transakcji jest nabywca. Oryginał faktury jest przekazywany dostawcy.
2. Faktura wystawiana za rolnika ryczałtowego powinna zawierać, co najmniej:
 - 1) imię i nazwisko lub nazwę dostawcy i nabywcy oraz ich adresy;
 - 2) numer identyfikacji podatkowej lub numer PESEL dostawcy i nabywcy;
 - 3) datę dokonania nabycia oraz datę wystawienia i numer kolejny faktury;
 - 4) nazwy nabytych produktów rolnych;
 - 5) jednostkę miary i ilość nabytych produktów rolnych oraz oznaczenie (opis) klasy lub jakości tych produktów;
 - 6) cenę jednostkową nabytego produktu rolnego bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku;

- 7) wartość nabytych produktów rolnych bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku;
 - 8) stawkę zryczałtowanego zwrotu podatku;
 - 9) kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku od wartości nabytych produktów rolnych;
 - 10) wartość nabytych produktów rolnych wraz z kwotą zryczałtowanego zwrotu podatku;
 - 11) kwotę należności ogółem wraz z kwotą zryczałtowanego zwrotu podatku, wyrażoną cyfrowo i słownie;
 - 12) czytelne podpisy osób uprawnionych do wystawienia i otrzymania faktury lub podpisy oraz imiona i nazwiska tych osób;
 - 13) oświadczenie dostawcy produktów rolnych w brzmieniu: „Oświadczam, że jestem rolnikiem ryczałtowym zwolnionym od podatku od towarów i usług na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku od towarów i usług”.
3. Podstawę opodatkowania w przypadku rolnika ryczałtowego dokonującego dostawy produktów rolnych dla czynnego podatnika VAT stanowi cena netto produktów sprzedawanych powiększona o kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku VAT, który wynosi 7%.
4. Zryczałtowany zwrot podatku VAT zwiększa u nabywcy produktów rolnych (wystawca faktury VAT RR) kwotę podatku naliczonego, w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym dokonano zapłaty, pod warunkiem, że:
- 1) nabycie produktów rolnych jest związane z dostawą opodatkowaną;
 - 2) zapłata należności za produkty rolne, obejmująca również kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku, nastąpiła na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego lub na jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem;
 - 3) w dokumencie stwierdzającym dokonanie zapłaty należności za produkty rolne zostaną podane numer i data wystawienia faktury potwierdzającej nabycie tych produktów albo na fakturze potwierdzającej zakup produktów rolnych podano dane identyfikacyjne dokumentu stwierdzającego dokonanie zapłaty.

§ 68. [Faktury VAT-marża]

1. Fakturę VAT marża wystawiają podatnicy, którzy:
 - 1) dokonują dostawy towarów używanych (np. komisji samochodowe);
 - 2) sprzedają dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie i antyki;
 - 3) świadczą usługi turystyki.
2. Prawidłowo wystawiona faktura VAT marża powinna zawierać następujące elementy:
 - 1) odpowiednie oznaczenie faktury - w zależności od wykonywanej działalności podatnik powinien umieścić odpowiednią frazę:
 - a) „procedura marży dla biur podróży” - w przypadku świadczenia usług turystyki, dla których podstawę opodatkowania stanowi zgodnie z art. 119 ust.1 ustawy o VAT kwota marży,
 - b) „procedura marży - towary używane” - w przypadku dostawy towarów używanych, dla których podstawą opodatkowania jest marża,
 - c) „procedura marży - dzieła sztuki” - w przypadku dzieł sztuki, dla których podstawą opodatkowania jest marża,
 - d) „procedura marży - przedmioty kolekcjonerskie i antyki” - w przypadku antyków, przedmiotów kolekcjonerskich, dla których podstawą opodatkowania jest marża;

- 2) datę wystawienia i kolejny numer;
 - 3) imiona i nazwiska albo nazwy sprzedawcy i nabywcy oraz ich adresy;
 - 4) numery identyfikacji podatkowej sprzedawcy i nabywcy;
 - 5) datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury; w przypadku sprzedaży o charakterze ciągłym podatnik może podać na fakturze miesiąc i rok dokonania sprzedaży;
 - 6) nazwę towaru lub usługi;
 - 7) miara i ilość sprzedanych towarów lub zakres wykonanych usług;
 - 8) kwotę należności ogółem.
3. Podatnicy stosujący do rozliczenia VAT procedurę marży zobowiązani są do sporządzania dodatkowego dokumentu, na którym znajdzie się szczegółowe rozliczenie pozwalające na ustalenie wysokości marży. Dokument ten musi więc jasno wskazywać, za jaką cenę podatnik nabył dany towar lub usługę, a po jakiej sprzedał - i jaka wartość marży powstała do opodatkowania przy tym zdarzeniu. Dokument ten nie jest wydawany klientowi, służy jedynie właściwemu rozliczeniu podatkowemu u sprzedawcy.

§ 69. [Faktury korygujące]

1. W przypadku gdy po wystawieniu faktury:
 - 1) udzielono obniżki ceny w formie rabatu;
 - 2) udzielono opustów i obniżek cen;
 - 3) dokonano zwrotu podatnikowi towarów i opakowań;
 - 4) dokonano zwrotu nabywcy całości lub części zapłaty (zaliczki);
 - 5) podwyższono cenę lub stwierdzono pomyłkę w cenie, stawce, kwocie podatku lub w jakiejkolwiek innej pozycji faktury;- podatnik wystawia fakturę korygującą.
2. Faktura korygująca powinna zawierać:
 - 1) wyrazy „FAKTURA KORYGUJĄCA” albo wyraz „KOREKTA”;
 - 2) numer kolejny oraz datę jej wystawienia;
 - 3) dane zawarte w fakturze, której dotyczy faktura korygująca, obejmujące: datę jej wystawienia, kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę, imiona i nazwiska lub nazwy podatnika VAT i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy, numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku VAT, numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku VAT lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi;
 - 4) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi objętych korektą;
 - 5) przyczynę korekty;
 - 6) jeżeli korekta wpływa na zmianę podstawy opodatkowania lub kwoty podatku należnego - odpowiednio kwotę korekty podstawy opodatkowania lub kwotę korekty podatku należnego z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku i sprzedaży zwolnionej;
 - 7) w przypadkach innych niż wskazane w ust. 1 - prawidłową treść korygowanych pozycji.

3. W przypadku, gdy wystąpią okoliczności uzasadniające zmniejszenie podstawy opodatkowania i podatku należnego a tym samym wystawienia faktury korygującej *in minus* (w tym gdy zmiana taka jest wynikiem pomyłki w kwocie VAT na fakturze, której dotyczy faktura korygująca), uwzględnienie jej w ewidencji VAT może nastąpić w rozliczeniu za miesiąc:

1) w którym Jednostka wystawiła fakturę korygującą, ale pod warunkiem, że:
a) z posiadanej przez nią dokumentacji zgromadzonej najpóźniej do końca tego miesiąca, wynika, że:

- uzgodniła z kontrahentem warunki obniżenia podstawy opodatkowania,
- warunki te zostały spełnione,

b) faktura korygująca jest zgodna z posiadaną dokumentacją;

2) w którym uzyskała ww. dokumentację – jeśli nie posiadała jej w okresie rozliczeniowym, w którym została wystawiona faktura korygująca, przy czym również w tym przypadku warunki uzgodnień winny być spełnione a faktura korygująca winna być wystawiona zgodnie z nimi.

Uzgodnienia pomiędzy sprzedawcą a nabywcą do obniżenia podstawy opodatkowania oraz fakt spełnienia warunków uzgodnień, muszą być objęte odpowiednią dokumentacją, którą może być dokumentacja handlowa (np. prowadzona korespondencja, oferta, zamówienie, reklamacja).

4. W przypadku wystawienia faktury korygującej *in plus*:

1) fakturę taką należy uwzględnić w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym zaistniała przyczyna zwiększenia podstawy opodatkowania;

2) jeżeli korekta o której wyżej mowa spowodowana jest przyczynami istniejącymi już w momencie wystawienia faktury pierwotnej, to powinna zostać rozliczona w deklaracji podatkowej za okres, w którym została wykazana faktura pierwotna.

5. Warunku posiadania przez Jednostkę dokumentacji o której mowa w ust. 3, nie stosuje się w następujących przypadkach:

1) eksportu towarów i wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów;

2) dostawy towarów i świadczenia usług, dla których miejsce opodatkowania znajduje się poza terytorium kraju;

3) sprzedaży mediów m.in. energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej, gazu przewodowego, usług dystrybucji energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej, usług dystrybucji gazu przewodowego, usług telekomunikacyjnych oraz usług wymienionych w poz. 24-37, 50 i 51 załącznika nr 3 do ustawy o VAT.

6. W przypadku gdy Jednostka udziela opustu lub obniżki ceny w odniesieniu do wszystkich dostaw towarów lub usług dokonanych lub świadczonych na rzecz jednego odbiorcy w danym okresie, może być wystawiona jedna zbiorcza faktura korygująca do wcześniej wystawionych faktur, która oprócz danych wymienionych w ust. 2, powinna zawierać wskazanie okresu, do którego odnosi się udzielany opust lub obniżka. Zbiorcza faktura korygująca, o której mowa, na rzecz jednego odbiorcy w danym okresie może nie zawierać nazwy (rodzaju) towaru lub usługi objętych korektą - w przypadku gdy korekta dotyczy wszystkich dostaw towarów i świadczonych usług.

§ 70. [Noty korygujące]

1. Nabywca towaru lub usługi, który otrzymał fakturę zawierającą pomyłki, z wyjątkiem pomyłek w zakresie:
 - 1) miary i ilości (liczby) dostarczonych towarów lub zakresu wykonanych usług;
 - 2) ceny jednostkowej towaru lub usługi bez kwoty podatku (ceny jednostkowej netto);
 - 3) kwoty wszelkich opustów lub obniżek cen, w tym w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej netto;
 - 4) wartości dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto);
 - 5) stawki VAT;
 - 6) sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
 - 7) kwoty podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku;
 - 8) kwoty należności ogółem- może wystawić fakturę nazywaną „notą korygującą”.
2. Nota korygująca wymaga akceptacji wystawcy faktury.
3. Nota korygująca powinna zawierać:
 - 1) wyrazy „NOTA KORYGUJĄCA”;
 - 2) numer kolejny i datę jej wystawienia;
 - 3) nazwę sprzedawcy i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy i numer za pomocą którego sprzedawca jest zidentyfikowany na potrzeby podatku VAT, a także numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby VAT;
 - 4) dane zawarte w fakturze, której dotyczy nota korygująca (datę wystawienia, kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę, imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy, numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku, datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury);
 - 5) wskazanie treści korygowanej informacji oraz treści prawidłowej.

§ 71. [Duplikaty faktur]

1. W przypadku gdy faktura będąca w posiadaniu nabywcy ulegnie zniszczeniu albo zaginie, sprzedawca wystawia ponownie fakturę na wniosek nabywcy.
2. W przypadku gdy faktura będąca w posiadaniu sprzedawcy ulegnie zniszczeniu albo zaginie, sprzedawca wystawia fakturę na podstawie danych zawartych w fakturze posiadanej przez nabywcę.
3. Faktura wystawiona ponownie, oprócz danych zawartych na fakturze pierwotnej, powinna zawierać wyraz „DUPLIKAT” oraz datę wystawienia duplikatu.

§ 72. [Dokumenty wewnętrzne]

1. W odniesieniu do transakcji, co do których do naliczenia i odprowadzenia do urzędu

skarbowego należnego podatku VAT zobowiązany jest nabywca podatek ten winien zostać naliczony w dokumencie wewnętrznym, którym może być np. faktura wewnętrzna.

Dokument taki powinien zawierać następujące elementy:

- 1) datę wystawienia;
 - 2) kolejny numer, który w sposób jednoznaczny identyfikuje ten dokument;
 - 3) imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy;
 - 4) numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
 - 5) numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi;
 - 6) datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury;
 - 7) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi;
 - 8) miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług;
 - 9) cenę jednostkową towaru lub usługi bez kwoty podatku (cenę jednostkową netto);
 - 10) wartość dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto);
 - 11) stawkę podatku;
 - 12) sumę wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
 - 13) kwotę podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku;
 - 14) kwotę należności ogółem.
2. Dokument wewnętrzny dotyczący czynności uwzględnianych w ewidencji sprzedaży (którym może być także faktura wewnętrzna) jest wystawiany celem:
- 1) naliczenia podatku VAT od importu usług,
 - 2) naliczenia podatku VAT od wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów,
 - 3) naliczenia podatku VAT od dostawy towarów, gdy podatnikiem jest nabywca,
 - 4) naliczenia podatku VAT od czynności nieodpłatnych (o których mowa w § 17 i 18 niniejszego załącznika).

§ 73. [Noty księgowy]

1. Wewnętrzne rozliczenia między Jednostkami dokumentowane są notami księgowymi, które pozostają poza systemem VAT.
2. Wzór noty księgowej dotyczącej wewnętrznych rozliczeń między Jednostkami:

Gmina Miejska Kraków
Plac Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
NIP: 6761013717

Jednostka wystawiająca:			Jednostka odbierająca:		
Nazwa Jednostki.....			Nazwa Jednostki.....		
Adres.....			Adres.....		
Data sprzedaży/wykonania usługi					
Termin zapłaty					
Sposób zapłaty					
Bank					
Nr konta					
NOTA KSIĘGOWA nr..... z dnia dotyczy wewnętrznych rozliczeń między Jednostkami GMK					
ORYGINAŁ					
Obciążyliśmy (zł)	Treść			Uznaliśmy (zł)	
Słownie złotych:					
..... (załączników) (główny księgowy) (Dyrektor Jednostki)			
Jednostka odbierająca oświadcza, że*:					
1) zakup związany wyłącznie ze sprzedażą opodatkowaną VAT,					
2) zakup związany ze sprzedażą opodatkowaną VAT i zwolnioną z VAT,					
3) zakup związany ze sprzedażą opodatkowaną VAT i niepodlegającą opodatkowaniu VAT,					
4) zakup dotyczy sprzedaży opodatkowanej VAT, sprzedaży zwolnionej z VAT i działalności niepodlegającej opodatkowaniu VAT,					
5) zakup związany wyłącznie ze sprzedażą zwolnioną z VAT,					
6) zakup dotyczy wyłącznie z działalności niepodlegającej opodatkowaniu VAT,					
7) zakup dotyczy sprzedaży zwolnionej z VAT i działalności niepodlegającej opodatkowaniu VAT.					
PRE wstępny na rok, wysokość:					
/wypełnić jeśli ma zastosowanie do częściowego odliczenia podatku naliczonego od zakupu/					
WSS wstępny na rok, wysokość:					
/wypełnić jeśli ma zastosowanie do częściowego odliczenia podatku naliczonego od zakupu/					
Podpis osoby upoważnionej					
(Jednostka odbierająca)					
* należy zaznaczyć wyłącznie jeden punkt właściwy dla sposobu wykorzystania nabytych towarów i/lub usług					

Rozdział 3

Dokumenty dotyczące zakupu towarów i usług

§ 74. [Dokumenty dotyczące zakupów]

1. Zakup towarów i usług jest dokumentowany głównie na podstawie następujących dokumentów:

- 1) faktura, w tym faktura zaliczkowa;
- 2) faktura VAT RR (zakup produktów rolnych u rolnika ryczałtowego);
- 3) faktura VAT-MP (mały podatnik stosujący kasową metodę rozliczania VAT);

- 4) faktura VAT-marża (np. nabycie usług turystyki);
 - 5) faktura korygująca;
 - 6) nota korygująca;
 - 7) duplikat faktury.
2. Przyjęcie faktury (faktury korygującej) jako dokumentu potwierdzającego dokonanie zakupu towaru lub wykonania usługi powinno wynikać z umowy lub innego dokumentu zawartego w ramach prowadzonej działalności.
 3. Prawidłowo wystawione faktury zakupu powinny wskazywać jako podatnika – nabywcę:

*Gmina Miejska Kraków
pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
NIP 6761013717*

Jednostka odbierająca:

Nazwa Jednostki (*nazwa Jednostki*)
Adres (*adres siedziby Jednostki*).
(bez podawania numeru NIP).

lub

Jednostka odbierająca:

Nazwa Jednostki: *Urząd Miasta Krakowa – (nazwa komórki organizacyjnej UMK)*
Adres: (*adres siedziby komórki organizacyjnej UMK*)
(bez podawania numeru NIP).

4. Dokumenty zakupu powinny zawierać nazwę Jednostki w formie pełnej lub skróconej, ale stosowanej oficjalnie (np. gdy ze statutu wynika jaką skróconą nazwą Jednostka może się posługiwać).
5. W przypadku, gdy kontrahent wystawiający fakturę nie ma możliwości lub odmawia stosowania na fakturach określenia „Jednostka odbierająca”, należy dopilnować, żeby na dokumencie (jako odbiorca, adresat lub w innych miejscach) znalazła się informacja o nazwie i adresie Jednostki.
6. Faktura może być otrzymana w formie papierowej lub elektronicznej.
7. Wskazywana w dokumencie zakupu nazwa (rodzaj) towaru lub usługi, powinna w sposób jednoznaczny określać towar lub usługę będące przedmiotem zakupu oraz umożliwiać identyfikację nabywanego towaru lub usługi – należy dopilnować, by jako nazwa towaru lub usługi na dokumencie nie widniało jedynie oznaczenie symboliczne, tj. cyfrowe lub cyfrowo-literowe lub tylko odwołanie się do umowy.
8. Dokumenty zakupu towarów i usług, pod warunkiem spełniania wymogów określonych w ustawie o rachunkowości, są uznawane za dokumenty finansowo-księgowo i stanowią podstawę zapisów w księgach rachunkowych Jednostek.
9. W zakresie wymagań związanych z rozliczeniem podatku VAT dokumenty zakupu powinny zawierać:
 - 1) potwierdzenie daty wpływu do Jednostki;

2) opis faktury pozwalający na ustalenie czy stanowi ona podstawę do odliczenia podatku VAT naliczonego, tj. wskazanie właściwego przypadku spośród niżej wymienionych:

- a) zakup związany wyłącznie ze sprzedażą opodatkowaną VAT,
- b) zakup związany ze sprzedażą opodatkowaną VAT i zwolnioną z VAT,
- c) zakup związany ze sprzedażą opodatkowaną VAT i niepodlegającą opodatkowaniu VAT,
- d) zakup dotyczy sprzedaży opodatkowanej VAT, sprzedaży zwolnionej z VAT i działalności niepodlegającej opodatkowaniu VAT,
- e) zakup związany wyłącznie ze sprzedażą zwolnioną z VAT,
- f) zakup dotyczy wyłącznie z działalności niepodlegającej opodatkowaniu VAT,
- g) zakup dotyczy sprzedaży zwolnionej z VAT i działalności niepodlegającej opodatkowaniu VAT,

przy czym w odniesieniu do danego zakupu należy wskazać tylko jeden z przypadków wymienionych w powyższych punktach, co powinno być ustalone zgodnie z zasadami opisanymi w § 80 niniejszego załącznika;

3) fakultatywny opis dotyczący odliczeń podatku VAT naliczonego, tj. wskazanie:

- a) okresu, w którym dokonano odliczenia,
- b) kwoty podatku VAT oraz sposobu odliczenia, tj. odliczenie VAT w całości, z wykorzystaniem prewspółczynnika i/lub wskaźnika struktury sprzedaży.

10. W zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych, podatnikowi VAT przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego. Zasady dokonywania odliczeń podatku VAT zostały opisane w niniejszym załączniku w dziale VIII pt. „Zasady rozliczania podatku naliczonego”.

Rozdział 4

Zasady numerowania dokumentów uwzględnianych w ewidencji VAT

§ 75. [Numerowanie dokumentów]

1. Każda faktura dokumentująca sprzedaż oraz dokument wewnętrzny dotyczący czynności uwzględnianych w ewidencji VAT, powinny zawierać kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę.
2. W celu ujednoczenia sposobu numerowania dokumentów sprzedaży wystawianych przez Jednostki, zaleca się stosowanie następującego schematu numeracji:

KOD RODZAJ DOK. / KOD JEDN. / NR DOKUMENTU / MIESIĄC / ROK

(4) (max 10) (5) (2) (2)

Wyżej wskazany schemat obejmuje maksymalnie 25 znaków, gdzie poszczególne skróty oznaczają:

- 1) KOD RODZAJU DOKUMENTU (4 znaki), co prezentuje poniższa tabela:

Nazwa dokumentu	Dodatkowa informacja	Kod RD	
		rodzaj dokumentu	korekta dokumentu
faktura	wystawiona zgodnie z zasadami ogólnymi	FVXX	KVXX
faktura	faktura uproszczona	FVX9	KVX9
faktura VAT Marża		FMXX	KMXX
faktura VAT RR		FRXX	KRXX
faktura zaliczkowa		FZXX	KZXX
faktura	faktura dokumentująca sprzedaż zafiskalizowaną (do paragonu)	FPXX	KFXX
faktura pro forma	faktura – poza rejestrem VAT	F0XX	KPXX
nota korygująca		NKXX	
dowód wewnętrzny	dowód (dokument) wewnętrzny lub faktura wewnętrzna – import usług, WNT,	FWX7	KWX7
	dowód (dokument) wewnętrzny lub faktura wewnętrzna – odwrotne obciążenie (inne przypadki)	FWX8	KWX8
	dowód (dokument) wewnętrzny lub faktura wewnętrzna – czynności nieodpłatne	FWX9	KWX9
	dowód (dokument) wewnętrzny - sprzedaż na rzecz osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej	DWXX	KDXX
	dowód (dokument) wewnętrzny – korekta roczna podatku naliczonego i inne korekty na podstawie art. 91 ustawy o VAT	DWX1	
	dowód (dokument) wewnętrzny – pozostałe przypadki czynności uwzględnianych w ewidencji zakupu	DWX2	
	nota księgowa	wewnętrzne rozliczenia między Jednostkami	NWXX

Kod rodzaju dokumentu składa się z dwóch liter oznaczających rodzaj dokumentu oraz dwóch cyfr będących rozwinięciem analitycznym dot. rodzaju działalności.

SŁOWNIK rodzaju działalności:

00 Zasilenie

10 Rachunek bieżący

20 Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

30 Rachunek zadań unijnych

40 Inne rachunki bankowe

50 Rachunek dochodów jednostek budżetowych (RDW-oświata)

60 Środki pozabudżetowe

X9 Faktura uproszczona

X7 Faktura wewnętrzna – import usług

Pozostałe cyfry pozostają do wykorzystania przez Jednostki, jednak wszelkie propozycje powinny zostać zaakceptowane przez Jednostkę Centralną;

- 2) KOD JEDNOSTKI (max 10 znaków) - symbol Jednostki wyrażony w postaci kodu przyjętego w załączniku nr 4 do niniejszego Zarządzenia pt. „Wykaz jednostek objętych wspólnym rozliczaniem podatku VAT w GMK” lub skrót nazwy Jednostki również wskazany w ww. załączniku do niniejszego Zarządzenia. Pozycje kodu oznaczone jako ostatnie XXXX pozostają do dyspozycji Jednostek i mogą zostać wykorzystane na przykład do określenia rodzaju sprzedaży, lokalizacji gdzie wystawiane są faktury, działu/wydziału wystawiającego fakturę itp. Kod jednostki powinien zawierać oznaczenie ciągłe - nie powinien zawierać przerw (spacji). W przypadku faktur sprzedaży wystawianych przez wydziały/biura UMK ostatnie cztery cyfry kodu Jednostki oznaczają: rodzaj świadczenia wyrażony za pomocą cyfr oraz symbol wydziału/biura UMK ustalającego należność;
- 3) NUMER DOKUMENTU (5 znaków) - przyjmując pięciocyfrowy numer dokumentu, należy założyć, że numeracja będzie zaczynała się od zer, np.: 00123;
- 4) MIESIĄC (2 znaki) - miesiąc powinien być zawsze dwucyfrowy, np. 05 oznacza miesiąc piąty, czyli maj;
- 5) ROK (2 znaki) - rok powinien być dwucyfrowy, czyli np. 21.

DZIAŁ VIII

ZASADY ROZLICZANIA PODATKU NALICZONEGO

Rozdział 1

Ogólne zasady odliczenia podatku naliczonego

§ 76. [Podstawowa zasada odliczania podatku naliczonego]

1. Zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy o VAT prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego (czyli odliczenia lub odzyskania VAT) przysługuje podatnikowi VAT, w zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych, z zastrzeżeniem ust. 4.
2. W świetle regulacji zawartej w ust. 1 należy uznać, iż:
 - 1) Jednostce przysługuje prawo odliczenia VAT naliczonego (pełne) od zakupów

- towarów i usług służących wyłącznie wykonywanym przez Gminę czynnościom opodatkowanym VAT (np. zakup energii elektrycznej wyłącznie na potrzeby wynajmowanego pomieszczenia na cele użytkowe);
- 2) w przypadku, gdy nabywane towary lub usługi:
 - a) są związane wyłącznie ze sprzedażą korzystającą ze zwolnienia z podatku VAT dokonywaną przez Gminę w ramach działalności gospodarczej,
 - b) są związane wyłącznie z dokonywaną przez Gminę działalnością publiczną niepodlegającą opodatkowaniu VAT,to Jednostce nie przysługuje prawo odliczenia VAT naliczonego związanego z towarami i usługami nabytymi dla potrzeb tej działalności.
 3. Kwotę podatku naliczonego stanowi kwota podatku VAT wynikająca z faktur dokumentujących zakup towarów i usług (a w przypadku zakupów dotyczących niektórych pojazdów samochodowych, o których mowa w § 78 niniejszego załącznika – jest to 50% podatku VAT wynikającego z faktury), w odniesieniu do których przysługuje częściowe prawo do odliczenia podatku naliczonego.
 4. W przypadku świadczenia usług lub dokonywania dostawy towarów, których miejsce opodatkowania znajduje się poza terytorium kraju – Jednostka również ma prawo do odliczenia podatku naliczonego związanego z nabyciem towarów lub usług służących tym czynnościom, jeżeli spełnione są następujące warunki:
 - 1) dana transakcja, gdyby była wykonana na terytorium kraju, to byłaby opodatkowana podatkiem VAT (istniałoby tym samym prawo do odliczenia VAT związanego z nabyciem towarów lub usług służących takiej sprzedaży);
 - 2) Jednostka posiada dokumenty, z których wynika związek odliczonego podatku z tymi czynnościami wykazanymi jako mające miejsce poza terytorium kraju.
 5. Dokumenty, na podstawie których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego stanowią:
 - 1) faktury dokumentujące nabycie towarów lub usług od kontrahentów polskich, w tym faktura uproszczona (paragon);
 - 2) faktury zaliczkowe od kontrahentów polskich (dokumentujące dokonanie całości lub część zapłaty przed nabyciem towaru lub wykonaniem usługi);
 - 3) faktury VAT-RR wystawione przez Jednostkę w przypadku zakupu produktów rolnych od rolnika ryczałtowego;
 - 4) faktura z adnotacją „metoda kasowa” wystawiona przez małego podatnika (kontrahent polski) stosującego kasową metodę rozliczania VAT i w przypadkach gdy obowiązek podatkowy powstaje z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty;
 - 5) dokument celny lub deklaracja importowa w przypadku importu towarów;
 - 6) faktura od kontrahenta zagranicznego dotycząca wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów w powiązaniu z dowodem wewnętrznym (którym może być także faktura wewnętrzna), na którym wskazywany jest obliczony podatek VAT w odniesieniu do tej czynności - w ewidencji zakupów wykazywana jest faktura od kontrahenta zagranicznego, a tylko w przypadku jej braku ww. dowód wewnętrzny (faktura wewnętrzna);
 - 7) faktura od kontrahenta zagranicznego dotycząca importu usług w powiązaniu z dokumentem wewnętrznym (którym może być także faktura wewnętrzna), na którym wskazywany jest obliczony podatek VAT w odniesieniu do tej czynności –

- w ewidencji zakupów wykazywana jest faktura od kontrahenta zagranicznego, a tylko w przypadku jej braku ww. dokument wewnętrzny (faktura wewnętrzna);
- 8) faktura od kontrahenta zagranicznego dotycząca dostawy, dla której podatnikiem jest nabywca w powiązaniu z dokumentem wewnętrznym (którym może być także faktura wewnętrzna), na którym wskazywany jest obliczony podatek VAT w odniesieniu do tej czynności - w ewidencji zakupów wykazywana jest faktura od kontrahenta zagranicznego, a tylko w przypadku jej braku ww. dokument wewnętrzny (faktura wewnętrzna);
 - 9) dokument wewnętrzny wystawiany w przypadku, gdy Jednostka uzgodni z kontrahentem warunki obniżenia wartości transakcji zakupu (i warunki te zostaną spełnione), a nie otrzyma od niego faktury korygującej *in minus* do końca miesiąca, w którym ziściło się ww. uzgodnienie i spełnienie warunków uzgodnienia – wówczas w takim dokumencie wewnętrznym uwzględniana jest kwota korekty w odniesieniu do wartości nabycia towarów lub usług i podatku VAT i na podstawie takiego dokumentu wewnętrznego następuje zmniejszenie odliczonego podatku naliczonego;
 - 10) dokument wewnętrzny, w którym obliczana jest zbiorcza kwota korekty rocznej dotyczącej częściowego odliczania podatku naliczonego.
6. Odliczenie VAT możliwe jest również na podstawie faktur korygujących i duplikatów faktur, stanowiących dokumenty pochodne dokumentów wyżej wymienionych.

§ 77. [Terminy, w których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego]

1. Co do zasady prawo do odliczenia podatku naliczonego z faktur od kontrahentów krajowych powstaje:
 - 1) w miesiącu, w którym dochodzi do łącznego spełnienia następujących warunków: powstał obowiązek podatkowy u sprzedawcy oraz Jednostka jest w posiadaniu faktury zakupu lub dokumentu celnego (w przypadku importu towarów), z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 5;
 - 2) jeżeli odliczenie podatku naliczonego nie zostało dokonane w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, o którym mowa w pkt 1, można dokonać odliczenia w rozliczeniu za jeden z trzech kolejnych okresów rozliczeniowych.
2. W odniesieniu do wewnątrzspółnotowego nabycia towarów, importu usług lub dostawy, dla której podatnikiem jest nabywca, prawo do odliczenia podatku naliczonego powstaje w miesiącu, w którym dochodzi do łącznego spełnienia następujących warunków:
 - 1) powstał obowiązek podatkowy dla tej czynności oraz
 - 2) Jednostka uwzględni kwotę podatku należnego z tytułu ww. czynności w cząstkowej deklaracji, w której jest obowiązana rozliczyć ten podatek.Jeżeli odliczenie podatku naliczonego nie zostało dokonane w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, o którym wyżej mowa, można dokonać odliczenia w rozliczeniu za jeden z trzech kolejnych okresów rozliczeniowych.
3. Jeżeli nie zostało dokonane odliczenie podatku naliczonego, pomimo przysługującego prawa, w rozliczeniach za miesiące, o których mowa w ust. 1 i 2, możliwe jest dokonanie odliczenia podatku naliczonego najpóźniej w terminie 5 lat od początku roku, w którym

powstało prawo do odliczenia. Realizacja prawa do odliczenia podatku naliczonego w takim przypadku następuje poprzez korektę rozliczenia:

- 1) w którym powstało prawo do odliczenia podatku VAT, albo
- 2) za jeden z trzech następujących okresów rozliczeniowych przypadających bezpośrednio po okresie rozliczeniowym, w którym powstało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego (ta zasada ma zastosowanie tylko jeśli prawo do odliczenia podatku VAT powstało od dnia 1.10.2021 r.)

W przypadku podatku VAT od wewnątrzspółnotowego nabycia towarów, importu usług oraz dostawy, dla której podatnikiem jest nabywca, prawo do uwzględnienia tego podatku w ramach podatku naliczonego może być zrealizowane wprawdzie również w ciągu 5 lat, ale liczonych od końca roku, w którym powstało prawo do obniżenia podatku należnego i wyłącznie za pierwszy miesiąc, w którym powstało prawo do odliczenia.

4. W przypadku gdy nabywca towaru lub usługi:

- 1) otrzymał fakturę korygującą zmniejszającą kwotę podatku naliczonego wynikającego z faktury pierwotnej - jest on zobowiązany do zmniejszenia kwoty odliczonego podatku naliczonego w rozliczeniu za okres w którym nastąpiło uzgodnienie warunków obniżenia podstawy opodatkowania i jednocześnie warunki te zostały spełnione. Oznacza to, że nabywca powinien być w posiadaniu faktury korygującej, ale co do zasady to nie moment jej otrzymania, a moment uzgodnienia i spełnienia warunków obniżenia podstawy opodatkowania będzie wskazywał obowiązek korekty podatku VAT naliczonego. Uzgodnienia pomiędzy sprzedawcą a nabywcą do obniżenia podstawy opodatkowania oraz fakt spełnienia warunków uzgodnień, muszą być objęte odpowiednią dokumentacją, którą może być dokumentacja handlowa (np. prowadzona korespondencja, oferta, zamówienie, reklamacja);
- 2) jeśli spełnione zostały warunki obniżenia podstawy opodatkowania, o których mowa w pkt 1, a Jednostka do końca miesiąca, w którym ziściło się ww. uzgodnienie i spełnienie warunków uzgodnienia, nie otrzymała jeszcze faktury korygującej (w kwotach *in minus*), to w rozliczeniu za ten miesiąc winna zmniejszyć podatek naliczony na podstawie dokumentu wewnętrznego;
- 3) otrzymał fakturę korygującą zwiększającą kwotę podatku naliczonego wynikającego z faktury pierwotnej (otrzymanej od kontrahenta polskiego), jest on uprawniony do odliczenia podatku naliczonego w terminie o którym mowa w ust. 1.

5. Wyjątkiem od powiązania terminu odliczania podatku naliczonego przez nabywcę z datą powstania obowiązku podatkowego w odniesieniu do czynności, o których mowa w ust. 1, jest ujęcie w ramach podatku naliczonego zryczałtowanego zwrotu podatku VAT dla rolnika ryczałtowego wynikającego z faktury VAT-RR potwierdzającej nabycie od tego rolnika ryczałtowego produktów rolnych. W takim przypadku odliczenie może być zrealizowane w rozliczeniu za okres w którym dokonano zapłaty (przy spełnieniu warunków o których mowa w art. 116 ust. 6 ustawy o VAT).

Rozdział 2
Odliczanie podatku naliczonego związanego z pojazdami samochodowymi
– ograniczenie odliczenia

§ 78. [Zasady dotyczące odliczania VAT związanego z pojazdami samochodowymi]

1. W odniesieniu do pojazdów samochodowych oraz towarów i usług wykorzystywanych do ich eksploatacji, kwotę podatku naliczonego stanowi cała kwota podatku VAT wynikającego z faktur zakupu (100%) tylko w odniesieniu do niektórych pojazdów samochodowych, natomiast co do pozostałych kwotę podatku naliczonego stanowi 50% podatku VAT wynikającego z faktur zakupu.
2. Do pojazdów samochodowych, co do których uznaje się za podatek naliczony całą kwotę podatku VAT z faktury zakupu należą:
 - 1) pojazdy samochodowe o dopuszczalnej masie całkowitej większej niż 3,5 tony;
 - 2) pojazdy samochodowe o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony, ale tylko takie, które spełniają jeden z poniższych warunków:
 - a) przeznaczone są konstrukcyjnie do przewozu co najmniej 10 osób łącznie z kierowcą (np. busów) – jeżeli z dokumentów wydanych na podstawie przepisów prawa o ruchu drogowym wynika takie przeznaczenie,
 - b) konstrukcja tych pojazdów wyklucza ich użycie do celów niezwiązanych z działalnością GMK lub powoduje, że ich użycie do celów niezwiązanych z działalnością GMK jest nieistotne (patrz: ust. 3).
3. Za pojazdy samochodowe, których konstrukcja pojazdów wyklucza ich użycie do celów niezwiązanych z działalnością GMK lub powoduje, że ich użycie do celów niezwiązanych z działalnością GMK jest nieistotne, uznaje się:
 - 1) pojazdy samochodowe (inne niż samochody osobowe), spełniające określone wymagania tj.:
 - a) mające jeden rząd siedzeń, który oddzielony jest od części przeznaczonej do przewozu ładunków ścianą lub trwałą przegrodą, klasyfikowanych na podstawie przepisów prawa o ruchu drogowym do podrodzaju: wielozadaniowy, van,
 - b) mające jeden rząd siedzeń, który oddzielony jest od części przeznaczonej do przewozu ładunków ścianą lub trwałą przegrodą, z otwartą częścią przeznaczoną do przewozu ładunków,
 - c) które posiadają kabinę kierowcy z jednym rzędem siedzeń i nadwozie przeznaczone do przewozu ładunków jako konstrukcyjnie oddzielne elementy pojazdu.

Stwierdzenie spełnienia wymagań technicznych dla opisanych powyżej trzech typów pojazdów odbywa się na podstawie dodatkowych badań technicznych przeprowadzonych przez okręgową stację kontroli pojazdów oraz wydanego przez nią zaświadczenia oraz wpisu do dowodu rejestracyjnego adnotacji o spełnieniu tych wymagań;

 - 2) pojazdów specjalnych - jeżeli z dokumentów wydanych zgodnie z przepisami prawa o ruchu drogowym wynika, że jest to pojazd specjalny;
Dotyczy to wyłącznie następujących pojazdów specjalnych:
 - a) agregat elektryczny/spawalniczy,

- b) do prac wiertniczych,
 - c) koparka, koparko-spycharka,
 - d) ładowarka,
 - e) podnośnik do prac konserwacyjno-montażowych,
 - f) żuraw samochodowy,
 - g) pogrzebowy – jeżeli ma jeden rząd siedzeń albo jego dopuszczalna masa całkowita jest większa niż 3 tony,
 - h) bankowóz wyłącznie typu A i B – jeżeli ma jeden rząd siedzeń albo jego dopuszczalna masa całkowita jest większa niż 3 tony;
- 3) sposób wykorzystywania przez Jednostkę pojazdów samochodowych (w tym samochodów osobowych) wyklucza ich użycie do celów niezwiązanych z działalnością GMK (a więc np. dla celów prywatnych pracowników Jednostek).
Warunkiem uznania, że pojazdy samochodowe służą wyłącznie działalności GMK jest:
- a) złożenie naczelnikowi urzędu skarbowego informacji o tych pojazdach w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym Jednostka poniesie pierwszy wydatek związany z tymi pojazdami (nie później niż w terminie złożenia do Małopolskiego Urzędu Skarbowego w Krakowie ewidencji w postaci pliku JPK za dany miesiąc) - zawiadomienie to jest składane przez Jednostkę Centralną na druku VAT-26,
 - b) prowadzenie przez Jednostkę dla tych pojazdów ewidencji przebiegu pojazdu,
 - c) określenie przez Jednostkę zasad używania danych pojazdów w ramach prowadzonej działalności mające na celu wyeliminowanie przypadków użycia ich na cele prywatne pracowników Jednostki.
4. Ewidencja przebiegu pojazdu o której mowa w ust.3 pkt 3 lit. b, powinna być prowadzona w odniesieniu do każdego pojazdu samochodowego odrębnie, zgodnie ze wzorem zamieszczonym w ust. 5.
Powinna zawierać wpisy dotyczące każdej trasy przejazdu pojazdu ze wskazaniem:
- 1) kolejnego numeru wpisu,
 - 2) daty wyjazdu
 - 3) opisu trasy (skąd – dokąd, poprzez wskazanie adresu docelowego miejsca, np. sklepu, urzędu),
 - 4) celu wyjazdu,
 - 5) liczby przejechanych kilometrów,
 - 6) imię i nazwisko osoby kierującej pojazdem.
- Na koniec każdego okresu rozliczeniowego, dokonane wpisy winny być potwierdzone przez wyznaczoną osobę w zakresie autentyczności wpisu osoby kierującej pojazdem. Ewidencja powinna być wypełniana w sposób rzetelny i dokładny, z dbałością o zachowanie zgodności w zakresie stanu licznika ze stanem rzeczywistym, winna zawierać wyczerpujące i czytelne zapisy w poszczególnych pozycjach.
5. Wzór ewidencji przebiegu pojazdu:

EWIDENCJA PRZEBIEGU POJAZDU							
Nr rejestracyjny pojazdu:							
Dzień rozpoczęcia prowadzenia ewidencji:.....					Stan licznika na dzień rozpoczęcia ewidencji.....		
Dzień zakończenia prowadzenia ewidencji.....					Stan licznika na dzień zakończenia ewidencji.....		
Liczba przejechanych kilometrów na dzień zakończenia ewidencji:							
EWIDENCJA PRZEBIEGU POJAZDU za miesiąc: rok.....							
Nr kolejny wpisu	Data wyjazdu	Opis trasy wyjazdu (skąd-dokąd)	Cel wyjazdu	Liczba faktycznie przejechanych kilometrów	Imię i nazwisko osoby kierującej pojazdem	Stan licznika na dzień udostępnienia pojazdu	Podpis osoby kierującej pojazdem
						Stan licznika na dzień zwrotu pojazdu	
Łącznie liczba przejechanych kilometrów w miesiącu							
Podpis osoby reprezentującej Jednostkę potwierdzającej prawidłowość wpisów w danym miesiącu							

6. Pozostałe warunki, które powinny być spełnione w celu odliczenia podatku naliczonego od zakupów związanych z nabyciem pojazdów samochodowych oraz towarów i usług wykorzystywanych do eksploatacji tych pojazdów zostały określone w art. 86a ustawy o VAT.
7. Stwierdzenie czy dany pojazd samochodowy należy traktować jako uprawniający do uznania, że VAT związany z zakupami dotyczącymi tego pojazdu stanowi podatek naliczony w 100% czy też w 50% - jest pierwszym etapem dotyczącym ustalania wysokości podatku naliczonego podlegającego odliczeniu. W następnej kolejności należy ustalić – na ogólnych zasadach opisanych już wyżej - czy dany pojazd samochodowy:
 - 1) służy wyłącznie działalności opodatkowanej VAT - w takim przypadku przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego (zależnie od rodzaju samochodu – kwotę podatku naliczonego stanowi cały VAT wynikający z faktury zakupowej lub 50% tego podatku VAT);
 - 2) służy działalności opodatkowanej VAT i zwolnionej z VAT (nie można wydzielić „części” w jakiej towar / usługa jest związana tylko z jednym rodzajem działalności)

- w takim przypadku przysługuje „częściowe” prawo odliczenia VAT naliczonego (zależnie od rodzaju samochodu – kwotę podatku naliczonego stanowi cały VAT wynikający z faktury zakupowej lub 50% tego podatku VAT i dopiero do tak ustalonej kwoty podatku naliczonego należy zastosować „częściowe” odliczanie stosując WSS);
- 3) służy działalności opodatkowanej VAT oraz działalności publicznej (nie można wydzielić „części” w jakiej towar/usługa jest związana tylko z jednym rodzajem działalności) - w takim przypadku przysługuje „częściowe” prawo odliczenia VAT naliczonego (zależnie od rodzaju samochodu – kwotę podatku naliczonego stanowi cały VAT wynikający z faktury zakupowej lub 50% tego podatku VAT i dopiero do tak ustalonej kwoty podatku naliczonego należy zastosować „częściowe” odliczanie stosując PRE);
- 4) służy działalności opodatkowanej VAT i zwolnionej z VAT oraz działalności publicznej (nie można wydzielić „części” w jakiej towar/usługa jest związana tylko z jednym rodzajem działalności) - w takim przypadku przysługuje „częściowe” prawo odliczenia VAT naliczonego (zależnie od rodzaju samochodu – kwotę podatku naliczonego stanowi cały VAT wynikający z faktury zakupowej lub 50% tego podatku VAT i dopiero do tak ustalonej kwoty podatku naliczonego należy zastosować „częściowe” odliczanie stosując PRE i WSS);
- 5) służy wyłącznie działalności zwolnionej z VAT - w takim przypadku Jednostce nie przysługuje prawo odliczenia podatku naliczonego;
- 6) służy wyłącznie działalności publicznej – oznacza to brak prawa do odliczenia VAT;
- 7) służy działalności zwolnionej z VAT oraz działalności publicznej – w takim przypadku Jednostce nie przysługuje prawo odliczenia naliczonego.

§ 79. [Uregulowania wewnętrzne w JO dotyczące pojazdów samochodowych]

W przypadku użytkowania przez Jednostkę Organizacyjną pojazdów samochodowych przeznaczonych wyłącznie dla celów prowadzonej działalności, dana Jednostka winna wprowadzić dodatkowe uregulowania wewnętrzne dotyczące zasad, o których mowa w § 78 ust. 3 pkt 3 lit. c niniejszego załącznika tj. używania danych pojazdów w ramach prowadzonej działalności mających na celu wyeliminowanie przypadków użycia ich na cele prywatne pracowników Jednostki. Przyjęte przez Jednostki zasady wewnętrzne w zakresie używania pojazdów samochodowych winny obejmować przede wszystkim:

- 1) wskazanie:
 - a) dla potrzeb jakiej sfery działalności Jednostki dany pojazd samochodowy ma być wykorzystywany w przypadku gdy nie będzie on użytkowany dla potrzeb całości działalności Jednostki,
 - b) jaki jest zakres wykorzystywania pojazdów samochodowych w Jednostce (np. dokonywanie zakupów, przekazywanie dokumentów związanych z prowadzoną działalnością Jednostki, przemieszczanie się pracowników pomiędzy filiami a siedzibą główną Jednostki),
 - c) ewentualne sprecyzowanie którzy pracownicy (tj. realizujący które zadania) mogą korzystać z poszczególnych pojazdów samochodowych Jednostki;
- 2) określenie:
 - a) miejsca parkowania poszczególnych pojazdów samochodowych (z wyeliminowaniem możliwości parkowania/garażowania pojazdu w miejscu zamieszkania pracowników);

- b) miejsca przechowywania kluczyków i dokumentów dotyczących pojazdów samochodowych w przypadku gdy nie są one użytkowane,
 - c) odpowiedzialności i obowiązków pracownika użytkującego pojazd,
- 3) opis prawidłowego sposobu wypełnienia ewidencji przebiegu pojazdu z uwzględnieniem specyfiki działalności Jednostki;
 - 4) uregulowanie sposobu kontrolowania/sprawowania nadzoru Jednostki czy pojazdy samochodowe są wykorzystywane wyłącznie do jej działalności, w tym sprawowanie nadzoru nad prowadzoną ewidencją przebiegu pojazdów.

Rozdział 3

Zakazy odliczania podatku naliczonego

§ 80. [Przypadki, gdy nie należy odliczać podatku naliczonego]

1. Rozpoznając prawo do odliczenia podatku naliczonego, należy pamiętać o zakazach odliczenia tego podatku, co dotyczy następujących przypadków:
 - 1) faktura dokumentuje nabycie usług noclegowych i gastronomicznych, z wyjątkiem:
 - a) nabycia gotowych posiłków przeznaczonych dla pasażerów przez podatników świadczących usługi przewozu osób,
 - b) usług noclegowych nabywanych w celu ich odprzedaży (refakturowanych);
 - 2) transakcja udokumentowana fakturą nie podlega opodatkowaniu VAT albo jest zwolniona od tego podatku;
 - 3) w wystawionej fakturze została wykazana kwota podatku VAT w stosunku do czynności opodatkowanych, dla których nie wykazuje się kwoty podatku na fakturze;
 - 4) wystawione faktury, faktury korygujące lub dokumenty celne stwierdzają czynności, które nie zostały dokonane albo podają kwoty niezgodne z rzeczywistością;
 - 5) sprzedaż została udokumentowana fakturami lub fakturami korygującymi wystawionymi przez podmiot nieistniejący.
2. Jeżeli wystawca faktury nie jest zarejestrowany jako czynny podatnik VAT (w tym został wykreślony z rejestru), z otrzymanej faktury nie należy odliczać podatku naliczonego, jeśli Jednostka w kontaktach z tym kontrahentem w odniesieniu do transakcji objętej daną fakturą nie dochowała należytej staranności, o której mowa w załączniku nr 8 do niniejszego Zarządzenia pt. Zasady dochowania należytej staranności przez nabywców towarów lub usług w transakcjach krajowych”.
3. Pamiętać też należy, że Jednostka nie jest uprawniona do uwzględnienia w ramach podatku naliczonego – podatku należnego z tytułu opodatkowania wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, z powodu podania numeru „PL”, w sytuacji gdy towary w momencie zakończenia ich wysyłki lub transportu znajdują się na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju (art. 88 ust. 6 ustawy o VAT). Zasada ta została opisana w § 56 ust. 2 niniejszego załącznika.

Rozdział 4

Częściowe odliczanie podatku naliczonego

§ 81. [Związek zakupów ze sprzedażą GMK – zakres prawa do odliczenia VAT]

1. W celu określenia czy w odniesieniu do ponoszonych przez Jednostki wydatków związanych z działalnością publiczną (pozostającą poza zakresem VAT) oraz działalnością gospodarczą opodatkowaną lub zwolnioną z VAT, przysługuje prawo odliczenia VAT naliczonego – należy każdorazowo określić, czy wydatek ten:
 - 1) został dokonany wyłącznie w związku ze sprzedażą opodatkowaną VAT - w takim przypadku należy odliczyć 100% VAT naliczonego związanego z nabyciem towarów lub usług;
 - 2) został dokonany w związku ze sprzedażą opodatkowaną i zwolnioną z VAT (nie można wydzielić „części” w jakiej nabyty towar/usługa jest związana tylko z jednym rodzajem działalności) - w takim przypadku przysługuje częściowe prawo odliczenia VAT naliczonego;
 - 3) został dokonany w związku ze sprzedażą opodatkowaną VAT oraz z działalnością publiczną (nie można wydzielić „części” w jakiej nabyty towar/usługa jest związana tylko z jednym rodzajem działalności) - w takim przypadku przysługuje częściowe prawo odliczenia VAT naliczonego;
 - 4) został dokonany w związku ze sprzedażą opodatkowaną, zwolnioną z VAT oraz działalnością publiczną (nie można wydzielić „części” w jakiej nabyty towar/usługa jest związana tylko z jednym rodzajem działalności) – w takim przypadku przysługuje częściowe prawo odliczenia VAT naliczonego;
 - 5) został dokonany wyłącznie w związku ze sprzedażą zwolnioną z VAT - w takim przypadku Jednostce nie przysługuje prawo odliczenia VAT naliczonego;
 - 6) został poniesiony wyłącznie w związku z działalnością publiczną - brak prawa do odliczenia VAT;
 - 7) został dokonany w związku ze sprzedażą zwolnioną z VAT oraz z działalnością publiczną - w takim przypadku nie przysługuje prawo odliczenia VAT naliczonego.
2. Częściowe odliczenie podatku naliczonego, o którym mowa w ust. 1, oznacza, że tylko część podatku VAT związanego z nabyciem danego towaru lub usługi będzie podlegać odliczeniu, co ustalane jest przy zastosowaniu prewspółczynnika (PRE) i/lub wskaźnika struktury sprzedaży (WSS), przy czym prewspółczynnik pozwala na ustalenie w jakiej części nabyte towary i usługi (oraz związany z nimi VAT) służą działalności gospodarczej GMK, a wskaźnik struktury sprzedaży pozwala na ustalenie w jakiej części służą sprzedaży opodatkowanej VAT.
3. W przypadku, gdy w odniesieniu do danych towarów lub usług podatek VAT związany z ich nabyciem winien być odliczony przy zastosowaniu zarówno PRE jak i WSS – w takiej sytuacji odliczenie podatku naliczonego następuje przy zastosowaniu iloczynu tych dwóch proporcji.
4. W odniesieniu do sytuacji wymienionych w ust. 1, należy dokonać częściowego odliczenia podatku naliczonego przy zastosowaniu:
 - 1) WSS – w przypadku wymienionym w ust. 1 pkt 2;
 - 2) PRE – w przypadku wymienionym w ust. 1 pkt 3;

- 3) PRE i WSS (iloczynu tych dwóch proporcji) – w przypadku wymienionym w ust. 1 pkt 4.
5. Wskazana powyżej zasada wyłącza możliwość odliczenia części kwoty podatku naliczonego od towarów i usług, które nie są wykorzystywane choćby w części do sprzedaży opodatkowanej podatkiem VAT.
6. Wysokość PRE oblicza się jako roczny udział czynności opodatkowanych i zwolnionych z opodatkowania w ogólnej sprzedaży, czyli sumie sprzedaży opodatkowanej, zwolnionej z opodatkowania i niepodlegającej opodatkowaniu (sposób liczenia tej proporcji został dokładniej omówiony w załączniku nr 6 do niniejszego Zarządzenia pt. „Zasady dotyczące wyliczania prewspółczynnika oraz wskaźnika struktury sprzedaży dla celów odliczania podatku naliczonego”).
7. Wysokość WSS oblicza się jako roczny udział czynności opodatkowanych w ogólnej sprzedaży podlegającej opodatkowaniu, czyli sumie sprzedaży opodatkowanej i zwolnionej z opodatkowania (sposób liczenia tej proporcji został dokładniej omówiony w załączniku nr 6 do niniejszego Zarządzenia pt. „Zasady dotyczące wyliczania prewspółczynnika oraz wskaźnika struktury sprzedaży dla celów odliczania podatku naliczonego”).
6. Szczegółowe zasady w zakresie częściowego odliczania podatku naliczonego przy zastosowaniu PRE w odniesieniu do towarów i usług wskazane zostały w art. 86 ust. 2a-2h oraz art. 90c w związku z art. 91 ustawy o VAT oraz rozporządzeniu ws. sposobu określania zakresu wykorzystywania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej w przypadku niektórych podatników.
7. Szczegółowe zasady w zakresie częściowego odliczania podatku naliczonego przy zastosowaniu WSS w odniesieniu do towarów i usług wskazane zostały w art. 90 ust 2-10 oraz art. 91 ustawy o VAT.
8. W przypadku nabycia towarów i usług, które zostaną przekazane innym Jednostkom organizacyjnym i będą wykorzystywane przez te Jednostki do działalności gospodarczej (w tym opodatkowanej VAT), GMK będzie przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego przy zastosowaniu PRE i/lub WSS obliczonego dla Jednostki wykorzystującej zakupione towary i usługi.

§ 82. [Proporcje WSS i PRE]

1. Obliczenie proporcji mających zastosowanie do częściowego odliczania podatku naliczonego (WSS i PRE) winno być dokonane przez Jednostki Organizacyjne GMK zgodnie z zasadami opisanymi w załączniku nr 6 do niniejszego Zarządzenia pt. „Zasady dotyczące wyliczania prewspółczynnika oraz wskaźnika struktury sprzedaży dla celów odliczania podatku naliczonego”.
2. Jednostki są zobowiązane do przesyłania do Jednostki Centralnej **do dnia 5 lutego każdego roku** informacji o wysokości:
- 1) PRE obliczonego dla zakońzonego roku (rzeczywisty);
 - 2) PRE dla bieżącego roku (wstępny);
 - 3) WSS obliczonego dla zakońzonego roku (rzeczywisty);
 - 4) WSS dla bieżącego roku (wstępny).

W informacji tej należy wskazać konkretne dane przyjęte do obliczeń wskazanych proporcji, opisać metodykę ich wyliczenia i przesłać jednocześnie kopie sprawozdań

budżetowych, na podstawie których dokonano obliczenia PRE. Informacja ta winna być sporządzona na formularzu zgodnie ze wzorem określonym przez Dyrektora Biura ds. Podatku VAT.

3. Informacja o której mowa w ust. 2 winna również obejmować wskazanie czy Jednostka podjęła decyzję o zastosowaniu zasady o której mowa w § 89 lub 90 niniejszego załącznika.
4. Proporcja wstępna (PRE, WSS) dla bieżącego roku winna co do zasady odpowiadać proporcji rzeczywistej obliczonej za rok poprzedni, z wyjątkiem przypadku gdy PRE wstępny ustalany jest w oparciu o dane roku poprzedzającego poprzedni rok. W przypadku gdy wstępna proporcja różni się od proporcji rzeczywistej wyliczonej za rok poprzedni, w przesłanej informacji, o której mowa w ust. 1, należy wyjaśnić przyczyny zaistniałej różnicy.

Rozdział 5

Ustalanie zakresu prawa do odliczania podatku naliczonego, w przypadku gdy wydatek ponoszony jest przez jedną Jednostkę a związany jest z działalnością innej Jednostki GMK

§ 83. [Zasady odliczania VAT w przypadku inwestycji, w wyniku której powstanie składnik majątkowy]

1. W przypadku, gdy Jednostka Realizująca inwestycję/nabywająca składnik majątku, po zakończeniu jej realizacji nie będzie użytkownikiem ww. składnika majątku, obowiązują następujące zasady:
 - 1) odliczenia oraz korekty podatku VAT dokonuje Jednostka Realizująca tj. Jednostka, która jest w posiadaniu oryginałów dokumentów uprawniających do dokonania odliczenia podatku VAT, z uwzględnieniem zasady wskazanej w § 81 ust. 8 niniejszego załącznika, a zasada ta obowiązuje aż do zakończenia okresu korekty wieloletniej (5-letniej lub 10-letniej). W przypadku, gdy kontynuuje inwestycję inna Jednostka, niż ta, która ją rozpoczęła, to korekty, o której wyżej mowa, dokonuje ta Jednostka, która zakończyła inwestycję (przekazała składniki majątkowe do użytkowania);
 - 2) Jednostka Realizująca inwestycję, na etapie planowania, aż do zakończenia jej realizacji, winna posiadać informacje umożliwiające ustalenie zakresu przysługującego GMK prawa do odliczenia podatku naliczonego VAT, wynikającego z zakupów towarów i usług dokonywanych w ramach inwestycji. W tym celu, na etapie planowania, wskazywany jest użytkownik oraz sposób wykorzystania składników majątkowych po oddaniu inwestycji do użytkowania;
 - 3) informacje w zakresie przysługującego prawa do odliczenia podatku VAT z tytułu towarów i usług, będą przekazane do Jednostki Realizującej przez Jednostkę Użytkującą powstały składnik majątku w formie oświadczenia, podpisanego przez Dyrektora Jednostki Użytkującej oraz Głównego Księgowego tej Jednostki, przed rozpoczęciem realizacji inwestycji lub w jej trakcie jeżeli wystąpi taka konieczność (np. realizacja dodatkowego zakresu, dodatkowych zakupów itd.);

- 4) w przypadku zmiany w zakresie przysługującego prawa do odliczenia podatku VAT z tytułu towarów i usług, nabywanych w związku z taką inwestycją (np. w przypadku zmiany planowanego sposobu wykorzystania lub zmiany przewspółczynnika czy wskaźnika struktury sprzedaży) informacje takie winny być przekazywane przez Dyrektora Jednostki Użytkującej powstały składnik majątku, w terminie umożliwiającym Jednostce Realizującej bezzwłoczne skorzystanie z prawa do odliczenia podatku naliczonego ponoszonego w trakcie realizacji tej inwestycji lub dokonania korekty;
- 5) w przypadku zmiany przyszłego użytkownika, powstającego środka trwałego oraz w przypadku zmiany użytkownika w trakcie użytkowania powstałej inwestycji:
 - a) Jednostka Użytkująca, w terminie 7 dni od podjęcia decyzji o zmianie użytkownika przekazuje tą informację do Jednostki Realizującej,
 - b) oświadczenie, o którym mowa powyżej musi być złożone ponownie przez nowo wskazaną Jednostkę Użytkującą;
- 6) odpowiedzialność za ustalenie zakresu prawa do odliczenia podatku VAT z tytułu towarów lub usług nabywanych w związku z inwestycją lub nabyciem składnika majątku spoczywa na Dyrektorze Jednostki Użytkującej;
- 7) w przypadku Jednostki Organizacyjnej - Urzędu Miasta Krakowa - oświadczenie oraz informacje, o których mowa powyżej składa Dyrektor komórki organizacyjnej UMK, odpowiedzialnej za zarządzanie składnikiem majątku oraz Główny Księgowy UMK lub osoby je zastępujące.

2. Wzór oświadczenia:

<p>Oświadczenie z dnia dotyczące odliczenia podatku VAT naliczonego</p>
<p>W związku z realizacją/zrealizowaną przez:</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;"><i>nazwa Jednostki Realizującej inwestycję</i></p> <p>inwestycją pn.</p>
<p>oświadczam, że powstający/nabyty składnik majątku będzie wykorzystywany przez:</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;"><i>nazwa Jednostki Użytkującej</i></p>
<p>na cele związane*:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wyłącznie ze sprzedażą opodatkowaną VAT, 2) ze sprzedażą opodatkowaną VAT i zwolnioną z VAT, 3) ze sprzedażą opodatkowaną VAT i niepodlegającą opodatkowaniu VAT, 4) ze sprzedażą opodatkowaną VAT, sprzedażą zwolnioną z VAT i działalnością niepodlegającą opodatkowaniu VAT, 5) wyłącznie ze sprzedażą zwolnioną z VAT, 6) wyłącznie z działalnością niepodlegającą opodatkowaniu VAT, 7) ze sprzedażą zwolnioną z VAT i działalnością niepodlegającą opodatkowaniu VAT.

Jeżeli powyżej wskazano wykorzystanie infrastruktury w sposób opisany w punkcie 2, 3 lub 4, co oznacza, że odliczenie podatku VAT winno być dokonane z zastosowaniem np. prewspółczynnika (zgodnie z art. 86 ust. 2a ustawy o podatku od towarów i usług) i/lub wskaźnika struktury sprzedaży (zgodnie z art. 90 ustawy o podatku od towarów i usług), należy odpowiednio uzupełnić poniższe dane:

- prewspółczynnik (PRE), wstępny na rok: wynosi:
- wskaźnik struktury sprzedaży (WSS), wstępny na rok: wynosi:

.....
*podpis Głównego Księgowego Jednostki
Użytkującej*

.....
*podpis Dyrektora Jednostki
Użytkującej*

** należy zaznaczyć wyłącznie jeden punkt właściwy dla wykorzystania danej infrastruktury*

3. Obowiązku przekazywania informacji w formie oświadczenia o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie stosuje się w przypadku, gdy Jednostce Realizującej znany jest zakres prawa do odliczenia w odniesieniu do inwestycji, w wyniku której powstanie składnik majątkowy wykorzystywany przez Jednostkę Użytkującą a Jednostka Realizująca stosuje proporcje Jednostki Użytkującej w ramach odliczania podatku naliczonego także w odniesieniu do innych towarów i usług. W takim przypadku stosuje się zasady określone w § 84 niniejszego załącznika.

§ 84. [Terminy przekazywania przez Jednostkę Użytkującą informacji o zakresie prawa do odliczenia i konsekwencje podatkowe]

1. W trakcie realizacji inwestycji, aż do przekazania składnika majątku do użytkowania, Jednostka Użytkująca infrastrukturę, jest zobowiązana do przekazywania do Jednostki Realizującej inwestycję, informację za poprzedni rok kalendarzowy dotyczącą wysokości PRE (w rozumieniu art. 86 ust. 2a ustawy o VAT) oraz WSS (w rozumieniu art. 90 ustawy o VAT), w formie pisma zawierającego poniższe dane:

- 1) prewspółczynnik (PRE) rzeczywisty za rok: wynosi:
- 2) wskaźnik struktury sprzedaży (WSS) rzeczywisty za rok: wynosi:

Informacja ta przesyłana jest bez wezwania, w terminie **do dnia 5 lutego danego roku kalendarzowego**.

2. Po przekazaniu do użytkowania powstałego/nabytego składnika majątku, Jednostka Użytkująca przekazuje do Jednostki Realizującej, informację za poprzedni rok podatkowy dotyczącą wysokości PRE (w rozumieniu art. 86 ust. 2a ustawy o VAT) oraz WSS (w rozumieniu art. 90 ustawy o VAT), w formie pisma zawierającego poniższe dane:

- 1) prewspółczynnik (PRE) rzeczywisty za rok: wynosi:
- 2) wskaźnik struktury sprzedaży (WSS) rzeczywisty za rok: wynosi:

Informacja ta przesyłana jest bez wezwania, w terminie **do dnia 5 lutego danego roku kalendarzowego**, aż do zakończenia okresu korekty wieloletniej, o której mowa w art. 90c i art. 91 ustawy o VAT.

3. W przypadku zaistnienia okoliczności skutkujących skorygowaniem rozliczenia VAT,

w ramach którego ujęty został VAT związany z tą inwestycją (np. zmiany sposobu wykorzystania, zmiany użytkownika, nieprzekazania stosownych informacji we wskazanych wyżej terminach):

- 1) ewentualne zwiększenie zobowiązania podatkowego (lub zmniejszenie zadeklarowanego zwrotu) zostanie pokryte z planu finansowego Jednostki Realizującej, Dyrektor Jednostki Użytkującej zobowiązany jest do przekazania z planu finansowego swojej Jednostki kwoty podatku wynikającej z korekty, z ewentualnymi odsetkami, do planu finansowego Jednostki Realizującej;
- 2) ewentualne zmniejszenia zobowiązania podatkowego (lub zwiększenie zadeklarowanego zwrotu) Jednostka Realizująca:
 - a) w trakcie realizacji inwestycji pomniejsza nakłady (wydatki),
 - b) po zakończeniu inwestycji i oddaniu jej do użytkowania, w następnych latach rozliczeniowych przekazuje na dochody miasta.

§ 85. [Zasady odliczania VAT w przypadku zakupu wyposażenia]

Postanowienia § 83 i § 84 niniejszego załącznika mają również zastosowanie do odliczeń podatku naliczonego dotyczących nabycia pozostałych środków trwałych w ramach realizowanych inwestycji (pierwsze wyposażenie) ponoszonych przez Jednostkę Realizującą, a także do wydatków remontowych również ponoszonych przez tę Jednostkę.

§ 86. [Zasady odliczania VAT w przypadku zakupów towarów innych niż składniki majątkowe]

1. W przypadku, gdy usługa lub towar, niebędące składnikami majątku GMK, zakupione przez jedną Jednostkę GMK zostanie wykorzystana do czynności opodatkowanych w innej Jednostce (np. odsprzedane podmiotowi zewnętrznemu), możliwe jest odliczenie podatku VAT z faktury zakupowej z uwzględnieniem następujących zasad:
 - 1) Jednostka dokonująca zakupu zobowiązana jest do ustalenia zakresu prawa do odliczenia oraz kwoty podatku VAT podlegającego odliczeniu;
 - 2) w przypadku, gdy w ramach wewnętrznych rozliczeń, Jednostki dokonują obciążenia poniesionymi przez siebie kosztami, a wewnętrzne rozliczenia między Jednostkami dokumentowane są notami księgowymi, które pozostają poza systemem VAT;
 - 3) kwota obciążenia ustalana jest drogą e-mailową przed wystawieniem noty księgowej;
 - 4) w przypadku, gdy:
 - a) Jednostka odbierająca nie wykorzystuje zakupionych towarów i usług do dalszej odsprzedaży lub wykorzystuje do działalności publicznej – nota księgowa wystawiana jest w kwocie brutto,
 - b) Jednostka odbierająca wykorzystuje zakupione towary i usługi do działalności gospodarczej, w tym do dalszej odsprzedaży – nota księgowa wystawiana jest w kwocie brutto pomniejszonej o kwotę podatku VAT podlegającą odliczeniu;
 - 5) Jednostka odbierająca notę, zobowiązana jest do złożenia Jednostce wystawiającej notę, oświadczenia o przeznaczeniu zakupionego towaru lub usługi. Oświadczenie to następuje poprzez zaznaczenie na nocie księgowej jednego z punktów:
 - a) zakup związany wyłącznie ze sprzedażą opodatkowaną VAT,

- b) zakup związany ze sprzedażą opodatkowaną VAT i zwolnioną z VAT,
- c) zakup związany ze sprzedażą opodatkowaną VAT i niepodlegającą opodatkowaniu VAT,
- d) zakup związany ze sprzedażą opodatkowaną VAT, sprzedażą zwolnioną z VAT i działalnością niepodlegającą opodatkowaniu VAT,
- e) zakup związany wyłącznie ze sprzedażą zwolnioną z VAT,
- f) zakup związany wyłącznie z działalnością niepodlegającą opodatkowaniu VAT,
- g) zakup związany ze sprzedażą zwolnioną z VAT i działalnością niepodlegającą opodatkowaniu VAT;

W przypadku tylko częściowego powiązania nabytych towarów i usług ze sprzedażą opodatkowaną (pkt b, c i d), w oświadczeniu należy podać wysokość proporcji, przy zastosowaniu której/ych należy dokonać częściowego odliczenia podatku naliczonego.

- 6) W przypadku, gdy nie jest wystawiana nota księgową o której mowa w pkt 5, Jednostka wykorzystująca zakupione towary i usługi przesyła oświadczenie o przeznaczeniu tych towarów lub usług w formie dokumentu zgodnie z wzorem zamieszczonym w ust. 2.

3. Wzór oświadczenia:

Oświadczenie z dnia
dotyczące odliczenia podatku VAT naliczonego

W związku z nabyciem przez:

.....
nazwa Jednostki dokonującej nabycia

następujących towarów lub usług:

.....
.....
.....

oświadczam, że nabyte towary i usługi będą wykorzystywane przez:

.....
nazwa Jednostki wykorzystującej

na cele związane*:

- 1) wyłącznie ze sprzedażą opodatkowaną VAT,
- 2) ze sprzedażą opodatkowaną VAT i zwolnioną z VAT,
- 3) ze sprzedażą opodatkowaną VAT i niepodlegającą opodatkowaniu VAT,
- 4) ze sprzedażą opodatkowaną VAT, sprzedażą zwolnioną z VAT i działalnością niepodlegającą opodatkowaniu VAT,
- 5) wyłącznie ze sprzedażą zwolnioną z VAT,
- 6) wyłącznie z działalnością niepodlegającą opodatkowaniu VAT,
- 7) ze sprzedażą zwolnioną z VAT i działalnością niepodlegającą opodatkowaniu VAT.

Jeżeli powyżej wskazano wykorzystanie towarów lub usług opisane w punkcie 2, 3 lub 4, co oznacza, że odliczenie podatku VAT winno być dokonane z zastosowaniem np. przewspółczynnika (zgodnie z art. 86 ust. 2a ustawy o podatku od towarów i usług) i/lub wskaźnika struktury sprzedaży (zgodnie z art. 90 ustawy o podatku od towarów i usług), należy odpowiednio uzupełnić poniższe dane:

- przewspółczynnik (PRE) wstępny na rok: wynosi:
- wskaźnik struktury sprzedaży (WSS) wstępny na rok: wynosi:

.....
podpis Głównego Księgowego Jednostki
Użytkującej

.....
podpis Dyrektora Jednostki
Użytkującej

** należy zaznaczyć wyłącznie jeden punkt właściwy dla nabycia danych towarów lub usług*

Rozdział 6

Roczna korekta odliczeń podatku naliczonego oraz korekta z uwagi na zmianę przeznaczenia lub zbycie składników majątkowych

§ 87. [Roczna korekta odliczenia podatku naliczonego dokonanego przy zastosowaniu przewspółczynnika i wskaźnika struktury sprzedaży]

1. Po zakończeniu danego roku dokonywana jest tzw. „roczna korekta” podatku naliczonego, tj. podatnik jest zobowiązany:
 - 1) ustalić przewspółczynnik i/lub wskaźnik struktury sprzedaży za zakończony rok podatkowy (tzw. „rzeczywisty” PRE i WSS) oraz
 - 2) zastosować rzeczywisty PRE i/lub WSS do podatku VAT związanego z wydatkami służącymi sprzedaży mieszanej, w odniesieniu do którego dokonano częściowego odliczenia podatku naliczonego w rozliczeniach za okresy zakońzonego roku podatkowego i jeśli występuje różnica w stosunku do wysokości wstępnego odliczenia, należy uwzględnić tę różnicę do rozliczenia.
2. Korekty rocznej dokonuje się w rozliczeniu za styczeń roku następującego po zakończonym roku.
3. Korekta, o której mowa w ust. 1, dotycząca podatku VAT związanego z towarami i usługami stanowiącymi koszty ogólnozakładowe lub inne bieżące wydatki służące działalności mieszanej - dokonywana jest jednorazowo, w kwocie odpowiadającej różnicy pomiędzy podatkiem naliczonym wyliczonym przy zastosowaniu proporcji wstępnej a wyliczonym przy zastosowaniu proporcji rzeczywistej.
4. Odrębne zasady korekty zostały przewidziane dla wydatków związanych z nabyciem środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (WNIp) związanych z działalnością mieszaną tj.:
 - 1) jeżeli wartość środka trwałego lub WNIp nie przekracza 15.000 zł (w tym jest równa 15.000 zł), dokonuje się jednorazowej korekty w rozliczeniu za styczeń roku następującego po roku, w którym środek trwały/WNIp zostały oddane do używania;
 - 2) w przypadku środków trwałych i WNIp, których wartość przekracza 15.000 zł, innych niż nieruchomości i prawa wieczystego użytkowania nieruchomości, korekty dokonuje się przez okres 5 lat, przy czym korekta w każdym z tych lat dotyczy 1/5 VAT naliczonego;

- 3) w przypadku nieruchomości i prawa wieczystego użytkowania nieruchomości, korekty dokonuje się przez okres 10 lat, a korekta w każdym z tych lat dotyczy 1/10 VAT naliczonego.

§ 88. [Korekta odliczenia podatku naliczonego z uwagi na zmianę przeznaczenia lub zbycie składników majątku]

1. W przypadku środków trwałych lub WNiP, których wartość początkowa **nie przekracza 15.000 zł** (w tym jest równa 15.000 zł), jeśli w związku z ich nabyciem przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego w całości (100%) lub częściowo, albo w ogóle nie przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego, ale:

- 1) w toku ich użytkowania nastąpiła **całkowita zmiana ich przeznaczenia** tj.:

- a) jeśli przysługiwało w całości lub częściowo prawo do odliczenia a w wyniku zaistniałej zmiany nie są już wykorzystywane do działalności mającej związek ze sprzedażą opodatkowaną, skutkiem czego jest brak prawa do odliczenia podatku VAT, to pod warunkiem, że zmiana przeznaczenia nastąpiła w okresie 12 miesięcy od końca okresu rozliczeniowego, w którym oddano środki trwałe lub WNiP do użytkowania:

- należy skorygować podatek naliczony w odliczonej wysokości, wykazując odliczoną kwotę in minus,
- korekty dokonuje się jednorazowo, w rozliczeniu za okres, w którym nastąpiła zmiana przeznaczenia, na podstawie sporządzonego dokumentu wewnętrznego,
- po upływie okresu 12 miesięcy od końca okresu rozliczeniowego, w którym oddano środki trwałe lub WNiP do użytkowania - korekty się nie dokonuje,

- b) jeśli nie przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego a w wyniku zaistniałej zmiany są wykorzystywane wyłącznie do działalności mającej związek ze sprzedażą opodatkowaną, skutkiem czego jest prawo do odliczenia całości podatku naliczonego, to pod warunkiem, że zmiana przeznaczenia nastąpiła w okresie 12 miesięcy od końca okresu rozliczeniowego, w którym oddano środki trwałe lub WNiP do użytkowania:

- należy odliczyć całość podatku VAT związanego z ich nabyciem (korekta in plus),
- korekty dokonuje się jednorazowo, w rozliczeniu za okres, w którym nastąpiła zmiana przeznaczenia, na podstawie sporządzonego dokumentu wewnętrznego,
- po upływie okresu 12 miesięcy od końca okresu rozliczeniowego, w którym oddano środki trwałe lub WNiP do użytkowania - korekty się nie dokonuje;

- 2) w toku ich użytkowania nastąpiła **zmiana ich przeznaczenia na częściowe odliczenie** (w tym na inny zakres częściowego prawa do odliczenia przy zastosowaniu PRE i/lub WSS), to pod warunkiem, że zmiana przeznaczenia nastąpiła w trakcie roku kalendarzowego, w którym nastąpiło przyjęcie środków trwałych lub WNiP do użytkowania:

- a) należy dokonać odpowiedniej korekty podatku naliczonego in minus lub in plus,

- b) korekty dokonuje się jednorazowo, w rozliczeniu za styczeń następnego roku, po roku, w którym nastąpiła zmiana przeznaczenia, na podstawie sporządzonego dokumentu wewnętrznego,
 - c) jeśli zmiana nastąpi po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym nastąpiło przyjęcie środków trwałych lub WNiP do użytkowania - to korekty podatku naliczonego się nie dokonuje;
- 3) **nastąpiło ich zbycie**, to pod warunkiem, że zbycie nastąpiło w trakcie roku kalendarzowego, w którym nastąpiło przyjęcie środków trwałych lub WNiP do użytkowania:
- a) należy dokonać odpowiedniej korekty podatku naliczonego in minus lub in plus, o ile wskutek zbycia nastąpi zmiana przeznaczenia danych środków trwałych lub WNiP, z uwzględnieniem zasad, iż:
 - jeżeli transakcja zbycia będzie opodatkowana - w celu dokonania korekty przyjmuje się, że dalsze wykorzystanie tego towaru lub usługi jest związane z czynnościami opodatkowanymi,
 - jeżeli transakcja zbycia będzie zwolniona od podatku lub nie będzie podlegać opodatkowaniu - w celu dokonania korekty przyjmuje się, że dalsze wykorzystanie tego towaru lub usługi jest związane wyłącznie z czynnościami zwolnionymi od podatku lub niepodlegającymi opodatkowaniu,
 - b) korekty dokonuje się jednorazowo, w rozliczeniu za okres, w którym nastąpiło zbycie, na podstawie sporządzonego dokumentu wewnętrznego,
 - c) jeśli zbycie nastąpi po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym nastąpiło przyjęcie środków trwałych lub WNiP do użytkowania - to korekty podatku naliczonego się nie dokonuje.
2. W przypadku środków trwałych lub WNiP, których wartość początkowa **przekracza 15.000 zł oraz nieruchomości**, jeśli w związku z ich nabyciem przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego w całości (100%) lub częściowo, albo w ogóle nie przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego, ale:
- 1) w toku ich użytkowania nastąpiła **zmiana ich przeznaczenia** (niezależnie od tego czy całkowita czy skutkująca prawem do częściowego odliczenia podatku naliczonego), to pod warunkiem, że zmiana przeznaczenia nastąpiła w okresie korekty (który wynosi 5 lat w odniesieniu do środków trwałych i WNiP o wartości początkowej przekraczającej 15.000 zł, 10 lat w odniesieniu do nieruchomości):
 - a) należy dokonać odpowiedniej korekty podatku naliczonego in minus lub in plus,
 - b) korekty dokonuje się częściowo począwszy od rozliczenia za styczeń następnego roku, po roku, w którym nastąpiła zmiana przeznaczenia, do końca okresu korekty wieloletniej, na podstawie sporządzonego dokumentu wewnętrznego,
 - c) korekty tej dokonuje się przy każdej kolejnej zmianie prawa do odliczeń jeżeli zmiana ta następuje w okresie korekty, natomiast jeśli zmiana nastąpi po zakończeniu ww. okresu korekty wieloletniej - to korekty podatku naliczonego się nie dokonuje;

- 2) **nastąpiło ich zbycie**, to pod warunkiem, że zmiana przeznaczenia nastąpiła w okresie korekty (który wynosi 5 lat w odniesieniu do środków trwałych i WNIP o wartości początkowej przekraczającej 15.000 zł, 10 lat w odniesieniu do nieruchomości):
- a) należy dokonać odpowiedniej korekty podatku naliczonego in minus lub in plus, o ile wskutek zbycia nastąpi zmiana przeznaczenia danych środków trwałych, WNIP lub nieruchomości z uwzględnieniem zasad, iż:
 - jeżeli transakcja zbycia będzie opodatkowana - w celu dokonania korekty przyjmuje się, że dalsze wykorzystanie tego towaru lub usługi jest związane z czynnościami opodatkowanymi,
 - jeżeli transakcja zbycia będzie zwolniona od podatku lub nie będzie podlegać opodatkowaniu - w celu dokonania korekty przyjmuje się, że dalsze wykorzystanie tego towaru lub usługi jest związane wyłącznie z czynnościami zwolnionymi od podatku lub niepodlegającymi opodatkowaniu,
 - b) korekty dokonuje się jednorazowo, w rozliczeniu za okres, w którym nastąpiło zbycie, na podstawie sporządzonego dokumentu wewnętrznego,
 - c) jeśli zbycie nastąpi po zakończeniu ww. okresu wieloletniej - to korekty podatku naliczonego się nie dokonuje.

Rozdział 7

Szczególne zasady, które mogą być przyjęte przez Jednostki w odniesieniu do realizacji prawa do odliczania podatku naliczonego

§ 89. [Możliwość całkowitej rezygnacji z odliczania podatku naliczonego przez Jednostkę w danym roku]

1. Z uwagi na fakt, iż odliczanie podatku naliczonego jest prawem podatnika, do korzystania z którego nie jest on zobowiązany na mocy przepisów podatkowych, to te Jednostki, w rozliczeniach których:
 - 1) podatek naliczony do odliczania jest bardzo niski w skali roku oraz
 - 2) realizowana przez nie sprzedaż opodatkowana podatkiem VAT jest marginalna i dotyczy najczęściej okazjonalnie deklarowanej sprzedaży opodatkowanej VAT (co może dotyczyć np. podatku VAT związanego z zakupami służącymi wynajmowi/dzierżawie lokali użytkowych, powierzchni na cele komercyjne, reklamowe, refakturowania mediów),mogą podjąć decyzję o całkowitej rezygnacji z odliczania podatku naliczonego w danym roku.
2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, winna być podjęta **z uwzględnieniem zasady gospodarności**. W tym celu należy dokonać analizy ekonomicznej na podstawie danych poprzedniego roku (lub kilku lat) uwzględniającej m.in. następujące dane:
 - 1) wysokość VAT-u podlegającego odliczeniu za rok (lata) będący podstawą analizy;
 - 2) wysokość właściwego dla Jednostki PRE i/lub WSS, który miałby zastosowanie do odliczeń przez nią podatku naliczonego w roku (latach) będącym podstawą analizy;
 - 3) koszty nakładów pracy związanych z comiesięcznym rozliczaniem podatku VAT i odliczaniem podatku naliczonego.

3. Decyzję o zastosowaniu ww. zasady przez Jednostkę podejmuje Dyrektor danej Jednostki i winna mieć ona formę dokumentu wewnętrznego Jednostki, zawierającego uzasadnienie sporządzone z uwzględnieniem dokonanej analizy ekonomicznej. Podjęta decyzja obowiązuje na dany rok.
4. Dokument wewnętrzny, o którym mowa w ust. 3, zawierający informację o podjętej decyzji, należy przekazać do Jednostki Centralnej do dnia 5 lutego roku, w odniesieniu do którego zrezygnowano z odliczania podatku naliczonego, ze wskazaniem czy dana decyzja dotyczy proporcji rzeczywistej za zakończony rok czy proporcji wstępnej na bieżący rok.
5. Niezależnie od podjęcia decyzji, o której mowa w ust. 2, Jednostka winna obliczać WSS i/lub PRE dotyczący prowadzonej przez nią działalności zgodnie z zasadami uregulowanymi w załączniku nr 6 do niniejszego Zarządzenia pt. „Zasady dotyczące wyliczania prewspółczynnika i wskaźnika struktury sprzedaży dla celów odliczania podatku naliczonego”, gdyż inne Jednostki Organizacyjne mogą odliczać podatek naliczony przy zastosowaniu PRE/WSS właściwych dla danej Jednostki, w przypadkach o których mowa w niniejszym załączniku w dziale VIII „Zasady rozliczania podatku naliczonego” w rozdziale 5 „Ustalanie zakresu prawa do odliczania podatku naliczonego, w przypadku gdy wydatek ponoszony jest przez jedną Jednostkę a związany jest z działalnością innej Jednostki GMK”.

§ 90. [Możliwość uznawania przez Jednostkę, że jej PRE lub WSS wynosi 100% lub 0%]

1. W przypadku gdy Jednostka dokonuje częściowego odliczania podatku naliczonego przy zastosowaniu PRE i/lub WSS, a proporcja ta:
 - 1) przekroczyła 98% oraz kwota podatku naliczonego niepodlegająca odliczeniu, wynikająca z zastosowania tych proporcji, w skali roku, byłaby mniejsza niż 10.000 zł - Jednostka ma prawo uznać, że proporcja ta wynosi 100%;
 - 2) nie przekroczyła 2% - Jednostka ma prawo uznać, że proporcja ta wynosi 0%, przy czym w tym przypadku zasada ta może być stosowana tylko wówczas, gdy Jednostka nie zastosowała zasady, o której mowa w § 89.
2. Jeśli dana Jednostka stosuje zarówno PRE jak i WSS, to zasadę o której mowa w ust. 1 może zastosować wyłącznie wówczas, gdy obydwie proporcje (PRE i WSS) spełniają dany warunek tj. obydwie przekroczyły 98% lub obydwie nie przekroczyły 2% (co oznacza, że ich iloczyn przekroczył 98% lub nie przekroczył 2%). Jeśli warunek ten spełnia tylko jedna ze stosowanych proporcji, to powyższa zasada nie ma zastosowania.
3. Decyzję o zastosowaniu ww. zasady przez Jednostkę podejmuje Dyrektor danej Jednostki, przy czym jeśli Jednostka chce uznać, iż stosowana przez nią proporcja dla celów częściowych odliczeń VAT wynosi 0%, to decyzja w tym zakresie winna być podjęta **zgodnie z zasadą gospodarności**. W tym celu należy dokonać analizy ekonomicznej na podstawie danych poprzedniego roku uwzględniającej:
 - 1) wysokość VAT-u, który podlegał odliczeniu za rok będący podstawą analizy,
 - 2) koszty nakładów pracy związanych z comiesięcznym rozliczaniem podatku VAT i odliczania podatku naliczonego,
 - 3) fakt czy proporcja stosowana do odliczeń VAT przez daną Jednostkę może wpływać też na odliczenia VAT innych Jednostek Organizacyjnych GMK (np. w sytuacji, gdy na rzecz danej Jednostki realizowana jest inwestycja przez inną Jednostkę GMK), a więc czy odstąpienie od stosowania PRE/WSS wyliczonego w wysokości

1% lub 2% nie pozbawi Jednostki realizującej inwestycję znacznych środków, które mogłyby odzyskać w ramach bieżącego rozliczenia VAT w toku prowadzonej inwestycji lub w ramach korekty rocznej odliczonego częściowo podatku naliczonego.

4. Decyzja, o której mowa w ust. 3 winna mieć formę dokumentu wewnętrznego Jednostki, zawierającego uzasadnienie sporządzone z uwzględnieniem dokonanej analizy ekonomicznej. Decyzja obowiązuje w odniesieniu do proporcji wstępnej lub rzeczywistej stosowanej w odniesieniu do konkretnego roku, jeśli ma dotyczyć zarówno proporcji rzeczywistej za zakończony rok jak i wstępnej na bieżący rok – to w ww. dokumencie wewnętrznym winno być to jednoznacznie wskazane.
5. Dokument wewnętrzny zawierający informację o podjętej decyzji, o której mowa w ust. 3, należy przekazać do Jednostki Centralnej **do dnia 5 lutego** roku, w odniesieniu do którego zrezygnowano z odliczania podatku naliczonego, ze wskazaniem czy dana decyzja dotyczy proporcji rzeczywistej za zakończony rok czy proporcji wstępnej na bieżący rok. Podjęcie decyzji o zastosowaniu ww. zasady nie wpływa jednak na sposób przyporządkowania danego zakupu do sprzedaży, nadal należy przyjmować, że zakup służy sprzedaży mieszanej. Jeśli więc PRE/WSS wstępny zostanie przyjęty w wysokości 0% i nie będzie na bieżąco odliczany VAT w poszczególnych deklaracjach danego roku, to jednak, jeśli jedna z tych proporcji lub obie, wyliczane po zakończeniu roku, przekroczą 2%, to w korekcie rocznej dokonywanej w rozliczeniu za styczeń następnego roku, będzie należało dokonać już faktycznego odliczenia z wszystkich faktur, które zostały zakwalifikowane w ciągu danego roku jako związane ze sprzedażą mieszaną (opodatkowaną i zwolnioną lub opodatkowaną i niepodlegającą opodatkowaniu VAT, bądź opodatkowaną, zwolnioną i niepodlegającą opodatkowaniu VAT).

DZIAŁ IX

ZASADY REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ

Z ZASTOSOWANIEM MECHANIZMU PODZIELONEJ PŁATNOŚCI

§ 91. [Zasady ogólne MPP]

1. Przelewy w ramach mechanizmu podzielonej płatności (MPP, z ang. split payment) mogą wysyłać i otrzymywać jedynie podatnicy VAT.
2. Przelewy w ramach MPP możliwe są tylko w PLN – przelewy krajowe (wewnętrzne, zewnętrzne, w tym SORBNET), polecenia zapłaty oraz zlecenia stałe.
3. Podzielona płatność nie dotyczy:
 - 1) faktur dokumentujących transakcje:
 - a) zwolnione od podatku,
 - b) transakcje opodatkowane stawką VAT 0%,
 - c) niepodlegające opodatkowaniu podatkiem VAT,
 - d) niepodlegające opodatkowaniu w Polsce;
 - 2) faktur opłacanych gotówką;
 - 3) faktur opłacanych kartą płatniczą.
4. Do zlecenia i odebrania przelewu split payment, konieczne jest posiadanie rachunku VAT.
5. Środki finansowe na rachunku VAT mogą wynikać wyłącznie z zastosowania przez kontrahenta mechanizmu podzielonej płatności lub zwrotu podatku VAT.

6. Bank obsługujący GMK automatycznie zakłada jeden rachunek VAT do każdego rachunku bieżącego. Na życzenie klienta, tj. Jednostki organizacyjnej, Bank może otworzyć więcej niż jeden rachunek VAT, przypisany do wskazanego przez klienta jednego rachunku bankowego. W przypadku posiadania przez Jednostki oświatowe wydzielonego rachunku dochodów, do tego rachunku jest tworzony rachunek VAT. Rachunek bankowy, do którego został utworzony/przypisany rachunek VAT, dalej zwany będzie rachunkiem V. Rachunek VAT, który służy do rozliczeń z tytułu podatku VAT w Jednostce Centralnej funkcjonuje jako rachunek V, do którego jest utworzony rachunek VAT GMK, na którym znajdują się wyłącznie środki wynikające z zastosowania przez kontrahentów GMK mechanizmu podzielonej płatności lub zwrotu podatku VAT.

§ 92. [Zasady szczególne MPP]

1. Dozwolone operacje Jednostki organizacyjnej w ramach rachunków VAT:
 - 1) przelew środków między swoimi rachunkami VAT;
 - 2) przelew środków z rachunków VAT, na rachunek VAT GMK Jednostki Centralnej;
 - 3) zapłata podatku VAT do kontrahenta;
 - 4) zwrot mylnie przekazanych środków przez kontrahenta na jego rachunek VAT;Wszystkie wymienione operacje należy wykonywać tylko poprzez Rachunek V. Jako zasadę należy przyjąć wykorzystywanie w pierwszej kolejności środków finansowych gromadzonych na rachunkach VAT (dokonywanie dozwolonych rodzajów płatności).
2. Jednostka Centralna może dokonywać w ramach rachunku VAT GMK następujące operacje:
 - 1) zapłata podatku VAT do Urzędu Skarbowego;
 - 2) zwrot podatku VAT do Jednostki organizacyjnej na jej rachunek VAT;
 - 3) zwrot mylnie otrzymanych środków na rachunek VAT.Wszystkie wymienione operacje należy wykonywać tylko poprzez Rachunek V.
3. Przelewy w Jednostce organizacyjnej pomiędzy swoimi rachunkami VAT, w Jednostce Centralnej między rachunkiem VAT Jednostki Centralnej, a rachunkiem VAT Jednostki organizacyjnej należy opisywać:
 - 1) w pozycji „Numer faktury” - „PRZEKAZANIE WŁASNE”;
 - 2) w pozycji „tytuł” - numer deklaracji częściowej lub jej korekty.
4. Przelew z rachunków VAT Jednostek organizacyjnych oraz Jednostki Centralnej na rachunek V, może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu przez Jednostkę Centralną zgody Naczelnika Urzędu Skarbowego.

§ 93. [Sposób płatności należności wynikającej z faktury w przypadku skorzystania przez Jednostkę z MPP]

1. Zapłata przy zastosowaniu MPP następuje przy użyciu komunikatu przelewu udostępnionego przez bank.
2. Przelewy split payment są realizowane poprzez rachunek V, z którym powiązany jest rachunek VAT. Wskazanie rachunku VAT w przelewie będzie jednoznaczne z odrzuceniem transakcji.

Przelew split payment

Środki dostępne: 3 680,41 PLN

Z rachunku E rachunek bieżący

Rachunek VAT A rachunek bieżący

Na rachunek Kontrahenci

Nazwa i adres kontrahenta

ID Kontrahenta

Numer faktury VAT

Tytuł

Referencje własne

Kwota brutto PLN

Kwota VAT PLN

Data realizacji

Parametry transakcji

Sposób realizacji

Oczekiwanie na środki

Zakończenie edycji

Wysłanie do realizacji

Realizacja przelewu Split Payment przy braku środków na rachunku VAT

3. W przelewach split payment konieczne będzie wypełnienie dodatkowych pól:

- 1) kwota VAT;
- 2) numer faktury VAT;
- 3) ID kontrahenta (NIP).

W przypadku zapłaty zaliczki, w miejscu informacji dotyczącej numeru faktury, należy wpisać słowo „zaliczka”.

4. Przelewy split payment winny być dokonywane odrębnie dla każdej faktury (nie należy stosować zbiorczych przelewów).
5. Składanie przelewów split payment będzie możliwe w sposób ręczny, a także poprzez import pliku.
6. Dokonując zapłaty w ramach MPP – w pozycji: „kwota VAT” należy wykazać cały VAT wynikający z faktury. W pierwszej kolejności zapłata podatku VAT odbywać się będzie z rachunku VAT. W razie braku środków na rachunku VAT lub środków w niewystarczającej wysokości do zapłaty podatku VAT, dodatkowa kwota VAT zostanie pobrana z odpowiedniego rachunku V.

§ 94. [Obowiązkowy MPP]

1. Z dniem 1 listopada 2019 r. wprowadzony został obowiązek zapłaty należności w ramach MPP, w przypadku łącznego spełnienia następujących warunków określonych przepisami prawa:
 - 1) transakcja jest realizowana pomiędzy podatnikami VAT;
 - 2) transakcja dotyczy towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT;
 - 3) kwota należności ogółem objęta daną fakturą przekracza 15.000 zł, z zastrzeżeniem ust. 4.
2. Obowiązkowa podzielona płatność, o której mowa w ust. 1:
 - 1) dotyczy zarówno całości jak i części zapłaty, w tym zapłaty zaliczki przed

- dokonaniem dostawy towarów lub wykonaniem usługi;
- 2) winna odpowiadać całości kwoty podatku VAT wynikającej z danej faktury z uwzględnieniem faktur korygujących do tej faktury;
 - 3) dotyczy zarówno faktur dokumentujących sprzedaż wyłącznie towarów i usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, jak również przypadku, gdy tylko jedna lub kilka pozycji je obejmuje – niezależnie od tego cała należność ogółem z tej faktury wymaga zapłaty z zastosowaniem MPP;
 - 4) wymaga, by wystawca faktury zamieszczał na niej adnotację „mechanizm podzielonej płatności”.
3. Obowiązek dokonania płatności z zastosowaniem MPP obciąża nabywcę towarów lub usług, również wtedy, gdy kontrahent nie umieści na wystawionej fakturze adnotacji „mechanizm podzielonej płatności”, o której mowa w ust. 2 pkt 4.
 4. W GMK należy stosować zasadę, że w przypadku zakupu od podatnika podatku VAT, towarów i usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, winna być dokonywana płatność z zastosowaniem MPP **niezależnie od kwoty należności objętej daną fakturą**.
 5. W przypadkach innych niż wskazany w ust. 1 mogą być dokonywane przez Jednostki dobrowolne płatności w ramach mechanizmu podzielonej płatności w szczególności w sytuacji posiadania środków na rachunkach VAT.
 6. Zapłata należności w ramach mechanizmu podzielonej płatności w sposób obowiązkowy, dokonywana jest z uwzględnieniem zasad opisanych w niniejszego załącznika w § 91 – 93.

DZIAŁ X

ROZLICZANIE PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG

I SKŁADANE W ZWIĄZKU Z TYM DOKUMENTY DO URZĘDU SKARBOWEGO

§ 95. [Rozliczenie podatku VAT]

1. Rozliczenie podatku VAT polega na zsumowaniu podatku należnego od wszystkich czynności podlegających opodatkowaniu tym podatkiem przez każdą z Jednostek, który następnie podlega zmniejszeniu o podatek naliczony podlegający odliczeniu.
2. Wynikiem rozliczenia jest zobowiązanie podatkowe (jako nadwyżka podatku należnego nad podatkiem naliczonym) lub różnica podatku (jako nadwyżka podatku naliczonego nad należnym), która – gdy wystąpi - winna być wykazywana jako kwota do zwrotu na rachunek bankowy podlegająca zwrotowi w terminie o którym mowa w art. 87 ust. 2 ustawy o VAT. Jedynie w efekcie zbiorczego rozliczenia GMK dokonywanego przez Jednostkę Centralną, w deklaracji VAT przesyłanej do Małopolskiego Urzędu Skarbowego w Krakowie w wyjątkowych przypadkach może być wskazany inny termin zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym zgodnie z decyzją Dyrektora Biura ds. Podatku VAT.
3. Rozliczenie podatku VAT, począwszy od rozliczenia za październik 2020 r., dokonywane jest w ramach pliku JPK_V7M przesyłanego do urzędu skarbowego.

§ 96. [Część deklaracyjna pliku JPK_V7M]

Rozliczenie, o którym mowa w § 95 ust. 1 niniejszego załącznika dokonywane jest aktualnie w części deklaracyjnej pliku JPK_V7M (określanej w niniejszym Zarządzeniu

jako deklaracja VAT). Plik ten obejmuje również część ewidencyjną. Składany jest w formie elektronicznej przez GMK jako jedna całość do urzędu skarbowego. Jednostki natomiast składają do Jednostki Centralnej częściowe pliki JPK_V7M, które następnie na poziomie Jednostki Centralnej są łączone w jeden zbiorczy plik.

§ 97. [Część ewidencyjna pliku JPK_V7M]

1. Ewidencja VAT stanowiąca część pliku JPK_V7M prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności zgodnie z rozporządzeniem ws. szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług. Plik ten składany jest w tej formie za poszczególne okresy rozliczeniowe począwszy od rozliczenia za październik 2020 r.
2. Zasady związane z wypełnianiem ewidencji VAT zostały opisane w niniejszym załączniku w dziale XI „Ewidencjonowanie związane z rozliczeniem VAT” w rozdziale 1 „Zasady prowadzenia ewidencji VAT”.

§ 98. [Rozliczenia VAT za okresy przed październikiem 2020 r.]

Z uwagi na fakt, iż za okresy rozliczeniowe do września 2020 r. dla celów rozliczeń podatku VAT składane były deklaracje VAT-7 oraz odrębnie pliki JPK_VAT obejmujące ewidencję VAT, to ewentualne korekty danych za nieprzedawnione okresy dokonuje się na dotychczasowych zasadach – Jednostki przesyłają do Jednostki Centralnej korekty częściowych deklaracji VAT-7 i korekty częściowych plików JPK_VAT, a następnie Gmina przesyła do urzędu skarbowego zbiorczą korektę deklaracji VAT-7 i zbiorczą korektę pliku JPK_VAT do Ministerstwa Finansów.

§ 99. [Przekazywanie częściowych rozliczeń przez JO]

Zasady dotyczące przekazywania częściowych plików JPK_V7M i ich korekt oraz korekt deklaracji VAT i plików JPK_VAT określa załącznik nr 3 do niniejszego Zarządzenia pt. „Instrukcja tworzenia i przekazywania plików JPK_V7M oraz zasady współpracy pomiędzy Jednostkami w tym zakresie”.

DZIAŁ XI

EWIDENCJONOWANIE TRANSAKCJI OBJĘTYCH ROZLICZENIEM VAT

Rozdział 1

Zasady prowadzenia ewidencji VAT

§ 100. [Ewidencja VAT]

1. Jednostki prowadzą ewidencje dla potrzeb podatku VAT, to jest: rejestry sprzedaży i rejestry zakupów, w sposób umożliwiający prawidłowe - z uwzględnieniem prawidłowego określenia momentu powstania obowiązku podatkowego - oraz terminowe sporządzenie i przekazanie do Jednostki Centralnej:
 - 1) częściowych plików JPK i ich korekt;
 - 2) korekt częściowych deklaracji VAT;
 - 3) innych informacji wymaganych ustawą o podatku od towarów i usług oraz przepisami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie.

2. Ewidencje dla potrzeb podatku VAT prowadzone są:
 - 1) w okresach miesięcznych;
 - 2) w formie elektronicznej przy użyciu programów komputerowych.
3. Jednostki oświatowe prowadzą ewidencje dla potrzeb podatku VAT odrębnie dla rachunku bieżącego oraz wydzielonego rachunku dochodów, jeżeli taki posiadają.
4. W rejestrze zakupów VAT ujmuje się wyłącznie faktury dokumentujące nabycia towarów i usług związane w całości lub w części z czynnościami opodatkowanymi, dla których przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego
5. Ilekroć w niniejszym załączniku jest mowa o prowadzeniu ewidencji VAT, te same zasady dotyczą jej korekt.
6. W rejestrze zakupów VAT ujmuje się wyłącznie faktury dokumentujące nabycia towarów i usług związane w całości lub w części z czynnościami opodatkowanymi, dla których przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego.
7. Korekty ewidencji za nieprzedawnione okresy rozliczeniowe do września 2020 r. dokonywane są według zasad obowiązujących do dnia 30 września 2020 r.

§ 101. [Zakres danych ujmovanych w ewidencji VAT i sposób ich grupowania]

1. Ewidencje Jednostek dla potrzeb podatku VAT powinny zawierać w szczególności dane dotyczące:
 - 1) rodzaju sprzedaży i podstawy opodatkowania;
 - 2) wysokości kwoty podatku należnego, w tym korekt podatku należnego, z podziałem na stawki podatku;
 - 3) kwoty podatku naliczonego obniżającej kwotę podatku należnego, w tym korekt podatku naliczonego;
 - 4) kontrahentów;
 - 5) identyfikatorów podatkowych NIP podatników;
 - 6) dowodów sprzedaży i zakupów;
 - 7) kwoty podatku podlegającego wpłacie do Jednostki Centralnej lub podlegającego zwrotowi z Jednostki Centralnej;
 - 8) inne dane służące identyfikacji poszczególnych transakcji, np. określenie rodzaju rachunku w Jednostkach oświatowych.
2. Ze względu na konieczność wykazania w deklaracji VAT zbiorczych danych w podziale wskazanym w rozporządzeniu ws. szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług, oraz dochowania zasady przewidzianej w art. 109 ust. 3 pkt 1 ustawy o VAT wskazującej na obowiązek uwzględniania w ewidencji m.in. rodzaju sprzedaży, a także dla zapewnienia zgodności deklarowanych kwot z ewidencją VAT, konieczne jest ujęcie w prowadzonych przez Jednostki ewidencjach dla potrzeb podatku VAT danych pogrupowanych na następujące czynności:
 - 1) w zakresie rozliczenia podatku należnego:
 - a) dostawy towarów oraz świadczone usługi na terytorium kraju zwolnione od podatku,
 - b) dostawy towarów oraz świadczone usługi poza terytorium kraju, w tym odrębnie z tytułu świadczenia usług wykazywanych w informacji podsumowującej VAT-UE,

- c) dostawy towarów oraz świadczone usługi na terytorium kraju opodatkowane według poszczególnych stawek podatku VAT, w tym:
 - opodatkowane stawką 0%,
 - opodatkowane stawką 5%,
 - opodatkowane stawką 7% lub 8%,
 - opodatkowane stawką 22% lub 23%,
 - d) eksport towarów,
 - e) wewnątrzwspólnotowe dostawy towarów,
 - f) wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów,
 - g) import towarów,
 - h) import usług, z podziałem na:
 - import usług z wyłączeniem usług nabywanych od podatników podatku od wartości dodanej, do których stosuje się art. 28b ustawy,
 - import usług nabywanych od podatników podatku od wartości dodanej, do których stosuje się art. 28b ustawy,
 - i) dostawy towarów, dla których podatnikiem jest nabywca;
- 2) w zakresie nabycia towarów i usług (z uwzględnieniem korekt):
- a) nabycia składników majątku trwałego, a dokładniej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dających prawo do odliczenia,
 - b) nabycia towarów i usług (innych niż wymienione w lit a) dających prawo do odliczenia.

3. W ewidencji zakupu VAT należy również uwzględnić:

- 1) łączną korektę roczną związaną z zastosowanym w poprzednim roku lub we wcześniejszych latach do odliczenia podatku naliczonego proporcji PRE i/lub WSS dotyczącą środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych;
- 2) łączną korektę roczną związaną z zastosowanym w poprzednim roku do odliczenia podatku naliczonego proporcji PRE i/lub WSS dotyczącą pozostałych towarów i usług;
- 3) korektę związaną ze zmianą przeznaczenia używanych środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, albo pozostałych towarów i usług;
- 4) korektę związaną ze zmianą w stopniu wykorzystania nieruchomości do celów działalności gospodarczej;
- 5) korektę podatku naliczonego (wyłącznie ze znakiem „-”), w przypadku gdy Jednostka nie uregulowała należności wynikającej z faktury dokumentującej dostawę towarów lub świadczenie usług na terytorium kraju w terminie 90 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w umowie lub na fakturze.
- 6) przypadków uregulowania należności, gdy Jednostka (były dłużnik) ma ponownie prawo do zwiększenia kwoty podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym należność uregulowano poprzez zwiększenie kwoty podatku naliczonego, o kwotę uprzedniej korekty. Jeżeli Jednostka uregulowała należność na rzecz wierzyciela w części ma prawo do zwiększenia podatku naliczonego w odniesieniu do uregulowanej części należności.

Rozdział 2

Dodatkowe informacje wymagające uwzględnienia w ewidencji VAT

§ 102. [Część ewidencyjna pliku JPK_V7M – zasady wypełniania]

1. Na podstawie prowadzonej ewidencji VAT generowana jest część ewidencyjna pliku JPK_V7M sporządzanego począwszy od rozliczenia za październik 2020 r. i winna być wypełniona z uwzględnieniem dodatkowo następujących zasad:
 - 1) wszystkie pola w ewidencji, których wypełnienie jest obowiązkowe – winny zostać uzupełnione, przy czym jeśli nie jest możliwe ustalenie wymaganych danych (np. NrKontrahenta, NazwaKontrahenta) należy wpisać „BRAK” (tylko w sytuacji, gdy dane pole jest wypełniane opcjonalnie – zapisów dokonuje się wyłącznie w przypadku wystąpienia wymaganych danych, a w pozostałych przypadkach pole pozostaje puste);
 - 2) pola kwotowe (numeryczne) służą do podania wartości liczbowej, które należy wpisać ciągiem cyfr, nie można używać separatorów dla tysięcy (np. spacji);
 - 3) kwoty w części dotyczącej ewidencji, podawane winny być z dokładnością do 2 miejsc po przecinku – o ile występują (np. 12345.56), przy czym należy stosować kropkę a nie przecinek oddzielający kwotę od części dziesiętnych;
 - 4) wszystkie wartości ujemne poprzedza się znakiem minus („-”);
 - 5) daty podawane są w formacie RRRR-MM-DD (np. 2020-08-31);
 - 6) numery dowodów sprzedaży oraz dowodów zakupu należy ująć w ewidencji w całości, zgodnie z ich oryginalną pisownią, nie należy pomijać części oznaczeń takich dokumentów ani też dodawać dodatkowych oznaczeń (np. faktura);
 - 7) numery identyfikacji podatkowej ujęte w ewidencji należy zapisywać jako ciąg kolejno po sobie następujących cyfr lub liter, bez spacji i innych znaków rozdzielających, a kod literowy kraju należy wyodrębnić do osobnego pola przeznaczonego na ten kod (w przypadku kontrahentów krajowych należy go podawać tylko gdy został wskazany przez danego kontrahenta na fakturze zakupu), przy czym należy pamiętać, że ewentualne zera rozpoczynające numer kontrahenta zagranicznego – są integralną częścią numeru i także winny być wykazywane.
2. W ewidencji VAT winny być też ujmowane dodatkowe oznaczenia zapisów dotyczące określonych grup towarów i usług (GTU), typu dokumentu i procedury sprzedaży.
3. Oznaczenie GTU dotyczy 13 Grup Towarów lub Usług wymienionych w poniższym zestawieniu:

Ozn. grupy	Dostawy lub usługi objęte poszczególnymi grupami
GTU_01	Dostawa napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,2%, piwa oraz napojów alkoholowych będących mieszaniną piwa i napojów bezalkoholowych, w których zawartość alkoholu przekracza 0,5% (CN od 2203 do 2208).
GTU_02	Dostawa towarów, o których mowa w art. 103 ust. 5aa ustawy o VAT (m.in. benzyny silnikowe, gaz płynny, olej napędowy).

Ozn. grupy	Dostawy lub usługi objęte poszczególnymi grupami
GTU_03	Dostawa olejów opalowych nieujętych w GTU_02, olejów smarowych i pozostałych olejów (CN od 2710 19 71 do 2710 19 83 i CN od 2710 19 87 do 2710 19 99, z wyłączeniem smarów plastycznych zaliczonych do kodu CN 2710 19 99), olejów smarowych (CN 2710 20 90) oraz preparatów smarowych (CN 3403, z wyłączeniem smarów plastycznych objętych tą pozycją).
GTU_04	Dostawa wyrobów tytoniowych, suszu tytoniowego, płynu do papierosów elektronicznych i wyrobów nowatorskich, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym.
GTU_05	Dostawa odpadów - wyłącznie określonych w poz. 79-91 załącznika nr 15 do ustawy o VAT.
GTU_06	Dostawa urządzeń elektronicznych oraz części i materiałów do nich, wyłącznie określonych w poz. 7, 8, 59-63, 65, 66, 69 i 94-96 załącznika nr 15 do ustawy o VAT.
GTU_07	Dostawa pojazdów oraz części do tych pojazdów (CN od 8701 do 8708).
GTU_08	Dostawa metali szlachetnych oraz nieszlachetnych - wyłącznie określonych w poz. 1 załącznika nr 12 do ustawy o VAT oraz w poz. 12-25, 33-40, 45, 46, 56 i 78 załącznika nr 15 do tej ustawy.
GTU_09	Dostawa produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych - wyłącznie objętych obowiązkiem zgłoszenia, o którym mowa w art. 37av ust. 1 Prawa farmaceutycznego.
GTU_10	Dostawa budynków, budowli i gruntów oraz ich części i udziałów w prawie własności, w tym również zbycia praw, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o VAT.
GTU_11	Świadczenie usług w zakresie przenoszenia uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, o których mowa w ustawie o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.
GTU_12	Świadczenie usług o charakterze niematerialnym - wyłącznie: doradczych, w tym doradztwa prawnego i podatkowego oraz doradztwa związanego z zarządzaniem (PKWiU 62.02.1, 62.02.2, 66.19.91, 69.20.3, 70.22.11, 70.22.12, 70.22.13, 70.22.14, 70.22.15, 70.22.16, 70.22.3, 71.11.24, 71.11.42, 71.12.11, 71.12.31, 74.90.13, 74.90.15, 74.90.19), w zakresie rachunkowości i audytu finansowego (PKWiU 69.20.1, 69.20.2), prawnych (PKWiU 69.1), zarządczych (PKWiU 62.03, 63.11.12, 66.11.19, 66.30, 68.32, 69.20.4, 70.22.17, 70.22.2, 90.02.19.1), firm centralnych (PKWiU 70.1), marketingowych lub reklamowych (PKWiU 73.1), badania rynku i opinii publicznej (PKWiU 73.2), w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych (PKWiU 72) oraz w zakresie pozaszkolnych form edukacji (PKWiU 85.5).
GTU_13	Świadczenie usług transportowych i gospodarki magazynowej (PKWiU 49.4, 52.1)

4. Stosując oznaczenie GTU należy pamiętać o następujących zasadach:

- 1) stosuje się je jedynie do zewidencjonowanych pojedynczych faktur sprzedaży, co oznacza, że nie dotyczą ewidencjonowanych zbiorczych informacji o sprzedaży rejestrowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej, ani innych zbiorczych informacji wprowadzanych do ewidencji dotyczących sprzedaży nieudokumentowanej fakturami;
- 2) nie należy ich stosować do ujmowanych w ewidencji sprzedaży transakcji zakupu podlegających opodatkowaniu przez nabywcę, a więc takich np. jak WNT, czy import usług - oznaczenie to wprowadzane jest jedynie w odniesieniu do krajowych i transgranicznych dostaw towarów dokonanych przez „siebie” tj. przez Jednostkę;
- 3) oznaczenia te należy stosować także do faktur zaliczkowych;

- 4) należy je również stosować do wystawionych faktur korygujących podlegających uwzględnieniu w ewidencji po 1 października 2020 r., a dotyczących faktur wystawionych przed ww. datą;
- 5) nie dotyczą nieodpłatnego przekazywania towarów lub nieodpłatnego świadczenia usług, o których mowa w art. 7 ust. 2 lub art. 8 ust. 2 ustawy o VAT, które jako zrównane z czynnościami odpłatnymi będą wymagały opodatkowania VAT.
5. W odniesieniu do ewidencjonowanych transakcji należy uwzględniać dodatkowe oznaczenie procedur, w ramach których zostały przeznaczone: WSTO_EE, TP, TT_WNT, TT_D, MR_T, MR_UZ, I_42, I_63, B_SPV, B_SPV_DOSTAWA, B_MPV_PROWIZJA. Znaczenie poszczególnych oznaczeń wskazuje poniższa tabela:

Oznaczenie	Rodzaj transakcji/procedury	Dodatkowe uwagi
WSTO_EE	Wewnątrzwspólnotowa sprzedaż towarów na odległość. Świadczenie usług telekomunikacyjnych, nadawczych i elektronicznych, o których mowa w art. 28k ustawy o VAT.	<p>Ta procedura dotyczy transakcji, które łącznie spełniają następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jest to dostawa towarów (rzeczy ruchomych), które w wyniku dostawy towarów podlegają wysyłce/transportowi z Polski na terytorium innego państwa UE, albo przedmiotem transakcji są usługi telekomunikacyjne, nadawcze lub elektroniczne, • nabywca towarów/usług ma miejsce zamieszkania/siedziby na terytorium innego państwa UE, • nabywcą nie jest podatnik od wartości dodanej, tylko osoba prywatna, a w przypadku nabywania towarów dodatkowym warunkiem jest, że w związku z tym zakupem u nabywcy nie występuje z tytułu zakupu towarów WNT. <p>W przypadku dokonywania ww. sprzedaży podatnik jest zobowiązany prowadzić ewidencję celem ustalenia czy nie zostały przekroczone limit sprzedaży (42.000 zł rocznie), którego przekroczenie obligowałoby do opodatkowania jej w miejscu zakończenia transportu/wysyłki towarów, a w przypadku ww. usług w miejscu zamieszkania nabywcy, chyba że zostałaby wdrożona procedura OSS.</p>
TP	Istniejące powiązania między nabywcą a dokonującym dostawy towarów lub usługodawcą, o których mowa w art. 32 ust. 2 pkt 1 ustawy o VAT.	<p>Podmioty powiązane w rozumieniu wskazanych przepisów to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podmioty, z których jeden podmiot wywiera znaczący wpływ, na co najmniej jeden inny podmiot, albo • podmioty, na które wywiera znaczący wpływ: <ul style="list-style-type: none"> - ten sam inny podmiot, albo - małżonek, krewny lub powinowaty do drugiego stopnia osoby fizycznej wywierającej znaczący wpływ, na co najmniej jeden podmiot, albo • spółka niemająca osobowości prawnej i jej wspólnicy, albo • podatnik i jego zagraniczny zakład. <p>W świetle przepisów obowiązujących od 1.07.2021 r., oznaczenia TP nie stosuje się w przypadku dostaw towarów oraz świadczenia usług, gdy powiązania między sprzedawcą a nabywcą wynikają wyłącznie z powiązania ze Skarbem Państwa lub jednostkami samorządu terytorialnego lub ich związkami.</p> <p>Zatem w przypadku sprzedaży realizowanej przez Gminę na rzecz następujących podmiotów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skarbu Państwa, • powiatowych jednostek budżetowych, które nie podlegały centralizacji dla celów podatku od towarów i usług, • instytucji kultury, których Gmina jest organizatorem,

Oznaczenie	Rodzaj transakcji/procedury	Dodatkowe uwagi
		<ul style="list-style-type: none"> • podmiotów leczniczych, dla których Gmina jest podmiotem tworzącym, • fundacje, których Gmina jest fundatorem, • stowarzyszeń jednostek samorządowych reprezentowanych przez Prezydenta Miasta Krakowa (Metropolia Krakowska), • spółek miejskich, <p>Gmina nie ma obowiązku stosowania oznaczenia „TP” w prowadzonej ewidencji VAT, chyba że wystąpią powiązania osobowe pomiędzy Gminą (daną Jednostką) a kontrahentem.</p>
TT_WNT	Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów dokonane przez drugiego w kolejności podatnika VAT w ramach transakcji trójstronnej w procedurze uproszczonej, o której mowa w dziale XII rozdział 8 ustawy o VAT.	<p>Ta procedura dotyczy transakcji, która łącznie spełnia następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedmiotem transakcji są towary (rzeczy ruchome), • stronami transakcji są 3 podatnicy VAT z terytorium 3 różnych państw członkowskich UE, zarejestrowani w swoich państwach jako podatnicy VAT-UE, • sprzedawane towary są przewożone/wysyłane z terytorium jednego państwa UE na terytorium innego państwa UE, • dostawa jest realizowana w ramach transakcji szeregowych tj. podatnik A sprzedaje towar podatnikowi B (którym jest Gmina), a podatnik B (Gmina) sprzedaje (fakturuje) ten sam towar podatnikowi C, przy czym towar zostaje wysłany/transportowany bezpośrednio od podatnika A do podatnika C, • transportem/wysyłką towarów zajmuje się wyłącznie podatnik A lub B (Gmina), co oznacza, że transport został przyporządkowany do dostawy towarów pomiędzy podatnikami A i B (Gminą) lub z innych przyczyn transport został przyporządkowany do dostawy towarów pomiędzy podatnikami A i B (Gminą). <p>Procedura dotyczy rozliczenia WNT przez podmiot B (Gminę) jako efekt nabycia towarów od podatnika A. Wówczas WNT winno być jednak opodatkowane w kraju, gdzie towar został finalnie przemieszczony (co do zasady w państwie właściwym dla podmiotu C). Jeśli jednak zostanie zastosowane uproszczenie w rozliczeniu tej transakcji, to ww. WNT podlega uwzględnieniu w przez podmiot B (Gminę) w jej rozliczeniu składanym w Polsce (w deklaracji VAT) oraz w składanej jednocześnie informacji podsumowującej VAT-UE, gdzie należy oznaczyć to WNT jako transakcja trójstronna.</p>
TT_D	Dostawa towarów poza terytorium kraju dokonana przez drugiego w kolejności podatnika VAT. w ramach transakcji trójstronnej w procedurze uproszczonej, o której mowa w dziale XII rozdział 8 ustawy o VAT.	<p>Ta procedura dotyczy transakcji, która łącznie spełnia te same warunki, o których mowa powyżej (dot. TT_WNT).</p> <p>Procedura odnosi się jednak do rozliczenia dostawy towarów fakturowanej przez podmiot B (Gminę) na rzecz podmiotu C. Taka dostawa jest traktowana jako dostawa, która winna być opodatkowana w kraju, gdzie towar został finalnie przemieszczony (co do zasady w państwie właściwym dla podmiotu C). Jeśli jednak zostanie zastosowane uproszczenie w rozliczeniu tej transakcji, to ta dostawa podlega uwzględnieniu przez podmiot B (Gminę) w jej rozliczeniu składanym w Polsce (w deklaracji VAT), gdzie jest wykazywany jako dostawa poza terytorium kraju. Dostawa ta podlega również wykazaniu w informacji podsumowującej VAT-UE jako WDT, z oznaczeniem: „ transakcja trójstronna”.</p>
MR_T	Świadczenie usług turystyki opodatkowane na zasadach marży zgodnie z art. 119 ustawy o VAT.	<p>Ta procedura dotyczy transakcji, która łącznie spełnia następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedmiotem transakcji są usługi turystyki, • usługi podlegały opodatkowaniu w procedurze marży, o której mowa w art. 119 ustawy o VAT (czyli podstawę opodatkowania stanowiła

Oznaczenie	Rodzaj transakcji/procedury	Dodatkowe uwagi
		marża). W przypadku ich występowania w składanej deklaracji zaznaczany jest odpowiedni check box.
MR_UZ	Dostawa towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków, opodatkowana na zasadach marży zgodnie z art. 120 ustawy o VAT.	Ta procedura dotyczy transakcji, która łącznie spełnia następujące warunki: <ul style="list-style-type: none"> • przedmiotem transakcji są towary używane, dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie lub antyki, • dostawa podlega opodatkowaniu w procedurze marży, o której mowa w art. 120 ustawy o VAT (czyli podstawę opodatkowania stanowiła marża). W przypadku ich występowania w składanej deklaracji zaznaczany jest odpowiedni check box.
I_42	Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów następująca po imporcie tych towarów w ramach procedury celnej 42 (import).	Ta procedura dotyczy WDT, które następuje bezpośrednio po imporcie tych towarów spoza terytorium UE. Procedura celna o kodzie 42 polega na imporcie towarów do kraju UE (w tym przypadku do Polski), które jednak przeznaczone są do dalszego ich wywozu do innego kraju UE w ramach WDT i z tego względu import towarów w Polsce korzysta ze zwolnienia z podatku VAT.
I_63	Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów następująca po imporcie tych towarów w ramach procedury celnej 63 (import).	Ta procedura również dotyczy WDT, które następuje bezpośrednio po imporcie tych towarów spoza terytorium UE. Procedura celna o kodzie 63 polega na powrotnym przywozie (imporcie) towarów spoza UE do kraju UE (w tym przypadku do Polski), które jednak przeznaczone są do dalszego ich wywozu do innego kraju UE w ramach WDT i z tego względu import towarów w Polsce korzysta ze zwolnienia z podatku VAT.
B_SPV	Transfer bonu jednego przeznaczenia dokonany przez podatnika działającego we własnym imieniu, opodatkowany zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy o VAT.	W odniesieniu do tej procedury należy zauważyć, że: <ul style="list-style-type: none"> • bon – to instrument, w zamian za który możliwe będzie nabycie określonego towaru lub usługi (bon winien zostać przyjęty jako wynagrodzenie) np. karta podarunkowa, voucher, talon, kupon, • jeśli w zamian za bon można nabyć, – co do zasady - ściśle określony towar lub usługę, to jest to bon jednego przeznaczenia (SPV), • transfer takiego bonu (czyli jego pierwsze wydanie po emisji lub każde następne jego wydanie), oznacza, że z momentem transferu dochodzi do dostawy towarów lub wykonania usług, których dotyczy transferowany bon SPV i tym samym czynność ta jest opodatkowana podatkiem VAT (choć brak jeszcze fizycznej dostawy towarów lub świadczenia usług). W przypadku, o którym mowa w art.8a ust. 1 ustawy o VAT, chodzi o podmiot, który wyemitował ten bon i który jednocześnie jest dostawcą towarów lub usług, których ten bon dotyczy.
B_SPV_DOSTAWA	Dostawa towarów oraz świadczenie usług, których dotyczy bon jednego przeznaczenia na rzecz podatnika, który wyemitował bon zgodnie z art. 8a ust. 4 ustawy o VAT.	Ta procedura dotyczy transakcji, która spełnia te same warunki, o których mowa powyżej (dot. B_SPV), z tą różnicą, że chodzi o podmiot, który wprowadził jest dostawcą towarów lub usług, których dotyczy wyemitowany bon, lecz to nie on go wyemitował. Uznaje się jednak, że dokonał on dostawy tych towarów/usług na rzecz emitenta bonu (art. 8a ust. 4 ustawy o VAT).
B_MPV_PROWIZJA	Świadczenie usług pośrednictwa oraz innych usług dotyczących transferu bonu różnego przeznaczenia, opodatkowane zgodnie z art. 8b ust. 2 ustaw o VAT.	Ta procedura dotyczy również bonu, o którym mowa powyżej (uwagi w odniesieniu do B_SPV), z tą różnicą, że: <ul style="list-style-type: none"> • w zamian za bon można nabyć różne towary lub usługi (nie można z góry określić jakie), dlatego jest to bon różnego przeznaczenia (MPV), • transferu bonu (czyli jego pierwszego wydania po emisji lub kolejnego jego wydania) dokonuje podmiot, który nie jest dostawcą towarów lub usług, których dotyczy wyemitowany bon,

Oznaczenie	Rodzaj transakcji/procedury	Dodatkowe uwagi
		<ul style="list-style-type: none"> z chwilą transferu takiego bonu przez ww. podmiot, czynność ta jest opodatkowana jako usługa pośrednictwa oraz inne usługi takie jak usługi dystrybucji lub promocji dotyczące tego bonu (art. 8a ust. 1 ustawy o VAT).

6. Należy zauważyć, że ww. oznaczenia:

- 1) stosowane są wyłącznie w ewidencji sprzedaży;
- 2) mają zastosowanie zarówno do transakcji sprzedaży jak też do ujmowanych w ewidencji sprzedaży transakcji zakupu podlegających opodatkowaniu przez nabywcę, a więc takich np. jak WNT, czy import;
- 3) należy je stosować:
 - a) do faktur sprzedaży towarów lub usług,
 - b) do faktur zaliczkowych,
 - c) do faktur korygujących, w tym do podlegających uwzględnieniu w ewidencji od dnia 1 października 2020 r., a dotyczących faktur wystawionych przed ww. datą;
- 4) nie mają zastosowania do dowodów sprzedaży z oznaczeniem RO.

7. W ewidencji VAT niezbędne jest również wskazywanie typu ewidencjonowanego dokumentu. Jest to pole, które będzie należało wypełnić wpisując: RO, FP, VAT_RR, MK, WEW w odniesieniu do następujących dokumentów:

- 1) **RO** – zbiorczy wewnętrzny dokument zawierający informację o sprzedaży zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej (*oznaczenie stosowane w ewidencji sprzedaży*);
- 2) **FP** – faktura, o której mowa w art. 109 ust. 3d ustawy o VAT tj. faktura do paragonu (*oznaczenie stosowane w ewidencji sprzedaży*);
- 3) **VAT_RR** – faktura VAT RR, o której mowa w art. 116 ustawy o VAT tj. wystawiana w przypadku zakupu produktów rolnych od rolnika ryczałtowego (*oznaczenie stosowane w ewidencji zakupu*);
- 4) **MK** – faktura wystawiona przez podatnika będącego dostawcą lub usługodawcą, który wybrał metodę kasową rozliczeń określoną w art. 21 ustawy o VAT (*oznaczenie stosowane w ewidencji zakupu*);
- 5) **WEW** – dokument wewnętrzny, na podstawie którego ewidencjonowana jest sprzedaż (nieudokumentowana fakturami ani raportem z kasy rejestracyjnej) lub ewidencjonowane są korekty w zakresie podatku naliczonego (*oznaczenie stosowane w ewidencji sprzedaży lub zakupu*).

Natomiast w przypadku braku wymienionych przypadków – pole to winno pozostać puste.

8. Celem prawidłowego stosowania oznaczenia wymienionych powyżej typów dokumentów należy pamiętać, iż:

- 1) oznaczenie **FP** dotyczy – jak wyżej wskazano – faktury do paragonu, której sposób ewidencjonowania określony został w obowiązującym od 1 października 2020 r. art. 109 ust. 3d ustawy o VAT. Fakturę taką należy ująć w okresie, w którym zostanie wystawiona, ale nie większa ona wartości sprzedaży i podatku należnego za ten okres, ponieważ sprzedaż ta została zaewidencjonowana przy użyciu kasy

rejestrującej i ujęta w raporcie fiskalnym, w okresie rozliczeniowym, w którym co do zasady powstał obowiązek podatkowy. W konsekwencji, w sumach kontrolnych ewidencji w zakresie podatku należnego nie jest uwzględniana wysokość podstawy opodatkowania i podatku należnego z tytułu dostawy towarów oraz świadczenia usług udokumentowanych ww. faktur (oznaczoną FP). Zasada taka została przyjęta przez ustawodawcę w celu uniknięcia korekt plików JPK i deklaracji VAT za okresy wcześniejsze (i dlatego właściwym będzie ujęcie faktury w ewidencji VAT za miesiąc, w którym wystawiono fakturę, niezależnie od tego, w jakim okresie sprzedaż została ujęta w raporcie fiskalnym);

- 2) Jednostka winna dokonywać wpisów w ewidencji oznaczonych znacznikiem **RO** w odniesieniu do obrotów zarejestrowanych przy zastosowaniu kasy rejestrującej, na podstawie zbiorczych zestawień (raportów) miesięcznych, w tym w przypadku użytkownika kilku. W wyjątkowych przypadkach sprzedaż ewidencjonowana przy zastosowaniu kasy rejestrującej może być uwzględniana w ewidencji częściej niż raz w miesiącu;
- 3) kolejnym typem dokumentów są dokumenty wewnętrzne oznaczone jako **WEW**, które sporządzane winny być, gdy Jednostka nie wystawia faktury sprzedaży lub nie rejestruje sprzedaży przy zastosowaniu kasy rejestrującej, jednak na skutek zaistniałego zdarzenia gospodarczego zobowiązana będzie do naliczenia podatku VAT, albo gdy w określonych przypadkach winna dokonać korekty podatku naliczonego.

Oznaczenie WEW dotyczyć będzie ewidencjonowania dokumentów wewnętrznych, w których np.:

- a) naliczony zostanie podatek VAT od nieodpłatnego przekazywania towarów lub nieodpłatnego świadczenia usług, o których mowa w art. 7 ust. 2 lub art. 8 ust. 2 ustawy o VAT – które, jako zrównane z czynnościami odpłatnymi, będą wymagały opodatkowania VAT (może to być 1 dokument w odniesieniu do wszystkich tego typu transakcji rodzących obowiązki podatkowe w danym miesiącu lub odrębne dokumenty do każdej tego typu czynności),
- b) uwzględniona zostanie sprzedaż zwolniona, w odniesieniu do której nie wystawiono faktur,
- c) uwzględniona zostanie bezrachunkowa sprzedaż na rzecz osób fizycznych, która nie podlegała rejestracji przy zastosowaniu kasy rejestrującej,
- d) dokonana zostanie korekta roczna w zakresie podatku naliczonego w związku ze zmianą proporcji do odliczenia podatku naliczonego tj. PRE i/lub WSS (dokonywana zgodnie z art. 90a-90c oraz art. 91 ustawy o VAT) – taka korekta dokonywana winna być zbiorczo w odniesieniu do wszystkich zdarzeń objętych korektą, w podziale jedynie na korektę podatku naliczonego od nabycia towarów i usług zaliczanych do środków trwałych oraz na korektę dotyczącą nabycia pozostałych towarów i usług,
- e) dokonana zostanie korekta związana ze zmianą przeznaczenia używanych środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, albo pozostałych towarów i usług, albo związana ze zmianą w stopniu wykorzystania nieruchomości do celów działalności gospodarczej,

f) gdy Jednostka w związku z nabytymi towarami lub usługami, w odniesieniu do których dokonała odliczenia podatku naliczonego, winna zmniejszyć podatek naliczony z uwagi na uzgodnienie z dostawcą towarów lub usługodawcą) warunków obniżenia wartości tych towarów/usług (zgodnie z zasadami przewidzianymi w z art. 29a ust. 13 i ust. 14 ww. ustawy o VAT) i przed upływem danego okresu rozliczeniowego warunki te zostaną spełnione, a Jednostka do końca miesiąca, w którym ziściło się ww. uzgodnienie i spełnienie warunków uzgodnienia, nie otrzymała jeszcze faktury korygującej (w kwotach *in minus*).

Transakcje, które dotyczą importu usług, wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów czy dostaw, dla których podatnikiem jest nabywca, wykazane winny zostać w ewidencji na podstawie dokumentu zakupu (bez oznaczenia WEW), jeżeli taki dokument Jednostka otrzymała. W innych przypadkach – do ewidencji transakcje te winny być wprowadzone także na podstawie dokumentów ozn. WEW.

§ 103. [Korekta części ewidencyjnej pliku JPK_V7M]

Korygowanie zapisów w ewidencji należy dokonywać z uwzględnieniem zasad opisanych poniżej:

- 1) w przypadku korekty ewidencji, należy złożyć nowy, kompletny oraz zawierający poprawione dane plik XML;
- 2) korekty dokumentów wpływających na wysokość podstawy opodatkowania lub podatku należnego („in plus” lub „in minus”) należy ująć w ewidencji na podstawie dokumentu korygującego ze wskazaniem jego numeru, dokument ten winien zostać ujęty za okres, za który zgodnie z przepisami ustawy powinna nastąpić korekta;
- 3) korektę błędnego wpisu niewpływającego na wysokość podatku należnego lub naliczonego dokonuje się, co do zasady poprzez jego wystornowanie tj. wpisanie ze znakiem przeciwnym całego wpisu oraz ponowne dodanie prawidłowego wpisu z podaniem pierwotnego numeru dokumentu (np. DowodSprzedazy, NrKontrahenta, NazwaKontrahenta), dokument ten winien zostać ujęty za okres, w którym został uwzględniony dokument pierwotny;
- 4) korekty dokumentów wpływających na wysokość podatku naliczonego „in plus” lub „in minus” należy, co do zasady ująć w ewidencji z numerem dokumentu korygującego;
- 5) w przypadku korekty podstawy opodatkowania i podatku należnego z tytułu nieściągalnych wierzytelności (dokonywanej na podstawie art. 89a ust. 1 ustawy o VAT), do ewidencji sprzedaży wprowadza się dane z faktury i kwoty ujemne w odpowiednich dla stawek pozycjach, a ponadto podaje się wartość „1” w polu „KorektaPodstawyOpodt”, a jeśli po dokonaniu tej korekty zaistnieje potrzeba ponownego uwzględnienia tej samej sprzedaży w ewidencji VAT z uwagi np. na fakt, iż kontrahent dokonał zapłaty – to ponownie ewidencjonowana jest ta sama faktura z kwotami dodatnimi i znów należy podać wartość „1” w polu „KorektaPodstawyOpodt”.

§ 104. [Zerowy cząstkowy JPK_V7M]

Jeżeli Jednostka w danym okresie nie dokona żadnej transakcji, która winna być wykazana

w ewidencji VAT w okresie rozliczeniowym (brak sprzedaży i brak zakupów), należy wówczas złożyć tzw. „zerowy” JPK-V7M.

Celem złożenia go w sposób prawidłowy należy wówczas:

- 1) w polach: „LiczbaWierszySprzedazy” oraz „LiczbaWierszyZakupow” - wpisać: „0”;
- 2) w polach: „PodatekNalezny” oraz „PodatekNaliczony” - wpisać „0.00”;
- 3) w deklaracji VAT wypełnić pola P_38 oraz P_51 wpisując „0”.

Rozdział 3

Ewidencjonowanie sprzedaży przy zastosowaniu kasy rejestrującej

§ 105. [Obowiązek ewidencjonowania sprzedaży przy zastosowaniu kasy rejestrującej]

Podatnicy VAT dokonujący sprzedaży towarów lub usług na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych są obowiązani prowadzić ewidencję obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących. Regulacja ta ma jednak zastosowanie tylko do takiej sprzedaży na rzecz ww. osób, która nie jest objęta zwolnieniami unormowanymi w rozporządzeniu ws. zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących.

§ 106. [Zwolnienia z obowiązku posiadania kasy rejestrującej]

1. Gmina Miejska Kraków, w tym w odniesieniu do działalności jej Jednostek, korzysta ze zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania na kasie rejestrującej sprzedaży na rzecz osób fizycznych lub rolników ryczałtowych, na podstawie § 3 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia ws. zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących.

Zwolnienie to nie obejmuje tych Jednostek, które:

- 1) przed centralizacją rozliczeń VAT (tj. przed 1.01.2017 r.) rozpoczęły ewidencjonowanie sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestracyjnych;
 - 2) po dniu 1.01.2017 r. rozpoczęły ewidencjonowanie sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestracyjnych np. z uwagi na rozpoczęcie sprzedaży towarów lub usług, które obligatoryjnie wymagają zaewidencjonowania na kasie rejestrującej w przypadku ich sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych;
 - 3) na dzień 31.12.2016 r. nie wykazywały żadnej sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych;
 - 4) na dzień 31.12.2016 r. nie istniały, a powstały po 1.01.2017 r.;
 - 5) powstały po 1.01.2017 r. w wyniku przekształcenia, reorganizacji lub innej zmiany jednostki organizacyjnej istniejącej na dzień 31.12.2016 r. nieobjętej zwolnieniem z obowiązku ewidencjonowania sprzedaży przy zastosowaniu kasy z uwagi na fakt, iż nie dokonywały w ogóle sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej.
2. W przypadku gdy do danej Jednostki nie ma zastosowanie zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, stosowane mogą być zwolnienia przedmiotowe przewidziane w rozporządzeniu wskazanym w ust.1 dotyczące określonych czynności podlegających ustawie o VAT. Spośród zwolnień objętych tym rozporządzeniem, należy szczególnie zwrócić uwagę na zwolnienia od ewidencjonowania sprzedaży na kasie rejestrującej przewidziane w odniesieniu do:
 - 1) dostawy towarów lub świadczenia usług przez podatnika na rzecz jego pracowników;

- 2) świadczenia usług, za które Jednostka otrzyma w całości zapłatę na rachunek bankowy (za pośrednictwem poczty, banku lub SKOK), a z ewidencji i dowodów dokumentujących zapłatę jednoznacznie wynika jakiej konkretnie czynności dotyczyła;
 - 3) wynajmu i usług zarządzania nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi, jeżeli świadczenie tych usług w całości zostało udokumentowane fakturą lub świadczący usługę otrzyma w całości zapłatę za wykonaną czynność na rachunek bankowy (za pośrednictwem poczty, banku lub SKOK), a z ewidencji i dowodów dokumentujących zapłatę jednoznacznie wynika, jakiej konkretnie czynności dotyczyła;
 - 4) dostawy nieruchomości;
 - 5) dzierżawy gruntów oraz oddania gruntów w użytkowanie wieczyste;
 - 6) nieodpłatnych dostaw towarów lub nieodpłatnego świadczenia usług;
 - 7) dostaw towarów i świadczenia usług, które na podstawie przepisów o podatku dochodowym są zaliczane przez Jednostkę do środków trwałych oraz WNiP podlegających amortyzacji, jeżeli czynności te w całości zostały udokumentowane fakturą;
 - 8) usługi archiwów, wyłącznie usługi administracji publicznej pomocnicze ogólne.
- Pozostałe zwolnienia zawiera ww. rozporządzenie.
3. W przypadku zwolnienia przewidzianego w ust. 2 pkt 2 (otrzymanie zapłaty przelewem), należy pamiętać, że:
 - 1) zwolnienie to dotyczy wyłącznie usług (nie dotyczy więc dostaw towarów);
 - 2) zapłata za daną usługę winna zostać dokonana w całości na rachunek bankowy za pośrednictwem poczty, banku lub SKOK (zwolnieniem o którym mowa nie są objęte usługi w takim przypadku, gdy nabywca częściowo płaci za nie w gotówce, a częściowo przelewem);
 - 3) z ewidencji i dowodów dokumentujących zapłatę winno jednoznacznie wynikać jakiej konkretnie czynności dotyczyła zapłata.

§ 107. [Brak możliwości stosowania zwolnień]

1. W odniesieniu do niektórych towarów i usług (tj. wymienionych w § 4 rozporządzenia ws. zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących) nie mają zastosowania żadne zwolnienia z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących, co oznacza, że każda sprzedaż dotycząca tych towarów/usług dokonana na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej lub rolników ryczałtowych – winna być zaewidencjonowana przy zastosowaniu tej kasy, niezależnie od tego czy zapłata została dokonana w gotówce, przelewem bankowym, czy w jakiegokolwiek innej formie.

Dotyczy to głównie:

- 1) dostaw silników do napędu pojazdów i motocykli, części do silników, nadwozi do pojazdów silnikowych oraz części i akcesoriów do nich;
- 2) dostaw kontenerów, przyczep i naczep i części do nich;
- 3) dostaw komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych;
- 4) dostaw sprzętu fotograficznego;
- 5) dostaw wyrobów z metali szlachetnych lub z udziałem tych metali (biżuterii);

- 6) dostaw zapisanych i niezapisanych nośników danych cyfrowych i analogowych;
 - 7) dostaw wyrobów tytoniowych, napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,2% oraz napojów alkoholowych będących mieszaniną piwa i napojów bezalkoholowych, w których zawartość alkoholu przekracza 0,5%;
 - 8) dostaw perfum i wód toaletowych;
 - 9) dostaw gazu płynnego;
 - 10) usług przewozów pasażerskich w samochodowej komunikacji, z wyłączeniem przewozów miejskich rozkładowych pasażerskich;
 - 11) usług naprawy pojazdów silnikowych oraz motorowerów, wymiany opon lub kół, badań i przeglądów technicznych pojazdów;
 - 12) usług w zakresie opieki medycznej świadczonej przez lekarzy i lekarzy dentystów;
 - 13) usług prawniczych i doradztwa podatkowego;
 - 14) usług związanych z wyżywieniem świadczonych przez stacjonarne placówki gastronomiczne, w tym również sezonowo oraz usług przygotowywania żywności dla odbiorców zewnętrznych (catering);
 - 15) usług fryzjerskich, kosmetycznych i kosmetycznych.
2. Obligatoryjny obowiązek ewidencjonowania dostawy towarów i świadczenia usług o których wyżej mowa – nie ma zastosowania m.in. w odniesieniu do dostawy na rzecz pracowników Jednostek, ale tylko w odniesieniu do towarów wymienionych w ust. 1 pkt 1 – 6.

§ 108. [Rodzaje stosowanych kas rejestrujących]

1. Dla celów ewidencjonowania sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących mogą być obecnie stosowane następujące kasy fiskalne:
 - 1) **kasy z papierowym zapisem kopii** – kasy te pozwalają na zapisywanie danych w formie wydruków papierowych,
 - 2) **kasy z elektronicznym zapisem kopii** – są to kasy, które posiadają funkcje elektronicznego zapisu danych, ale nie umożliwiają połączenia z Centralnym Repozytorium Kas,
 - 3) **kasy online** - są to kasy, które zapewniają prawidłowe zaewidencjonowanie, przechowywanie i bezpieczne przesyłanie danych na zewnętrzne nośniki danych oraz umożliwiają połączenie i przesyłanie danych między kasą rejestrującą a Centralnym Repozytorium Kas,
 - 4) **kasy wirtualne** – tak jak kasy online posiadają one funkcję zapisania danych w formie elektronicznej i ich przesyłania do Centralnego Repozytorium Kas, jednak te kasy to w istocie oprogramowanie (aplikacja), które instaluje się np. na tablecie, smartfonie, laptopie (przy czym dane urządzenie winno mieć możliwość podłączenia do drukarki i wydruku paragonów), za dostęp do oprogramowania udostępnianego przez producenta kasy wirtualnej płacony jest abonament i - co ważne – ten rodzaj kas może służyć do ewidencjonowania jedynie niektórych rodzajów sprzedaży wymienionych w rozporządzeniu ws. grup podatników lub rodzajów czynności, w odniesieniu do których możliwe jest używanie kas rejestrujących mających postać oprogramowania, w tym usług związanych z transportem, zakwaterowaniem i gastronomią, przy czym stosowanie kasy rejestrującej w tej formie jest fakultatywne.

2. Obecnie możliwe do zakupu są jedynie urządzenia fiskalne wymienione w ust. 1 pkt 3 i 4. Kasy z papierowym zapisem kopii oraz z elektronicznym zapisem kopii (wymienione w ust. 1 pkt 1 i 2) mogą być użytkowane przez Jednostki do czasu ich wyeksploatowania lub – w przypadku kasy z papierowym zapisem kopii – do czasu konieczności wymiany pamięci fiskalnej. Wymiana pamięci fiskalnej w odniesieniu do kasy z papierowym zapisem kopii jest już niemożliwa. W takim przypadku należy wymienić kasę na nową (tj. kasę online lub ewentualnie wirtualną – jeśli do sprzedaży danej Jednostki może być stosowana).
3. Przed dokonaniem pierwszej sprzedaży wymagającej zaewidencjonowania przy zastosowaniu kasy rejestrującej:
 - 1) w przypadku korzystania z kasy online lub w postaci wirtualnej, należy dokonać fiskalizacji kasy rejestrującej zapewniając połączenie umożliwiające przesyłanie danych pomiędzy kasą a Centralnym Repozytorium Kas, przy czym w przypadku kas online fiskalizacji tej dokonuje się przy pomocy upoważnionego pracownika serwisu;
 - 2) w przypadku korzystania z kas z elektronicznym zapisem kopii, należy:
 - a) dokonać fiskalizacji kasy rejestrującej przy pomocy upoważnionego pracownika serwisu,
 - b) zgłosić kasę do właściwego naczelnika urzędu skarbowego, w terminie 7 dni od dnia jej fiskalizacji, w celu otrzymania numeru ewidencyjnego,
 - c) wpisać do książki serwisowej nadany numer ewidencyjny kasy oraz umieścić go w sposób trwały na obudowie kasy, w widocznym miejscu (numer ten dla kasy oraz książki kasy jest identyczny i nie może być przypisany innym urządzeniom).

§ 109. [Obowiązki Jednostki ewidencjonujących sprzedaż na kasie rejestrującej]

1. Do obowiązków Jednostki dokonującej sprzedaży wymagającej ewidencjonowania przy zastosowaniu kasy rejestrującej należy:
 - 1) ewidencjonowanie przy użyciu kasy rejestrującej każdej sprzedaży towaru lub usługi osobie fizycznej, która nie prowadzi działalności gospodarczej, a także rolnikowi ryczałtowemu (w tym również otrzymanie zaliczki), za wyjątkiem sprzedaży korzystającej ze zwolnienia od obowiązku rejestracji na kasie rejestrującej zgodnie z zasadami wskazanymi w § 106 niniejszego załącznika;
 - 2) zapewnienie, by paragon fiskalny zawierał w szczególności następujące dane: napis "PARAGON FISKALNY", dane sprzedawcy (GMK) i jego NIP oraz centralnie umieszczone logo fiskalne i numer unikatowy kasy rejestrującej - dokument, który nie zawiera ww. danych nie jest paragonem fiskalnym;
 - 3) wystawianie paragonu fiskalnego i wydanie go kupującemu, nawet bez jego żądania:
 - a) w postaci papierowej – w przypadku kas z papierowym zapisem kopii i kas z elektronicznym zapisem kopii,
 - b) w postaci papierowej lub elektronicznej – w przypadku kas online oraz kas wirtualnych, przy czym wydawanie paragonu w postaci elektronicznej wymaga zgody nabywcy, taki paragon przesyłany jest wówczas dla nabywcy w sposób z nim uzgodniony;
 - 4) wydawanie paragonu fiskalnego nabywcy najpóźniej z chwilą przyjęcia należności,

- bez względu na formę płatności (zapłata gotówką, kartą, odroczone płatność, przelew, itp.)
- 5) przechowywanie odpowiednio zabezpieczonych dokumentów fiskalnych i kopii dokumentów fiskalnych (papierowych i/lub elektronicznych);
 - 6) zapewnienie zabezpieczenia danych z kasy w przypadku zakończenia pracy kas;
 - 7) w przypadku kas online oraz wirtualnych, zapewnienie połączenia umożliwiającego przesłanie danych między kasą a Centralnym Repozytorium Kas.
2. Jednostki są zobowiązane również do wystawiania raportu fiskalnego zawierającego w szczególności dane sumaryczne wartości sprzedaży i wysokości podatku w ujęciu według poszczególnych stawek podatku oraz wartości sprzedaży zwolnionej od podatku odpowiednio za daną dobę i za dany miesiąc. Raport dobowy winien być generowany po zakończeniu sprzedaży za dany dzień (nie później niż przed dokonaniem pierwszej sprzedaży w dniu następnym). Raport miesięczny winien być generowany po zakończeniu sprzedaży za dany miesiąc (w terminie do dnia miesiąca następującego po danym miesiącu, w którym przypada termin przesłania do Jednostki Centralnej cząstkowego rozliczenia VAT). W pełnej ewidencji VAT winien być co do zasady uwzględniany jedynie raport miesięczny i oznaczany symbolem RO. Raporty należy drukować i przechowywać w formie papierowej. Wyjątek dotyczy kas online oraz wirtualnych, w przypadku których raporty są wystawiane (generowane) w postaci elektronicznej i w tej postaci mogą być przechowywane (nie muszą być drukowane).
3. W związku z użytkowaniem kas rejestrujących nabytych w postaci urządzeń (a więc, o których mowa w § 108 ust. 1 pkt 1 – 3), oprócz obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 2, należy:
- 1) dokonywać w sposób kompletny obowiązujących wpisów do książki kasy oraz umożliwiać dokonania wpisów do książki kasy podmiotowi prowadzącemu serwis;
 - 2) zgłaszać każdą nieprawidłowość w pracy kasy do serwisu;
 - 3) poddawać kasę obowiązkowemu przeglądowi technicznemu w obowiązujących terminach, a więc mając na uwadze, że dokonuje się go **nie rzadziej niż co 2 lata**, który to termin należy liczyć od daty ostatniego przeglądu technicznego;
 - 4) niezwłocznie powiadamiać naczelnika urzędu skarbowego o utracie książki kasy, co powinno być dokonane za pośrednictwem Jednostki Centralnej lub na podstawie pełnomocnictwa szczególnego (w tym drugim przypadku kopia korespondencji z urzędem skarbowym winna być przekazana do Jednostki Centralnej zgodnie z zasadami unormowanymi w § 19 i § 20 załącznika nr 7 do niniejszego zarządzenia pt. „Zasady odpowiedzialności”);
 - 5) niezwłocznie zwrócić się do podmiotu prowadzącego serwis główny o wydanie duplikatu książki kasy w przypadku jej utraty.
4. W odniesieniu do kas wirtualnych (a więc, o których mowa w § 108 ust. 1 pkt 4) nie jest prowadzona książka serwisowa. Kasa wirtualna musi mieć jednak potwierdzenie Prezesa Głównego Urzędu Miar, że spełnia ogólne warunki określone dla kas fiskalnych, w tym warunki dotyczące bezpieczeństwa.
5. Jednostki prowadzące ewidencję sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących obowiązane są również zapoznać wszystkie osoby (pracowników) prowadzące u niej ewidencję, przed rozpoczęciem jej prowadzenia przez te osoby oraz bez względu na sposób

i formę powierzenia tym osobom prowadzenia tej ewidencji, z informacją o zasadach ewidencji obejmującą podstawowe zasady prowadzenia ewidencji i wystawiania paragonu fiskalnego oraz skutki ich nieprzestrzegania. Pracownicy ci przed rozpoczęciem prowadzenia ewidencji składają Jednostce oświadczenie o zapoznaniu się z informacją o zasadach ewidencji. Informacja i oświadczenie, o których wyżej mowa, są sporządzane w formie dokumentu, w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla Jednostki i dla pracownika (osoby, która prowadzi u Jednostki ewidencję sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej).

6. Wzór dokumentu, o którym mowa w ust. 5:

I. Informacja o zasadach ewidencji
<p>A. Zasady prowadzenia ewidencji sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej, wystawiania i wydawania paragonu fiskalnego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Każda sprzedaż towaru lub usługi osobie fizycznej, która nie prowadzi działalności gospodarczej, a także rolnikowi ryczałtowemu (w tym również otrzymanie zaliczki), jest ewidencjonowana przy użyciu kasy rejestrującej. 2. Sprzedawca ma obowiązek wystawić i wydać kupującemu paragon fiskalny, nawet bez jego żądania. 3. Paragon fiskalny jest wydawany kupującemu najpóźniej z chwilą przyjęcia należności, bez względu na formę płatności (zapłata gotówką, kartą, odroczone płatność, przelew, itp.) 4. Sprzedawca, który otrzymał zaliczkę w gotówce, wystawia i wydaje paragon fiskalny z chwilą jej otrzymania. 5. Sprzedawca, który otrzymał zaliczkę przelewem lub tytułem wpłaty na rachunek, wystawia i wydaje paragon fiskalny niezwłocznie po uznaniu tej należności na rachunku bankowym (lub rachunku w SKOK), nie później niż z końcem miesiąca, w którym należność została uznana na rachunku, a jeśli przed końcem tego miesiąca podatnik dokonał sprzedaży, paragon fiskalny za otrzymaną zaliczkę wystawia najpóźniej z chwilą dokonania tej sprzedaży. 6. Paragon fiskalny zawiera w szczególności następujące dane: napis „PARAGON FISKALNY”, dane sprzedawcy i jego NIP oraz centralnie umieszczone logo fiskalne i numer unikatowy kasy rejestrującej. 7. Dokument, który nie zawiera danych wymienionych w pkt 6, nie jest paragonem fiskalnym
<p>B. Skutki nieprzestrzegania zasad prowadzenia ewidencji sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej, wystawiania i wydawania paragonu fiskalnego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na osobę, która dokona sprzedaży z pominięciem kasy rejestrującej, albo nie wyda paragonu fiskalnego (faktury), może zostać nałożona kara grzywny za przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe (zgodnie z art. 62 § 4 i § 5 ustawy z dnia 10.09.1999 r. - Kodeks karny skarbowy (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 654 ze zm.). 2. Niezaewidencjonowanie sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej powoduje zaniżanie wysokości sprzedaży podatnika, która powinna być opodatkowana. 3. Wystawienie i wydanie z kasy rejestrującej innego dokumentu niż paragon fiskalny (faktura) oznacza, że sprzedaż nie została zaewidencjonowana i nie wydano paragonu fiskalnego (faktury).
II. Oświadczenie osoby, która prowadzi u podatnika (Jednostki) ewidencję sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej, o zapoznaniu się z informacją o zasadach ewidencji
<p>A. Dane podatnika:</p> <p>NIP podatnika: _____</p> <p>Nazwa podatnika: _____</p> <p>Nazwa Jednostki Organizacyjnej: _____</p>

B. Dane osoby, która prowadzi u podatnika (Jednostki) ewidencję sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej:

Nazwisko i pierwsze imię: _____

Numer PESEL: _____

C. Treść oświadczenia

Oświadczam, że podatnik (Jednostka Organizacyjna GMK) zapoznał mnie z zasadami prowadzenia ewidencji sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej, wystawiania i wydawania paragonu fiskalnego oraz ze skutkami nieprzestrzegania tych zasad, objętymi informacją o zasadach ewidencji.

Oświadczam, że znam obowiązki wskazane w informacji o zasadach ewidencji. Wiem, że za dokonanie sprzedaży z pominięciem kasy rejestrującej, albo niewydanie paragonu fiskalnego (faktury), w tym wydanie z kasy rejestrującej zamiast paragonu fiskalnego (faktury) innego dokumentu, mogę zostać ukarany/a karą grzywny za przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe.

D. Data i miejsce sporządzenia oświadczenia oraz podpis składającego oświadczenie ¹⁾:

Data (dd-mm-rrrr): _____

Miejsce: _____

Imię i nazwisko: _____

Czytelny podpis: _____

Objaśnienie:

¹⁾ Osoba, która prowadzi u podatnika (Jednostki) ewidencję sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej. Jej dane znajdują się w części B oświadczenia.

§ 110. [Korekta sprzedaży zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej]

1. Celem skorygowania *in minus* sprzedaży zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej, w związku z dokonanymi zwrotami towarów, uznanymi reklamacjami towarów i usług, oczywistymi omyłkami dotyczącymi zaewidencjonowanej sprzedaży na kasie rejestrującej czy ewentualnymi innymi korektami, Jednostki winny prowadzić dwie dodatkowe ewidencje tj.:

- 1) ewidencję zwrotów i reklamacji,
- 2) ewidencję korekt.

2. W ewidencji zwrotów i reklamacji ujmuje się kwoty dotyczące sprzedaży zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej dotyczące:

- 1) zwrotów towarów (w tym przypadku należy dodatkowo sporządzić i ująć w ww. ewidencji protokół przyjęcia zwrotu towaru podpisany przez sprzedawcę i nabywcę);
- 2) uznanych reklamacji towarów i usług (w tym przypadku należy dodatkowo sporządzić i ująć w ww. ewidencji protokół reklamacji towarów lub usług podpisany przez sprzedawcę i nabywcę a w przypadku nabyć sprawdzających notatkę służbową, protokół z nabycia sprawdzającego).

W ewidencji tej ujmuje się tylko takie zwroty towarów i uznanych reklamacji towarów i usług, które skutkują zwrotem całości lub części należności (zapłaty) z tytułu sprzedaży.

3. W ewidencji korekt ujmuje się kwoty dotyczące sprzedaży zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej dotyczące:
 - 1) oczywistych pomyłek (jeśli oczywista pomyłka polega na tym, że w nieprawidłowej kwocie ujęto wartość sprzedaży lub podatku VAT na kasie rejestrującej, to nieprawidłowo zaewidencjonowaną sprzedaż należy ująć w tej ewidencji korekt jako wartość „in minus”, a wartość prawidłową „in plus” należy zaewidencjonować przy zastosowaniu kasy rejestrującej, a ponadto w ewidencji korekt należy dokonać opisu przyczyny i okoliczności popełnienia pomyłki oraz dołączyć oryginał paragonu fiskalnego potwierdzającego dokonanie sprzedaży, przy której nastąpiła oczywista pomyłka),
 - 2) zaliczek pobranych w zawyżonych kwotach lub pobranych nienależnie (w tym przypadku należy w ww. ewidencji dokonać opisu przyczyny i okoliczności zwrotu oraz dołączyć oryginał paragonu fiskalnego potwierdzającego dokonanie sprzedaży, przy której nastąpiło zaewidencjonowanie nienależnie pobranych lub zawyżonych zaliczek).
4. Jeśli jako dokument sprzedaży (potwierdzający dokonanie sprzedaży, której dotyczy zwrot/reklamacja/inna korekta) byłby wskazywany paragon fiskalny lub faktura, w postaci elektronicznej wygenerowane przy użyciu kasy online, to dodatkowo, w ewidencjach, o których mowa w ust. 2 i 3 ująć należy numer paragonu lub tej faktury oraz numer unikatowy kasy rejestrującej (uwidocznione na tych dokumentach).
5. Zbiorcze kwoty z ewidencji, o których mowa w ust. 2 i 3, należy uwzględnić na zakończenie miesiąca w pełnej ewidencji VAT.

§ 111. [Umożliwienie zapłaty przy zastosowaniu terminali płatniczych]

Te Jednostki GMK, które dokonują sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej lub rolników ryczałtowych i sprzedaż tę rejestrują przy zastosowaniu kas rejestrujących, winny zapewnić możliwość dokonywania zapłaty przez nabywców przy użyciu instrumentu płatniczego w rozumieniu ustawy o usługach płatniczych.

§ 112. [Uregulowania wewnętrzne w JO dotyczące kas rejestrujących]

Jednostki Organizacyjne rejestrujące sprzedaż przy zastosowaniu kas rejestrujących winny wprowadzić dodatkowe uregulowania wewnętrzne dotyczące przyjętych w danej Jednostce zasad związanych z użytkowaniem kas, uwzględniające:

- 1) rodzaj sprzedaży dokonywanej przez daną Jednostkę ewidencjonowanej przy zastosowaniu tych kas,
- 2) wskazanie zwolnień stosowanych przez Jednostkę od ewidencjonowania sprzedaży przy zastosowaniu kas,
- 3) sposób obsługi kas rejestrujących, z uwzględnieniem rodzajów i ilości kas rejestrujących stosowanych przez Jednostkę oraz osób, komórek organizacyjnych, zobowiązanych do ich używania,
- 4) organizację pracy dotyczącą dokumentacji generowanej przy zastosowaniu kas rejestrujących, w tym:
 - a) zasady wydawania paragonów klientom lub faktur emitowanych przy zastosowaniu kas,

- b) sposób przesyłania nabywcom paragonów fiskalnych wystawionych w postaci elektronicznej,
 - c) ustalenie czy raporty generowane z kasy online (w tym z kasy wirtualnej) mają być drukowane i przechowywane w formie papierowej czy wyłącznie w formie elektronicznej;
- 5) prawidłowe prowadzenie ksiąg serwisowych kas, w tym wskazanie osoby odpowiedzialnej za kompletność i prawidłowość wpisów dokonywanych w tych ksiągkach.

DZIAŁ XII

OBOWIĄZEK PRZECHOWYWANIA DOKUMENTÓW

§ 113. [Przechowywanie dokumentów do czasu przedawnienia]

1. Jednostki Organizacyjne są obowiązane przechowywać ewidencje prowadzone dla celów rozliczania podatku oraz wszystkie dokumenty źródłowe uwzględnione do częściowego rozliczenia tego podatku do końca okresu przedawnienia podatku VAT w rozumieniu art. 70 Ordynacji podatkowej dotyczącego Gminy Miejskiej Kraków.
2. Przedawnienie zobowiązań podatkowych w zakresie podatku od towarów i usług wynosi 5 lat licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. Okres przedawnienia może być jednak dłuższy niż 5 lat, z uwagi na fakt, iż może on zostać przerwany lub zawieszony wskutek zdarzeń wymienionych w art. 70 § 2 – 7 Ordynacji podatkowej. Jeśli wystąpią takie zdarzenia i będą znane Jednostce Centralnej, to przed upływem terminu wskazanego w zdaniu pierwszym informacja w tym zakresie będzie przekazywana do Jednostek organizacyjnych GMK.